

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune

Sekretariatet

Gjøvik, 6. mars 2017.

J.nr./referanse: 02-17/NL/ks

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Hans Moon, leder (Ap)

Gunnar Løkkebø, nestleder (Ap)

Monica Andersson (Ap)

Birgit Felde Sevaldrud (H)

Ole Strand (BL)

Kopi av innkallingen er sendt:

- Ordfører og rådmann
- Innlandet Revisjon IKS

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Etter avtale innkalles det herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Mandag 13. mars 2017

Tid: Kl. 0900 – ca. 1530

Sted: Møterom 5. etasje, rådhuset

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Deltakelse fra andre i møtet:

- Ole Kristian Rogndokken blir med på hele møtet. Han er samarbeidspartner og «backup» for kontrollutvalgets sekretær fra 1/1-17. Han bidrar særlig i forbindelse med sak 11/2017 (kontrollutvalgets sekretariat) og sak 12/2017 (kontrollutvalgskonferansen 2017).
- Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor Reidun Grefsrud deltar under sakene 16/2017 – 18/2017 (barnevernstjenesten og igangsetting av forundersøkelse). Sakene er satt opp til behandling fra kl. 1300.

Eventuelt forfall bes meddelt snarest til undertegnede på tlf. 995 77 903 eller e-post kjetil@kontrollutvalget.no.

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken

utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken

Studievegen 7, 2815 Gjøvik

Tel. 995 77 903, E-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I NORDRE LAND RÅDHUS

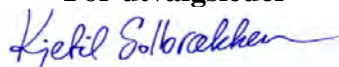
Mandag 13. mars 2017 kl. 0900

(Sted: Møterom 5. etasje, rådhuset)

SAK NR. 10/2017	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 30.01.17
SAK NR. 11/2017	KONTROLLUTVALGETS SEKRETARIAT: OPPGAVER OG FORVENTNINGER 2017-2020 (NY AVTALEPERIODE)
SAK NR. 12/2017	KONTROLLUTVALGSKONFERANSEN 2016
SAK NR. 13/2017	FORSLAG TIL NY KOMMUNELOV (NOU 4:2016)
SAK NR. 14/2017	KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT 2016
SAK NR. 15/2017	INVITASJON TIL SAMARBEID OM FELLES KARTLEGGINGSPROSJEKTER
SAK NR. 16/2017	FYLKESMANNENS TILSYN MED LAND BARNEVERNTJENESTE – FORELØPIG TILSYNSRAPPORT
SAK NR. 17/2017	OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK OM IGANGSETTING AV FORUNDERSØKELSE – INTERNKONTROLL OG LEDELSE
SAK NR. 18/2017	PROSJEKTPLAN FOR UTVIKLING AV LAND BARNEVERNSTJENESTE 2017-2018
SAK NR. 19/2017	REFERATSAKER

Gjøvik, 6. mars 2017.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken

Utvalgssekretær

Kopi til orientering:

- Nordre Land kommune v/ordfører, rådmann, kommunalsjefer og vararepresentanter til kontrollutvalget
- Innlandet Revisjon IKS

SAK NR. 10/2017

Nordre Land kommune

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 30.01.17

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.03.17	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 30.01.17

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 30.01.2017 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Protokoll fra siste møte i kontrollutvalget legges frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Mandag 30. januar 2017 holdt kontrollutvalget møte i rådhuset fra kl. 0900 – 1510.

Som medlemmer møtte:

Hans Moon, leder (Ap)
Gunnar Løkkebø, nestleder (Ap)
Ole Strand (BL)
Monica Andersson (Ap)
Birgit Felde Sevaldrud (H)

Følgende medlem hadde meldt forfall:

Ingen

Ellers møtte:

Ordfører: Ola Tore Dokken (sak 07/17)

Fra rådmannen/administrasjonen: Rådmann Jarle Snekkestad og tjenesteområdeleder Berit Dokkebakke Navrud (begge møtte under sak 07/17).

Fra Innlandet Revisjon IKS: Oppdragsansvarlig revisor Heidi Holm Olafsen (sak 02/17).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Ordfører, kontrollutvalgets medlemmer/varamedlemmer, rådmann, Innlandet Revisjon IKS og Oppland Arbeiderblad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0900 med Hans Moon som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 01/2017

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 30.11.16

Vedtak, enstemmig:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 30.11.16 godkjennes.

SAK NR. 02/2017

**REGNSKAPSREVISJON: STATUS FOR REVISJON AV
KOMMUNEREGNSKAPET FOR 2016**

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor Heidi Holm Olafsen orienterte og svarte på spørsmål.

Vedtak, enstemmig:

Revisors informasjon om status i arbeidet med revisjon av kommuneregnskapet for 2016 tas til orientering.

SAK NR. 03/2017

GJØVIK KRISESENTER IKS: ORIENTERING OM KARTELEGGING / FORUNDERSØKELSE MV.

Fra behandlingen:

Utvalgsssekretær informerte om forundersøkelser gjennomført av kontrollutvalget i Gjøvik kommune. Det ble også informert om pågående arbeid med å vurdere organiseringen av Gjøvik krisesenter.

Vedtak, enstemmig:

1. Kontrollutvalget i Nordre Land kommune støtter kontrollutvalget i Gjøvik kommune sin igangsetting av forundersøkelse i Gjøvik Krisesenter IKS og stiller seg positiv til å delta i et samarbeidsprosjekt om nærmere undersøkelser/kontroller.
2. Det delegeres til kontrollutvalget i Gjøvik kommune å foreta nærmere vurdering av behovet for kontroller og eventuelt iverksette dette. Det forutsettes at det tas hensyn til at kommunene har igangsatt et arbeid med å vurdere organiseringen av Gjøvik krisesenter.
3. Utgiftene til et eventuelt samarbeidsprosjekt deles mellom kontrollutvalgene basert på kommunenes andeler i selskapet (Nordre Land kommune 9,7 %).

SAK NR. 04/2017

SAMMENLIGNING AV REVISJONSKOSTNADER 2015 MED ANDRE KOMMUNER («BENCHMARKING»)

Vedtak, enstemmig:

1. Sammenligning av kommunens revisjonskostnad for 2015 med andre kommuner tas til orientering.
2. Kontrollutvalget har merket seg at kommunens kostnader til revisjon av kommuneregnskapet (regnskapsrevisjon) ligger omkring samme nivå som for andre kommuner på samme størrelse.

SAK NR. 05/2017

ÅRSRAPPORT OG AVREGNING 2016 FRA INNLANDET REVISJON IKS

Vedtak, enstemmig:

Årsrapport 2016 og avregning av total ressursbruk for revisjon for 2016 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.

**KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2017 OG
REVIDERING AV OPPDRAGSAVTALE MED INNLANDET
REVISJON IKS FOR 2017**

Vedtak, enstemmig:

1. Kontrollutvalget tar til orientering at kommunestyret har vedtatt en budsjettramme for kontrollutvalgets virksomhet for 2017 på totalt kr. 1 065 000. Dette er kr. 163 000 kroner mindre enn kontrollutvalgets innstilling til eget budsjett.
2. Som følge av kommunestyrets vedtak, justeres tidligere inngått oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS for 2017 slik:
  - Bestilte revisjonstjenester / forvaltningsrevisjon reduseres med 153 000 kroner, fra kr. 306 000 til kr. 153 000. Dette innebærer at oppdragsavtalen totalt sett reduseres fra kr. 908 000 til kr. 755 000.

**LAND BARNEVERNTJENESTE: ORIENTERING OM
STATUS OG OPPFØLGING AV PÅLEGG FRA
FYLKESMANNEN**

Fra behandlingen:

Rådmann Jarle Snekkestad orienterte om:

- Historikk og bakgrunnen for tilsynet fra Fylkesmannen.
- Foreløpige resultater fra tilsynet.
- Igangsatt prosjekt «Land barneverntjeneste – forsvarlige tjenester».

Tjenesteområdeleder Berit Dokkebakke Navrud supplerte orienteringen og svarte på spørsmål.

Ordfører Ola Tore Dokken deltok under behandlingen av saken.

Vedtak, enstemmig:

1. Rådmannens informasjon om Fylkesmannens tilsyn med Land barneverntjeneste og foreløpige resultater fra tilsynet tas til orientering.
2. Endelig tilsynsrapport legges frem for kontrollutvalget.
3. Kontrollutvalget tar til orientering at det er igangsatt et internt prosjekt, «Land barneverntjeneste – forsvarlige tjenester», med avslutning september 2018. Kontrollutvalget ber om å bli holdt løpende orientert om gjennomføringen av prosjektet.

SAK NR. 08/2017

**REVIDERT PROSJEKTPLAN FOR
FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTET
«ANSETTELSESPROSEDYRER»**

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Revidert prosjektplan godkjennes.
---------------------------	-----------------------------------

SAK NR. 09/2017

REFERATSAKER

Følgende saker ble referert:

1. Kommunestyrets møte 20.12.16 – k.sak 91/16 Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019 (k.sak 91/16)
2. Brev fra departementet vedr. styrking av ansattes yringsfrihet
3. Sykefraværet i kommunal og privat sektor (publisert 13.12.16 av Kommunenes Sentralforbund)
4. Tilsyn oppleves som nyttig og bidrar til læring (Kommunal- og regionaldepartementet, artikkel publisert 25/11-16)
5. Effektivitet til kommunale tjenester 2014-2015 (Kommunal- og regionaldepartementet, artikkel publisert 9/12-16)
6. Pilotprosjekt om samarbeid mellom statlig tilsyn og kommunal egenkontroll (Kommunal- og regionaldepartementet, artikkel publisert 12/10-16)
7. Helsetilsynet skal gjennomgå barnevernssaker (Pressemelding fra Barne- og likestillingsdepartementet, 19/4-16)
8. Diverse avisartikler
9. Årsrapport 2016 – Skatteoppkreveren i Nordre Land kommune
10. Neste møte: Tidspunkt/saksliste

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Referatsakene tas til orientering.
---------------------------	------------------------------------

Dokka, 30. januar 2017.

_____
Hans Moon
leder

**RETT UTSKRIFT:
Dokka, 30. januar 2017.**

_____
Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

NESTE MØTE

Dato: MANDAG 13. MARS 2017

Tidspunkt: KL. 0900

Aktuelle saker:

- *Kontrollutvalgets årsrapport 2016*
- *Endelig tilsynsrapport – Land barneverntjeneste*
- *Kontrollutvalgets sekretariat – utvikling og forventninger (ny avtaleperiode 2017-2020)*
- *Kontrollutvalgskonferansen 2017*
- *Status revisjonsprosjektet «Ansettelsesprosedyrer»*
- *Planlegging av forundersøkelser og aktiviteter 2017*
- *NOU 2016:4 – Ny kommunelov*

Saker til oppfølging senere:

- 1. halvår 2017: Forundersøkelse skole, dialog med ny skolesjef (KU-sak 42-16)
- Land Barneverntjeneste:
  - Løpende info. vedr. det interne prosjektet Land barneverntjeneste – forsvarlige tjenester» (KU-sak 07/17)

Bestilte undersøkelser og revisjonsprosjekter (Innlandet Revisjon IKS):

- Revisjonsprosjekt: Ansettelsesprosedyrer

Møteplan 2017:

- Mandag 30.01.17 kl. 0900
- Mandag 13.03.17 kl. 0900
- Tirsdag 18.04.17 kl. 0900
- Mandag 29.05.17 kl. 0900
- Mandag 18.09.17 kl. 0900
- Mandag 13.11.17 kl. 0900

Nordre Land kommune

KONTROLLUTVALGETS SEKRETARIAT: OPPGAVER OG FORVENTNINGER 2017-2020 (NY AVTALEPERIODE)

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.03.2017	Sekretariatet v/Kjetil Solbrækken og Ole Kristian Rogndokken	Nei

Saksdokumenter:

1. Inngått avtale om kjøp av sekretærtjenester for kontrollutvalgene i Gjøvik- og Hadelandsregionen 01.01.2017 – 31.12.2020. Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Kontrollutvalgets sekretariat sin presentasjon av sine oppgaver og dialog omkring forventninger tas til orientering.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet styrke sitt arbeid i 2017 i tråd med fremlagt forslag innenfor følgende områder:
  - a) Oppfølging av politiske vedtak.
  - b) Eksterne tilsyn (orienteringer om gjennomførte tilsyn og oppfølging).
3. Kontrollutvalget ønsker å styrke kontrollutvalgets bestillerfunksjon knyttet til forvaltningsrevisjon, der målet er forbedret beslutningsgrunnlag for bestilling av relevante og nyttige forvaltningsrevisjoner. Sekretariatet bes om å utarbeide et forslag til hvordan man kan nå dette målet.

SAKSOPPLYSNINGER:

Bakgrunn/oppsummering:

Kontrollutvalget ble i siste møte i 2016 informert om avslutning av utlyst anbudskonkurranse på sekretariattjenester for kontrollutvalgene i Gjøvik- og Hadelandsregionen og inngåelse av avtale for perioden 01.01.2017 – 31.12.2020 med Kontrollutvalgstjenester AS v/Kjetil Solbrækken.

I tilbudsdokumentet fra Kontrollutvalgstjenester AS fremgår beskrivelser av aktiviteter og opplegg. Selv om det i det store og hele er en videreføring av tidligere praksis kan det være nyttig å ta en gjennomgang av oppgaver og forventinger.

I tilbudsdokumentet fra Kontrollutvalgstjenester AS fremgår det bl.a. at sårbarheten i selskapet (som kun har en ansatt) er redusert gjennom samarbeid/avtale med enkeltpersonforetaket OK Rogndokken, representert ved Ole Kristian Rogndokken. For at denne løsningen skal fungere i praksis vil det være en nødvendighet at Ole Kristian Rogndokken også trekkes noe med i det løpende sekretariatarbeidet.

I hvilken grad dette lar seg gjøre avhenger av kontrollutvalgets interesse og mulighet. Som en del av saken legges det derfor opp til en introduksjon av Ole Kristian Rogndokken og en presentasjon av noen av mulighetene vi ser for oss når det gjelder bruk av Rogndokkens kompetanse i arbeidet med å styrke sekretariatet. Kontrollutvalget bes i den forbindelse om å ta stilling til bruk av Rogndokken i noen konkrete oppgaver i 2017.

Vurdering:

Utvalgssekretær har ved flere anledninger de siste årene pekt på enkelte områder der kontrollutvalget v/sekretariatet med fordel kunne ha jobbet mer systematisk. Nedenfor følger noen aktuelle områder der det kan argumenteres med at sekretariatet med fordel kan styrkes:

1. Oppfølging av politiske vedtak:

Det fremgår av kommunelovens § 77 nr. 4 at en av kontrollutvalgets oppgaver er *«å påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.....»*.

Oppfølging av politiske vedtak er et område som kontrollutvalget i dag ivaretar på en fragmentert måte. En mer systematisk jobbing med oppfølging av politiske vedtak vil gi en bedre etterlevelse av kontrollutvalgets oppgave på området.

Det foreslås derfor at sekretariatet får i oppgave å lage et opplegg for en mer systematisk kontroll på området gjennom kartlegging av rådmannens system og en løpende gjennomgang av vedtak med tanke på oppfølging av rådmannens/administrasjonens iverksettelse.

Det foreslås en årlig rapportering til kontrollutvalget på følgende:

a) Kartlegging/beskrivelse og risikovurdering av rådmannens system for oppfølging av politiske vedtak.

b) Forslag om oppfølging av konkrete vedtak.

Gjennomføring: Med utgangspunkt i vedtak i formannskap og kommunestyre siste 3 år foreslås inntil 10-20 vedtak til oppfølging. Kontrollutvalget vurderer dette og prioriterer 1-5 vedtak til nærmere undersøkelse. Videre oppfølging gjøres ved å be administrasjonen redegjøre for oppfølgingen, eventuelt engasjere Innlandet Revisjon IKS til å gjøre en grundigere vurdering av rådmannens oppfølging).

2. Oversikt over gjennomførte eksterne tilsyn.

Ett av kontrollutvalgets uttrykte mål er å ha god samordning og koordinering mot statlige tilsynsorganer.

Kontrollutvalgene har etablert praksis med å få seg forelagt eksterne tilsynsrapporter som orienteringssaker, særlig i de tilfellene rapportene inneholder avvik.

Det er i dag ingen systematisk oppfølging fra sekretariatets side på dette området, dvs. at det til en viss grad er tilfeldigheter som styrer hva kontrollutvalget får kjennskap til og ikke. Flere kommuner omtaler eksterne tilsyn i sine årsrapporter, noe også kontrollutvalgene er kjent med.

For å sikre kontrollutvalget en bedre oversikt, og bedre kan koordinere eget tilsynsarbeid med eksterne tilsyn, foreslås det å styrke arbeidet med å holde oversikt over både planlagte og gjennomførte tilsyn.

Av konkrete leveranser til kontrollutvalget foreslås:

- a) **Skaffe oversikt over tidligere gjennomførte tilsyn.**
- b) **Gjennomgang av tidligere gjennomførte tilsyn m/vurdering av eventuelle tilsyn egnet for oppfølging.**
- c) **Utarbeide årlig tilsynsoversikt til kontrollutvalget** (både kommunespesifikk og landsomfattende tilsyn).
- d) **Gi kontrollutvalget tilgang til alle eksterne tilsynsrapporter for kommunen.**

3. Kontrollutvalgets bestillerfunksjon knyttet til forvaltningsrevisjon:

Det ligger i lovverket at kontrollutvalget innehar en tydelig bestillingsfunksjon i forhold til revisor (leverandør). Kontrollutvalget/sekretariatet og revisjonen/Innlandet Revisjon IKS har ved flere anledninger de senere årene diskutert rollene. Grovt oppsummert kan sies at Innlandet Revisjon IKS etterspør et mer aktivt kontrollutvalg/sekretariat mht. bestillinger og oppfyllelse av forventninger nedfelt i oppdragsavtalene.

Ansvar for bestillinger ligger åpenbart på kontrollutvalget, og den naturlige løsningen vil da være å styrke sekretariatet på dette området når muligheten nå er til stede. Følgende aktiviteter synes aktuelle å vurdere nærmere:

a) Gjennomføring av løpende risikoanalyser (løpende overordnet analyse):

I og med at kontrollutvalgets valg av kontrollområder skal være basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering må det gjennomføres mer løpende risikoanalyser der formålet bl.a. er å gjøre kontrollutvalgets tilsynsaktiviteter mer relevant.

Her kan det tenkes at det lages et konsept der kontrollutvalget får en årlig rapport/tilbakemelding med konkrete forslag til områder. Dette arbeidet baseres primært på offentlig informasjon, herunder tilgjengelig statistikk, artikler i fagtidsskrifter/aviser mv., årsrapporter fra kommunene, tertialrapporter mv. Oppgaven kan karakteriseres som en enkel overordnet analyse. Før bestilling av en slik aktivitet bør det foreligge en grundigere beskrivelse av aktiviteter, omfang/tidsbruk mv.

b) Forvaltningsrevisjonsregisteret - årlig gjennomgang/presentasjon

Registeret administreres av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) og inneholder forvaltningsrevisjonsrapporter fra hele landet og innenfor de fleste sektorer og fagområder. Målsettingen er at registeret med hjelp av NKRFs medlemmer skal holdes løpende oppdatert, og etter hvert inneholde alle forvaltningsrevisjonsrapporter som er avlagt fra og med 2005.

Registeret er en fin kilde til ideer om områder og problemstillinger som kan ha interesse å undersøke i egen kommune.

Registeret inneholder i dag ca. 2800 revisjonsrapporter og det er behov for et forarbeid dersom det kan ha særlig nytteverdi å presentere dette for utvalget.

Registeret er ligger åpent på NKRF sine hjemmesider - <http://www.nkrf.no/forvaltningsrevisjonsregister>

c) **Gjennomføring av foranalyser:**

Foranalyser er ikke revisjon og kan derfor gjennomføres av sekretariatet. Med økt kapasitet i sekretariatet bør det vurderes om enkelte av forundersøkelsene skal gjøres av sekretariatet. Formålet med forundersøkelser er som kjent å gi kontrollutvalget et grunnlag for å beslutte om man skal gå videre med en forvaltningsrevisjon på området.

d) **Gjennomføring av foranalyse/kartlegging av samme forhold i flere kommuner samtidig:**

Ved å foreta en kartlegging på samme område i flere kommuner kan man få frem interessante forskjeller. Sammenligninger kan gi kommunene ny kunnskap. Dersom det fremkommer ulikheter kan dette gi grunnlag for diskusjoner i kommunene.

En oppgave for sekretariatet kan være å lete etter aktuelle/interessante kartleggingsprosjekter der man mener det foreligger risiko for ulikheter mellom kommunene. Et kartleggingsprosjekt er utelukkende beskrivende, dvs. at de ikke inneholder vurderinger.

Her bør det vurderes å gi sekretariatet i oppgave å aktivt lete etter aktuelle felles kartleggingsprosjekter løpende.

e) **Forsalg til felles revisjonsprosjekter:**

Det er et uttrykt ønske fra flere av kontrollutvalgene i Gjøvik- og Hadelandsregionen om å få forslag til felles revisjonsprosjekter. Dette er også et område som sekretariatet bør jobber mer systematisk med for å lete etter muligheter og bringe frem forslag.

Finansiering av eventuell bruk av underleverandør/OK Rogndokken:

En utfordring er finansieringen av en eventuell styrking av sekretariatet og bruk av OK Rogndokken. Dette fordi det i dag ligger små muligheter for utvidelse av aktivitet innenfor budsjettposten «Kjøp av sekretærtjenester».

Sekretær er opptatt av at de samlede ressursene til kontrollutvalget blir brukt best mulig. Da det hvert år, for flere av kommunene, er midler avsatt til kjøp av tjenester fra Innlandet Revisjon IKS som ikke blir benyttet, er det nærliggende å tenke at noe av disse ressursene kunne vært brukt i sekretariatet. Slik kan kommunestyrets bevilgning til kontrollutvalget bli brukt best mulig.

Hvilke «reserver» som eventuelt er til rådighet kan være vanskelig å forutse tidlig på året. Dette tilsier at man gjennom første halvår bør være forsiktig med ekstra bruk i sekretariatet, og heller øke aktiviteten gjennom andre halvår dersom det er rom for det.

En eventuell styrking av budsjettet til kjøp av sekretærtjenester vurderes nærmere ved utarbeidelse av forslag til budsjett for kontrollutvalget i 2018.

SAK NR. 12/2017

Nordre Land kommune

KONTROLLUTVALGSKONFERANSEN 2017

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.03.2017	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Program for Kontrollutvalgskonferansen 2017

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Presentasjon av hovedpunktene på Kontrollutvalgskonferansen 2017 tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Etter avtale er det lagt opp til en gjennomgang av hovedtemaene på konferansen:

- Svart økonomi, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet
- Varsling og yringsfrihet
- Korrupsjon
- Kommune- og regionreform
- Kommuneøkonomi

Hensikten er refleksjon omkring temaene i forhold til kontrollarbeidet i egen kommune.

Det vises til vedlagte program for detaljert oversikt over tema og innhold på konferansen.

NKRFS Kontrollutvalgskonferanse

1-2 februar 2017

The Qube, Gardermoen

Hovedtemaer:

Svart økonomi, sosial dumping >
og arbeidslivskriminalitet

Varsling og ytringsfrihet >

Korrupsjon >

Kommune-/regionreform >

Kommuneøkonomi >

Målgruppe

Ledere/medlemmer av kontrollutvalg,
kontrollutvalgssekretærer, revisorer og andre som er
interessert i tilsyn og kontroll i kommunesektoren

Følg konferansen
på Twitter:
#ku17nkrf
www.twitter.com/nkrf

Møteleder: Daglig leder *Rune Tokle*, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

09.00

Registrering og kaffe + noe å bite i / utstilling

10.00

Velkommen

▶ Daglig leder *Rune Tokle*, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.10

Åpning

▶ *Tora Aasland*, leder for Kommunesektorens etikkutvalg

10.40

Kommunenes arbeid med å bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

▶ Avdelingsdirektør *Anne Fikkan*, Riksrevisjonen

11.30

Lunsj / utstilling

12.30

Kan kommunene vedta seg bort fra svart økonomi og arbeidslivskriminalitet?

▶ Representant (annonseres senere) for Samarbeid mot svart økonomi (KS, LO, NHO, YS, Unio og Skatteetaten)

13.15

Lunsj / utstilling

13.35

Varsling og yringsfrihet i norsk arbeidsliv 2016

▶ Forskningssjef *Sissel C. Trygstad*, Forskningsstiftelsen Fafo

14.35

Pause / utstilling

14.55

Varsling - case fra Flyktningtjenesten i Tromsø kommune

- ▶ Representant (annonseres senere) for KomRev NORD IKS
- ▶ Kontrollutvalgsleder *Rolleiv Lind* (H), Tromsø kommune
- ▶ Debattredaktør *Ragnhild Sved*, Kommunal Rapport, i samtale med *Cecilie Lanæs* (representant for varslere) og *Bjørn Willumsen*, leder, Fagforbundet avd. 177, Tromsø kommune

16.15

Pause / utstilling

16.30

Annonseres senere

19.30

Middag

Foto Stig Weston

Møteleder:

09.00

Korrupsjon - en presentasjon av kontrollutvalgets granskning i Drammen kommune

- ▶ Kontrollutvalgsleder *Eivind Knudsen* (Ap), Drammen kommune

10.15

Pause / utstilling

10.35

Kommunesammenslutninger og grensejusteringer i kommuner og fylkeskommuner

- ▶ Daglig leder *Orrvar Dalby*, Vestfold Interkommunale KontrollutvalgsSekretariat (VIKS)
- ▶ Leder for forvaltningsrevisjon *Kirsti Torbjørson*, Telemark kommunerevisjon IKS

11.20

Pause / utstilling

11.40

Kommunenes styringsdokumenter - årsmelding og økonomiplan

- > Hva er formålet med planene?
- > Hvilke krav bør politikerne stille til dem?
- > Hvordan er kvaliteten i praksis?

- ▶ Rådgiver *Bjørn Brox*, Agenda Kaupang og fast spaltist i Kommunal Rapport med ukentlige anmeldelser av kommunale budsjetter og årsmeldinger

12.30

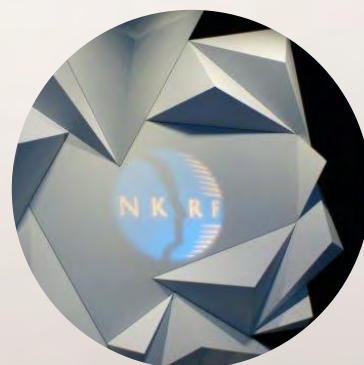
Kåseri

- ▶ Kommentator *Eva Nordlund*, Nationen

13.00

Lunsj

Det tas forbehold om endringer i programmet.

NKRFS Kontrollutvalgskonferanse

1-2 februar 2017

Påmelding

- Påmeldingsfrist: 15. desember 2016.
- Bindende påmelding skal skje via [NKRFs nettsider](#)
- Faktura vil bli tilsendt etter påmeldingsfristens utløp.
- Det tas forbehold om endringer i programmet.

Konferansepriser*

- Kr 6 500 eks. mva. med overnatting (ikke-medlemmer: Kr 6 900)
- Kr 4 900 eks. mva. uten overnatting (ikke-medlemmer: Kr 5 300)
- Kr 1 200 eks. mva. for ekstra overnatting m/frokost fra 31. jan - 1. feb

*) Deltakere fra kontrollutvalg i kommuner/fylkeskommuner hvor sekretærtjenesten ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.

Avbestillingsbetingelser

- Avbestilling må skje skriftlig.
- Det vil ved avbestillinger etter påmeldingsfristens utløp kreves et gebyr på kr 500 til dekning av administrasjonsutgifter. Ved avbestilling senere enn en uke før konferansestart belastes 50 % av konferanseavgiften.
- Avbestilling ved legitimert sykdom behandles særskilt.
- Avmelding på konferansedagen, eller ev. uteblivelse, medfører full konferanseavgift.
- Ved hotellreservasjon kommer i tillegg ev. ansvaret overfor hotellet.
- Deltakelse kan ved behov overføres til en annen kollega.

Konferansehotellet

[Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen](#)

Ved behov vil også [Comfort Hotel RunWay](#), som ligger rett ved siden av Clarion (og The Qube), bli benyttet til overnatting.

Forhåndsgodkjenning

11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning.

Norges Kommunerevisorforbund
Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo
Telefon 23 23 97 00, post@nkrf.no, www.nkrf.no
www.twitter.com/nkrf (#ku17nkrf)

Velkommen på konferanse!

Nordre Land kommune**FORSLAG TIL NY KOMMUNELOV (NOU 4:2016)**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.03.2017	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Høringsuttalelse til NOU 4:2016 (fra fem kontrollutvalgssekretariater i Oppland og Hedmark) Vedlegg 1
2. NOU 4:2016 Ny kommunelov Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

Forslag til ny kommunelov, avgrenset til foreslåtte endringer av betydning for egenkontroll, tilsyn og revisjon, tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kommunelovutvalget la våren 2016 frem en omfattende utredning om endringer i kommuneloven.

Forslaget til ny kommunelov ([NOU 2016:4 Ny kommunelov](#)) inneholder en rekke forslag til endringer av dagens lov, og det tas sikte på at ny lov skal være på plass før neste kommune- og fylkestingsvalg.

Selve NOUen er et dokument på 480 sider og er ikke vedlagt saken. Overfor kontrollutvalget avgrenses saken til en orientering om foreslåtte endringer av betydning for kontrollutvalg og revisjon.

Høring til lovforslaget ble gjennomført høsten 2016. Fem kontrollutvalgssekretariater i Oppland og Hedmark står bak en egen høringsuttalelse (se vedlegg 1).

Nedenfor følger en kort gjennomgang av noen av forslagene som har betydning for revisjon og tilsyn:

Foreslåtte endringer om kontrollutvalg

Kontrollutvalg og revisjon omtales i lovforslagets sjuende del. Blant de foreslåtte endringene inngår at **kontrollutvalget skal ha minst fem medlemmer**. Lovutvalget har ikke villet foreslå en lovfesting av hvem/hvilken gruppering som bør ha ledervervet i kontrollutvalget.

Det foreslås endrede **valgbarhets**bestemmelse til kontrollutvalget. Personer som sitter i ledende stillinger, eller er medlem/varamedlem til styret eller bedriftsforsamling i selskap som kommunen har eierinteresser i, vil etter forslaget ikke bli valgbar. Personer med tilsvarende posisjon i regionråd eller et kommunalt oppgavefellesskap, vil etter forslaget heller ikke bli valgbar til kontrollutvalget.

Det foreslås også at kontrollutvalget skal gis rett til å bestille undersøkelser i selskap/andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommune.

Undersøkelsesretten er begrenset til opplysninger som er nødvendig for å kunne kontrollere at virksomheten oppfyller kontraktsforpliktelsene.

Når det gjelder administrasjonssjefens (foreslått benevnt **kommunedirektørens**) uttalerett i kontrollutvalgets saker til kommunestyret er det presisert at dette gjelder kontrollsaker.

Kontrollutvalgssekretariatet

Deler av bestemmelser rettet mot kontrollutvalgets sekretariat, og som i dag ligger i forskrift om kontrollutvalg, foreslås tatt inn i lovteksten.

Under henvisning til evalueringsrapporten om effekter av lovendringen om revisjon og kontrollutvalg (desember 2014) foreslår utvalget å klargjøre grensegangen mellom hva som *kan* utføres av kontrollutvalgssekretariat og hva som *må* betraktes som revisjon. Som et ledd i dette foreslås at **eierskapskontroll blir definert som revisjon**. Dette medfører at oppgaven ikke lenger skal kunne utføres av kontrollutvalgssekretariatet.

Utvalget foreslår ikke å stille kompetansekrav til kontrollutvalgets sekretariat. Imidlertid understrekes betydningen av at kontrollutvalgene har et kompetent sekretariat. Sekretariatet skal påse at sakene som legges fram for utvalget er forsvarlig utredet. Det pekes i den forbindelse på at kontrollutvalget er, og skal være, et lekmannsorgan, og at utvalget skal føre tilsyn med profesjonelle aktører, og derfor trenger et kompetent sekretariat. I forslaget gis det imidlertid uttrykk for at å gi en lovbestemmelse om kompetansekrav vil være «en for sterk inngripen i det kommunale selvstyret».

Revisjon

Det foreslås også en **rekke endringer knyttet til revisjon**. En del av det som i dag er regulert i forskrift om revisjon foreslås tatt inn i lovteksten. I merknadene til forslaget om forvaltningsrevisjon er formuleringen om årlig forvaltningsrevisjon tatt ut, uten at det dermed er et ønske om mindre forvaltningsrevisjon.

Begrepet god kommunal revisjonsskikk videreføres. Denne skikken skal bygge på utviklingen i revisjon av offentlig sektor både nasjonalt og internasjonalt. Det pekes også på at vesentlighetsvurderinger i stat og privat næringsliv er ulik den vurderingen som må foretas for kommunal sektor.

I utredningen legges det grunn at «*kontrollen med økonomiforvaltningen i kommunesektoren har blitt redusert etter 2004. Etter utvalgets vurdering er dette en svekkelse av en sentral side ved egenkontrollen som ikke er ønskelig.*» **Innholdet i lovbestemt regnskapsrevisjon er derfor foreslått utvidet ved at «forenklet etterlevelserevisjon med økonomiforvaltningen» innføres**

som en obligatorisk del, og at revisor skal avgi en egen uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av kontrollen. Rapporten skal iht. forarbeidene avgis med moderat sikkerhet.

I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om vesentlige budsjettavvik. Det foreslås at denne uttalelsen ikke bare skal omhandle vesentlige avvik fra budsjettets talldel, men at den i tillegg skal omfatte vesentlige forhold som ikke har budsjettgjennomføring og om vesentlige mangler i gjennomføringen av vedtak.

Uttalelsen om vesentlige mangler ved gjennomføringen forutsettes gitt med moderat sikkerhet (negativ bekreftelse).

Det foreslås ikke å innføre en sertifiserings- og tilsynsordning for revisorer. Derimot foreslås det å opprette et **nasjonalt organ for kvalitetskontroll**. Forslaget er ikke tatt inn i lovteksten, men departementet bes om å administrere ordningen. Det antydes en ordning der departementet nedsetter en nemnd som skal forestå kontrollen.

Det er ikke foreslått noen endringer i kompetansekrav verken for oppdragsansvarlig regnskapsrevisor eller forvaltningsrevisor.

Intern kontroll

Utvalget foreslår en mer omfattende formulering om internkontroll. Formuleringen er ment å erstatte interkontrollreguleringer i særlovgivningen. Det foreslås også å lovfeste at internkontrollen skal dokumenteres, og at det skal avgis en årlig rapport til kommunestyret.

Økonomibestemmelsene

På økonomiområdet, lovforslagets femte del, foreslår utvalget at kommunene skal utarbeide et **samlet regnskap for den juridiske enheten**. Det er altså ikke snakk om et konsernregnskap, men avgrenset til å gjelde regnskap for kommunekassen, foretakene og ev. andre regnskapsenheter, som f.eks. lånefond og interkommunalt samarbeid som ikke er eget rettssubjekt (kommunale oppgavefellesskap).

Det innføres et nytt begrep «**kommunalt oppgavefellesskap**» som antas å være interkommunalt samarbeid som er organisert etter dagens kommunelov § 27.

Høring NOU 2016:4 - Ny kommunelov

Vi viser til høringsbrev datert 04.04.16, om NOU 2016:4 Ny kommunelov. Dette er en felles høringsuttalelse fra

- Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet
- Kontrollutvalgstjenester AS
- Sekretær Kontrollutvalgene i Nord-Gudbrandsdal
- Sekretariat for kontrollutvalget i Sør-Østerdal
- Glåmdal sekretariat IKS

I vår høringsuttalelse vil vi benevne kommune og fylkeskommune som kommuner, og kommunestyre og fylkesting som kommunestyre. Vi har først og fremst noen kommentarer til det som går fram av NOUen, men knytter også noen kommentarer direkte til enkelte lovforslag.

Kapittel 23 Kontroll og tilsyn med kommunene

23.1 Innledning

Kapittel 23 skal gi en overordnet beskrivelse av kontroll- og tilsynsordninger med kommunen. Vi mener at kapitlet burde vært mer utdypet i forhold til sekretariatet. Dette ville gitt et bedre bakteppe for å forstå kontrollutvalgenes arbeid.

Lovendringen i 2004 innebar bl. a at kontrollutvalgene fikk et uavhengig sekretariat, og førte til at kontrollutvalgenes arbeid har endret seg mye. Lovendringen førte til at utvalgene nå jobber etter en bestiller- utførermodell. Utvalgene behandler mange flere saker, og har tatt mange flere kontrollformer i bruk sammenlignet med tiden før, da revisor i hovedsak var sekretær for utvalget. Revisors rolle endret seg også med innføring av profesjonelt sekretariat. Revisor er etter dette en leverandør som handler på bestilling fra kontrollutvalget.

23.2 Ekstern og intern kontroll

I 6. avsnitt står det at «Det faglige grunnlaget i denne kontrollen ivaretas av revisjonen». Her burde sekretariatets arbeid også vært beskrevet. Det er sekretariat som saksbehandler sakene til kontrollutvalget, lager forslag til innstilling/vedtak og gir råd til utvalget i faglige spørsmål knyttet til kontroll og tilsyn. Revisjonen er en leverandør og utfører på bestilling fra kontrollutvalget.

23.3 Egenkontroll

I 4. avsnitt beskrives at kontrollutvalget trenger bistand til å gjennomføre den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen og at «Til å hjelpe seg har kontrollutvalget en faglig uavhengig revisjon». Sekretariatet er ikke nevnt i denne beskrivelsen noe som er en svakhet. Den løpende kontrollen består i hovedsak av at sekretariatet på vegne av kontrollutvalget ber om orienteringer og

informasjon på ulike felt, legger opp saker til orientering i utvalget, virksomhetsbesøk og oppfølging av revisjonsrapporter o.l. Sekretariatet er kontrollutvalgets rådgiver og diskusjonspartner i alle saker som utvalget tar opp.

23.5 Statsforvaltningskontroll og egenkontroll

Det er positivt at det foreslås et sterkere koordineringsansvar fra fylkesmannens side for å unngå unødvendig belastning på kommunene. Vi stiller spørsmål ved om de foreslåtte virkemidler vil bli sterke nok for å faktisk redusere statlig kontroll.

Dialog med fylkesmannen om tilsyn og kontroll bør skje mellom kontrollutvalg ved sekretariat og fylkesmannen. Dette er den mest praktiske måten å få til en koordinering.

23.7 Viktigste utfordringer

Vi støtter forslaget om at kommunen ved kontrollutvalget skal ha en mulighet til bedre kontroll med selskaper som kommunen er deleier i sammen med private aktører. Vi støtter lovforslagets understreking av behovet for å styrke rolleforståelsen i arbeidet med kontroll og tilsyn.

Kapittel 25 Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet

25.1.1 Innledning

Vi støtter utvalgets forslag om å øke minimumskravet til antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem.

25.1.4.3 Utvalgets vurderinger

Vi støtter utvalgets forslag om å endre valgbarhetsreglene for medlemmer med ledende stilling, styreverv eller er medlem av bedriftsforsamling i et selskap.

25.3 Kontrollutvalgssekretariatet

Utvalget legger til grunn at «et faglig kompetent og velfungerende sekretariat er viktig for et uavhengig og godt arbeidende kontrollutvalg». Vi anser dette som vesentlig, men synes ikke det gjenspeiles i utredningen. Sekretariat for kontrollutvalg ble lovpålagt i 2004. Kontrollutvalgenes arbeid har endret seg mye fra den tiden revisor var sekretær for utvalget. Utvalgene behandler flere saker, og de har tatt mange flere kontrollformer i bruk. Kontrollutvalgene som organ har økt sin status og kvalitet etter innføringen av uavhengige sekretariat. Vi frykter at en "nedgradering" av sekretariatsrollen, både i form av oppgaver og uavhengighet, kan føre til dårligere internkontroll i kommunene og fylkeskommunene.

25.3.4.2 Sekretariatets oppgaver

I lovforslaget fremstilles kontrollutvalgets sekretariat som et rent «møtetilretteleggingsorgan» på samme måte som møtesekretærorganet ellers i det kommunale system. Dette er en alt for snever fremstilling, sekretariatene har en mye mer omfattende rolle. Det er kontrollutvalgene som i detalj bestemmer hva sekretariatet skal utføre. Selv om sekretariatenes oppgaver og profil er noe forskjellig, utfører de fleste er følgende arbeidsoppgaver (jf. Deloitte's utredning):

- Saksbehandling
- Utredning
- Administrasjon
- Rådgivning
- Koordinering/bindeledd

Sekretariatet skal dekke utvalgets behov for faglige ressurser, være utvalgets operative ledd, foreta utredning av for eksempel valg av revisjonsordning, påse at kontrollutvalgets saker er forsvarlig

utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, i tillegg til å være et møtetilretteleggingsorgan. Vi henviser i denne forbindelse til blant annet § 20 i någjeldende forskrift om kontrollutvalg.

Utvalget forsøker å trekke en grense mellom revisjonens oppgaver ved forvaltningsrevisjon og sekretariatsoppgaver i dette kapitlet, noe de ikke lykkes med. Vi vil foreslå at den internasjonale definisjonen på revisjon NS-EN ISO 9000:2000 legges til grunn: «Systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å fremskaffe revisjonsbevis og bedømme det objektivt for å bestemme i hvilken grad kriterier for revisjon er oppfylt». Etter vår oppfatning må begrepet «systematisk» i denne sammenhengen bety at man følger bestemte revisjonsstandarder. Enhver vurdering av et faktum eller av om en lov er brutt, kan derfor ikke defineres som en revisjonshandling.

I 4. avsnitt står det: «Etter utvalgets mening har ikke sekretariatet anledning til å innhente informasjon og vurdere det opp mot et regelverk, vedtak e.l. Dette vil etter utvalgets forslag være å utføre revisjon, og dermed en oppgave for revisor.» Vi mener at dette utsagnet ikke kan være riktig. Det finnes tilfeller hvor nettopp dette er sekretariatets mandat, som f.eks. ved vurdering av valg av revisjonsordning og konkurranseutsetting av revisjon. Et annet område er habilitetsvurderinger. Formuleringen som benyttes i 4. avsnitt definerer revisjon altfor vidt, og vi mener at kontrollutvalget selv må vurdere hvordan oppgaver som ikke faller inn under definisjonen revisjon skal løses og av hvem.

I 6. avsnitt argumenterer utvalget for at sekretariatet ikke skal vurdere om revisors leveranser til utvalget holder faglig kvalitet. Det virker motsigende å vise til gjeldende rett om at sekretariatet skal påse at saker som skal behandles i kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og samtidig hevde at det vil være svært krevende for et sekretariat å foreta en vurdering av kvaliteten på produktet som leveres fra revisjonen. Utvalget skriver riktignok at dersom det er åpenbare mangler ved produktene som revisor leverer, må likevel sekretariatet si fra om dette. Vi vil hevde at det ikke er mulig å gjøre en vurdering av «åpenbare mangler» uten å vurdere revisors arbeid mot eksempelvis standarden på området, RSK 001.

Det samme paradokset oppstår når utvalget skriver at sekretariatets oppgave i hovedsak skal være å sikre at produktet fra revisjonen er i samsvar med kontrollutvalgets bestilling: Det er vanskelig å vurdere om en bestilling er besvart uten for eksempel å vurdere metoden som revisjonen har benyttet for å få svar på bestillingen. Dette må også ses i lys av påse-ansvaret sekretariatene bistår kontrollutvalgene med.

Vi vil også påpeke at det er sekretariatet som skriver innstillingen i disse som i andre saker.

25.3.4.3 Kompetansekrav

Det argumenteres for å innføre kompetansekrav til sekretariatet. Utvalget konkluderer med at det ikke bør innføres kompetansekrav, og begrunnelsen er at dette vil innebære en for sterk inngripen i det kommunale selvstyret. Vi mener det er viktig med god kompetanse i sekretariatet og foreslår at dette utredes nærmere.

Kapittel 26 Revisjon

26.2.3.5 Regnskapsrevisjon og kontrollutvalgets ansvar for forenklet etterlevelserevisjon

Lovutvalget foreslår at etterlevelserevisjon skal være en sentral kontrollform i kommunal sektor og at regnskapsrevisor skal ha utvidede oppgaver på økonomiområdet. I utredningen skriver utvalget at dette skal være en forenklet kontroll. Oppgaven slik den er beskrevet i lovforslaget (§ 24-9), er imidlertid svært omfattende. Det er vanskelig å se for seg at oppgaven vil kunne løses innenfor de rammer som i dag stilles til disposisjon for regnskapsrevisjon i kommunene.

26.2.3.6 Andre spørsmål

Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor (nummererte brev)

Kommunelovutvalget foreslår at nummererte brev i utgangspunktet skal rettes direkte til kommunedirektøren. Dette er en innskrenkning av kontrollutvalgets mandat. Det framstår som lite hensiktsmessig å gjøre adressering av nummererte brev til en løpende vurdering avhengig av forholdet det rapporteres om. Når det er opp til revisors vurdering vil vi få en svært uklar bestemmelse, og noe som kan føre til svært ulik praksis. Vi støtter ikke dette forslaget.

Vi mener at nummererte brev skal gå til den som forestår løpende tilsyn av den kommunale forvaltningen, det vil si kontrollutvalget, slik bestemmelsen er i dag. Dette er en ordning har vi god erfaring med.

Sekretariatene konstaterer at revisor har svært ulik praksis når det gjelder nummererte brev. Vi støtter derfor utvalgets forslag om at «revisor årlig må utarbeide en oppsummering av de nummererte brev som er sendt gjennom året». I gjeldende rett har kontrollutvalget et ansvar for å følge opp påpekninger i nummererte brev. Dette er ikke tatt inn i lovutvalgets forslag.

26.4 Sertifisering av revisor. Nasjonal kvalitetskontroll

Vi støtter utvalgets forslag om en nasjonal ordning for kvalitetskontroll med revisorer i kommunesektoren.

Kapittel 27 Kommunenes styring og kontroll med ekstern virksomhet

27.3 Innsynsrett i selskaper og lignende som utfører oppgaver for kommunen

Vi slutter oss til utvalgets vurderinger. Lovendringene som foreslås her vil styrke den politiske kontrollen med ekstern virksomhet.

27.4.1 Innledning

Lovutvalget mener det eksisterende regelverket for selskapskontroll i kommuneloven i utgangspunktet fungerer etter hensikten sin, og ser derfor ikke at det foreligger behov for store endringer i regelverket. Utvalget foreslår likevel å gjøre eierskapskontroll til en oppgave for revisjonen. Utvalget mener at dette forslaget skal føre til en klarere rollefordeling mellom sekretariatet og revisjonen samt forhindre dobbeltrolleproblematikk knyttet til sekretariatets arbeid. Vi støtter dette forslaget for å rendyrke bestiller-utførermødelen.

Noen kommentarer til lovforslag i kapittel 32 i NOU 2016:4

Kapittel 23. Kontrollutvalg

§ 23-2, § 23-3 og § 23-4

Vi har registrert at selskapskontroll er fjernet fra lovforslaget og erstattet med eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskaper. Vi har også registrert at det foreslås en felles plan for forvaltningsrevisjon i kommunens og fylkeskommunens virksomhet og i deres selskaper, samt en egen plan for eierskapskontroll. Etter vår oppfatning har det liten hensikt å lage en egen plan for

eierskapskontroll. Som det bl.a. står i «Kontrollutvalgsboken» side 61: «Praksis tilsier at det er en glidende overgang mellom disse to hovedkategoriene (dvs. *eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon, vår kommentar*), og at det i enkelte tilfeller kan være vanskelig å skille mellom hva som inngår i hver av disse kategoriene». Det virker derfor uhensiktsmessig å legge kontroller knyttet til selskaper i forskjellige planer, selv om eierskapskontrollen rettes mot selve eierskapet og ikke selskapet.

Vi mener videre at selskapskontrollbegrepet fortsatt skal beholdes, at tittelen på § 24-4 endres til «Plan for selskapskontroll».

Vi foreslår videre at det legges inn et nytt punkt i § 23-2 som sier at kontrollutvalget skal påse at kommunen har ordnet sin eierstyring i tråd med kapittel 27. Dette er ikke nødvendigvis en revisjonsoppgave, men kan også utføres av sekretariatet.

§ 23-3 og § 23-4:

Det står ikke konkret nevnt i disse paragrafene hvem som skal lage plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll/eierskapskontroll, men etter vår oppfatning bør rollene tydeliggjøres med hensyn til bestiller- og utførermodellen. Slik det står i loven, er ansvaret lagt på kontrollutvalget, og det er riktig, men det bør utdypes at det er kontrollutvalgets sekretariat som har «regien» på dette. Hvis revisjonen både skal tilrettelegge grunnlaget for bestillingen og utføre bestillingen blir dette uklart i forhold til rollene. Det er selvsagt ikke noe i veien for at sekretariatene får bistand både fra kommunedirektøren, revisjonen og andre, men da er dette opp til sekretariatet å be om.

Hedmark/Oppland 6.10.16

Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet
Kontrollutvalgstjenester AS
Sekretær Kontrollutvalgene i Nord-Gudbrandsdal
Sekretariat for kontrollutvalget i Sør-Østerdal
Glåmdal sekretariat IKS

SAK NR. 14/2017

Nordre Land kommune

KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2016

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.03.2017	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kontrollutvalgets årsrapport for 2016

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2016 tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

I tråd med tidligere praksis er det utarbeidet en årsrapport fra kontrollutvalget til kommunestyret om kontrollutvalgets virksomhet. En slik praksis er anbefalt som en del av kontrollutvalgets plikt til å informere kommunestyret om sitt arbeid, jf. kommunelovens § 77 pkt. 6 og veileder fra departementet/Kontrollutvalgsboken.

Årsrapporten gir en helhetlig oversikt over kontrollutvalgets aktivitet for fjoråret, og fungerer også som dokumentasjon på kontrollutvalget etterlevelse av sine lovpålagte oppgaver.

I tråd med tidligere praksis legges saken frem med innstilling til kommunestyret. En slik praksis sikrer at saken blir fremmet for kommunestyret som egen sak.

Det er tidligere uttrykt ønske fra kontrollutvalget om at utvalgsleder gir en kort presentasjon av rapporten overfor kommunestyret ved behandlingen der.

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Årsrapport 2016

Kontrollutvalgets virksomhet

Innhold:

1. Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver
2. Medlemmer og sekretariat
3. Aktivitet
4. Økonomi
5. Regnskapsrevisjon
6. Forvaltningsrevisjon mv.
7. Selskapskontroll
8. Oppfølging av kommunens revisor / Innlandet Revisjon IKS

1. Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver

Kontrollutvalgets oppgaver og ansvar fremgår av kommunelovens § 77 med tilhørende forskrift for kontrollutvalg.

Kontrollutvalgets overordnede målsetting kan formuleres som ”å bidra til å skape tillit til forvaltningen”.

I forskrift om kontrollutvalg (§ 4) er utvalgets alminnelige oppgaver formulert slik:

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder å påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer.

I tillegg fremgår det av lovverket at:

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalgets tilsynsoppgaver deles inn i:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

2. Medlemmer og sekretariat

Kontrollutvalget har i løpet av året bestått av følgende medlemmer og varamedlemmer:

Medlemmer	Varamedlemmer
Hans Moon, leder (Ap) Gunnar Løkkebo, nestleder (Ap) Monica Andersson (Ap) Birgit Felde Sevaldrud (H) Ole Strand (BL)	<u>For Ap/Sv:</u> 1. Kjartan Stensvold (Sv) 2. Anne Sagstuen (Ap) 3. Svein Rønningsveen (Ap) <u>For Sp/H/BL/Krf:</u> 1. Harald Åsødegård (Krf) 2. Trude Gry Eli Bjelland (Sp)

Sekretariat:

Forskrift om kontrollutvalg stiller krav om at sekretær for utvalget skal være uavhengig av både kommunens revisor og kommunens administrasjon. Kommunene i Gjøvik- og Hadelandsregionen har inngått felles avtale om kjøp av sekretærtjenester fra firmaet Kontrollutvalgstjenester AS v/Kjetil Solbrækken etter utlyst anbudskonkurranse. Kontrakten utløp 31.12.2016 og ny anbudskonkurranse ble gjennomført høsten 2016. Ny avtale med Kontrollutvalgstjenester AS er inngått for perioden 01.01.2017 – 31.12.2020 med mulighet for forlengelse ett + ett år.

3. Aktivitet

År	2016	2015	2014	2013	2012
Antall møter	6	6	5	5	6
Antall saker	52	49	42	43	50

4. Økonomi

Kontrollutvalget utarbeider selv forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen, jf. forskrift om kontrollutvalg § 18. Det er kommunestyret som fastsetter de økonomiske rammene for kontrollutvalgets virksomhet. Nedenfor følger oversikt over kontrollutvalgets budsjett og regnskap siste år:

	Konto	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
10500	Trekkpliktig godtgjørelse	317		362	300
10800	Fast godtgjørelse	23 400	22 000	21 601	22 050
10801	Møtegodtgjørelse	8 350	15 000	8 700	9 300
10802	Tapt arb.fortjeneste	25 740	20 000	24 819	24 331
10990	Arb.giveravgift	6 128	6 000	5 881	6 593
11001	Aviser/tidsskrifter/faglitteratur	10 780	12 000	1 600	16 580
11151	Beverting møter	3 078	3 000	2 560	2 140
11205	Tjenestefrikjøp	14 430	0	8 578	0
11501	Opplæring/kurs	13 800	32 000	0	6 300
11600	Kjøregodtgjørelse	220	2 000	762	1 442
12 700	Konsulenttjenester ordinær drift (sekretærtjenester)	0	180 000	171 583	161 227
13709	Kjøp av andre tjenester	203 268	0	2 713	2 600
13750	Kjøp av tjenester fra interkommunalt selskap (Innlandet Revisjon IKS)	728 560	898 000	831 099	673 863
14290	Momskompensasjon (utgift)	50 792	45 000	49 677	52 956
17290	Momskompensasjon (inntekt)	-50 792	-45 000	-49 677	-52 956
	Totalt	1 037 969	1 194 000	1 080 218	926 726

Kommentarer til avvik mellom budsjett og regnskap:

- *Kto. 13750 Kjøp av tjenester fra interkommunalt selskap/Innlandet Revisjon IKS:* Mindreforbruket skyldes i hovedsak mindre kjøp av forvaltningsrevisjon enn budsjettet.

5. Regnskapsrevisjon

Oppfølging av revisjonsarbeidet og tilsyn med revisors faglige arbeid:

Kontrollutvalget skal påse at regnskapene blir revidert på en betryggende måte, jf. § 6 i forskrift om kontrollutvalg. Dette er knyttet til flere forhold:

- At revisjonen skjer i samsvar med lover, regler og god kommunal revisjonsskikk.
- At revisor oppfyller krav til uavhengighet og kvalifikasjoner.
- At revisjonen følger eventuelle avtaler inngått mellom revisor og kontrollutvalget.

Kontrollutvalget ivaretar sitt oppfølgingsansvar gjennom følgende aktiviteter:

- Revisors uavhengighetserklæring (skriftlig, årlig)
- Presentasjon av strategi og plan for revisjon av kommunens regnskaper, samt underliggende risikovurderinger (årlig)
- Presentasjon av status midtveis i revisjonsarbeidet / interimrevisjon (årlig)

- Presentasjon av revisjonsberetningen og gjennomføringen av revisjonsarbeidet (årlig)
- Fremleggelse av eventuelle brev og revisjonsrapporter til rådmannen, herunder eventuelle nummererte brev (vesentlig svikt i internkontrollen, rapportering av misligheter mv).
- Fremleggelse av resultatet av ekstern kvalitetskontroll av revisor (forbundsbasert kontroll minimum hvert femte år)

Uttalelse om årsregnskapet:

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi en uttalelse til årsregnskapet, jf. forskrift om kontrollutvalg § 7. Uttalelsen skal følge regnskapssaken til kommunestyret, via formannskapet.

Kontrollutvalget har i løpet av året avgitt uttalelse til følgende regnskaper:

- *Årsregnskapet for Nordre Land kommune for 2015*

Til stede under behandlingen av saken i kontrollutvalget var Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor og administrasjonen v/rådmannen m.fl.

Oppfølging av kommunestyrets merknader:

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til årsregnskapet er blitt fulgt opp (forskriftens § 8).

Det foreligger ingen merknader fra kommunestyret til oppfølging.

6. Forvaltningsrevisjon og undersøkelser

Lovpålagte oppgaver:

- Det skal utarbeides en plan for forvaltningsrevisjon, minimum en gang i valgperioden (første året i valgperioden). Planen skal vedtas av kommunestyret.
- Kontrollutvalget skal påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.
- Kontrollutvalget skal avgi rapport til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og resultatet av disse.
- Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til rapporter om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker, som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Plan for forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget har gjennom året foretatt en overordnet analyse og utarbeidet en plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019. Planen ble behandlet/vedtatt i kommunestyret i februar 2017. Planen er basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på ulike sektorer.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å foreta undersøkelser og eventuelt igangsette kontroller på andre områder enn de som er nevnt i planen, dersom det oppstår behov for dette i planperioden.

Kontrollutvalgets aktiviteter gjennom året:

a) Forvaltingsrevisjonsprosjekter:

- **Forvaltningsrevisjonsrapport: Innkjøp – etterlevelse av offentlige anskaffelser** (sluttbehandlet i kommunestyret)

b) Mindre undersøkelser, foranalyser, orienteringer mv.:

- **Presentasjon av kommunens administrative organisering, utviklingsarbeid, risikovurderinger mv.** (orientering v/rådmannen)
- **Rapport 1. kvartal 2016**
- **Organisasjonsutvikling (OU) – sluttrapport** (orientering v/rådmannen)
- **Internkontroll i Nordre Land kommune – hovedprosjekt** (orientering v/rådmannen)
- **Tilstandsrapport Nordre Land-skolen 2015** (orientering v/skolefaglig rådgiver)

Oversikt over revisjonsrapporter tidligere år og oppfølgingen av disse:

År	Tema / område	Oppfølging / kommentar
2016	(ingen)	
2015	Revisjonsrapport: Innkjøp – etterlevelse av offentlige anskaffelser (sluttbehandlet i kommunestyret)	Rapporten konkluderte med at rutiner for å sikre at anskaffelser gjøres i tråd med regelverket er etablert, men at etterlevelsen av regelverket kan forbedres. Stikkprøven avdekket flere brudd på konkurransekravet i lovverket.
2014	(ingen)	
2013	Revisjonsrapport: Oppfølging av politiske vedtak (sluttbehandlet i kommunestyret 17/12-14)	Kontrollutvalgets innstilling enstemmig vedtatt. Påpekt forbedringspotensial i f.m. rådmannens rapportering til politisk nivå – tre anbefalinger.
2012	(ingen)	
2011	Revisjonsrapporten "Samhandling mellom barnehager og barnevern" (sluttbehandlet i kommunestyret)	Vurdert som ikke aktuelt å følge opp. Avsluttet.
2011	Kartleggingsrapport: Ressursbruk til barnehager. (sluttbehandlet i kontrollutvalget)	Rapporten ble oversendt rådmannen til oppfølging og videre bruk i sin interne analyse og diskusjon omkring kommunens barnehagedrift. Avsluttet.
2010	Innkjøp (etterlevelse av lov om offentlige anskaffelser) (sluttbehandlet i kommunestyret)	Kort om rapporten: <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomført stikkprøve av anskaffelser mellom 100 000 og 500 000. • Gjennomført revisjonsprosjekt med fokus på overordnede rutiner mht overholdelse av lov om offentlige anskaffelser. • Positiv konklusjon.
2009	Enkeltvedtak om spesialundervisning – får elevene det de har rett på? (sluttbehandlet i kommunestyret)	Ikke prioritert å følge opp.
2008	(ingen)	-

2007	<i>Etikk i Nordre Land kommune</i> (sluttbehandlet i kommunestyret)	Ikke prioritert å følge opp.
------	---	------------------------------

7. Selskapskontroll

Lovpålagte oppgaver:

- Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.
- Det skal utarbeides en plan for forvaltningsrevisjon, minimum en gang i valgperioden (første året i valgperioden). Planen skal vedtas av kommunestyret.
- Selskapskontrollens obligatoriske del går primært ut på å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontroll kan også omfatte forvaltningsrevisjon i selskapet

Plan for selskapskontroll:

Kontrollutvalget har laget en plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019. Planen ble vedtatt av kommunestyret februar 2017. Planen er basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for kontroll med kommunens styring med selskaper (eierskapskontroll), eller med forvaltningen i kommunalt eide selskaper. Følgende områder/tema er prioritert i planen:

- VOKKS AS
- Nordre Land ASVO AS
- GLT-avfall IKS
- Gjøvik Krisesenter IKS

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å foreta undersøkelser og eventuelt igangsette kontroller på andre områder enn de som er nevnt i planen, dersom det oppstår behov for dette i planperioden.

Kontrollutvalgets aktiviteter gjennom året:

- Revisjonsprosjekt:
  - ***Selskapskontrollrapport: VOKKS AS*** (revisjonsrapporten ble sluttbehandlet i kommunestyret 21.06.2016)
- Mindre undersøkelser, foranalyser, orienteringer mv.:
  - ***Gjennomgang av eierskapsmelding 2014 – Nordre Land kommune*** (kontrollutvalget ga flere innspill til videre utvikling av eierskapsmeldingen)

Oversikt over kontroller siste årene og oppfølgingen av disse:

År	Tema / selskap	Oppfølging / kommentar
2016	<i>VOKKS AS</i> (revisjonsrapporten sluttbehandlet i kommunestyret)	Rapporten fokuserte på kommunen som eier (eierstyring) og ga flere anbefalinger. Ordfører følger opp rapporten gjennom generalforsamlingen og overfor kommunestyret.

2015	Etterlevelse av felles eierskapspolitikk i Gjøvikregionen (revisjonsrapporten sluttbehandlet i kommunestyret)	Rapporten konkluderte med at eierskapspolitikken ikke er fullt ut implementert. Ordfører og rådmann ble bedt om å følge opp rapportens anbefalinger. Kommunestyrets vedtak i er ikke fulgt opp nærmere, men saken egner seg for en oppfølging på et senere tidspunkt.
2014	(ingen)	Flere planleggingsaktiviteter gjennomført, bl.a. rettet mot VOKKS AS og bestilt evaluering av den vedtatte eierskapspolitikken.
2013	Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS	Ordfører orienterte og svarte på spørsmål fra utvalget. Kontrollutvalget tok informasjonen til orientering og saken ble ikke fulgt opp videre.
2012	(ingen)	Ikke prioritert konkrete kontroller. Gjennomført kartlegging og risikovurdering som ledd i utarbeidelse av ny plan for selskapskontroll 2012-2015.
2011	(ingen)	Ikke prioritert.
2010	(ingen)	Ikke prioritert.
2009	Nordre Land ASVO AS	<ul style="list-style-type: none"> • Utvalget er blitt orientert om selskapet av daglig leder Jan Olav Jacobsen. • Utvalget besøkte selskapet og fikk en omvisning. • Vedtatt ikke å gjennomføre nærmere kontroller, men vil følge opp selskapets etablering av kvalitets-system (2011).
2009	Eierstyring	<ul style="list-style-type: none"> • Rådmannen orienterte om kommunens arbeid med etablering av prinsipper for eierstyring. Vedtatt å følge opp når disse har fungert en tid.
2008	(ingen)	Ikke prioritert.
2007	GLT Avfall IKS	<ul style="list-style-type: none"> • Det ble gjennomført et revisjonsprosjekt i samarbeid med kontrollutvalgene i de andre eierkommunene. • Rapporten påpekte flere forhold rettet mot eierstyring og håndtering av regelverket for selvkost. Oppfølging av rapporten er foretatt på ulikt vis over flere år, og oppfølgingspunktene fra rapporten anses i dag å være tilfredsstillende fulgt opp.

8. Oppfølging av kommunens revisor / Innlandet Revisjon IKS

Kommunen ivaretar sine lovpålagte revisjonstjenester ved deltakelse i selskapet Innlandet Revisjon IKS, jf. vedtak i kommunestyret. Innlandet Revisjon IKS yter eierkommunene revisjon i egenregi til selvkost.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å inngå avtale mellom oppdragsgiver og selskapet. Avtalen (kalt oppdragsavtale) regulerer omfang, pris og kvalitet og rulleres årlig. Avtalen tydeliggjør kontrollutvalgets bestillerfunksjon.

Kontrollutvalget og Innlandet Revisjon IKS har felles mål at revisjonstjenestene skal være til konkurransedyktig pris og kvalitet. Innlandet Revisjon IKS har en uttalt strategi å være kundeorientert. Kontrollutvalget er bevisst disse målsettingene i sin oppfølging og dialog med revisor.

Pris følges opp gjennom krav til årlig sammenligning ("benchmarking") av kostnadene til revisjon mot andre kommuner. Slik sammenligning er foretatt i løpet året og viser at kostnadene til regnskapsrevisjon ligger omtrent på "snittet" sammenlignet med kommuner på samme størrelse. Sammenligningen er presentert for kontrollutvalget.

Kvalitet på revisjonstjenestene følges primært opp gjennom de enkelte tjenesteleveransene (regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll). I tillegg følges opp:

- At oppdragansvarlig revisor oppfyller de formelle kompetansekravene.
- At kravene til uavhengighet og objektivitet er oppfylt, herunder at revisor ikke har tatt på seg rådgivningsoppdrag eller andre tjenester for kommunen, som kan reise tvil om dette. Det påses at det årlig blir avgitt en uavhengighetserklæring fra revisor til kontrollutvalget.

Forbundsbasert kvalitetskontroll av Innlandet Revisjon IKS (i regi av Norges Kommunerevisorforbund) ble sist gjennomført høsten 2014. De utvalgte revisjonsoppdragene og forvaltningsrevisjonsprosjektene fikk "godkjent" (høyeste score). Innlandet Revisjon IKS v/daglig leder har orientert kontrollutvalget om kontrollen og resultatene.

Dokka, 13. mars 2017.

Hans Moon
Leder av kontrollutvalget

Nordre Land kommune**INVITASJON TIL SAMARBEID OM FELLES
KARTLEGGINGSPROSJEKTER**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.03.2017	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

(ingen)

FORSLAG TIL VEDTAK:

- 1. Invitasjon fra kontrollutvalget i Vestre Toten kommune om å delta i en felles kartlegging/forundersøkelse innenfor områdene «informasjonssikkerhet» og «barnevern» tas til orientering.**
- 2. Kontrollutvalget er prinsipielt positiv til å kunne samarbeide om gjennomføring av felles kartlegginger/revisjonsprosjekter, men ser ikke rom for slikt samarbeid i 2017 innenfor budsjettammen.**

SAKSOPPLYSNINGER:**Fakta:**

Kontrollutvalget i Vestre Toten kommune har gjennom sitt arbeid med ny plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019 identifisert områder de mener er egnet for felles kartlegging/forundersøkelse i Gjøvikregionen. Med bakgrunn i dette inviteres de øvrige kontrollutvalgene i regionen til å vurdere nytteverdien av felles kartleggingsprosjekt innenfor følgende områder:

- **Informasjonssikkerhet**
- **Barnevern**

Vurdering:

Nedenfor følger enkelte forhold det er greit å ha med i forbindelse med drøftingen av saken:

- **Vedr. informasjonssikkerhet:**

Informasjonssikkerhet er et prioritert tema i kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019. Dette er beskrevet slik i planen:

Informasjonssikkerhet:

Hovedbegrunnelse for valg av området:

- *Vesentlig område for kommunen, da bruk av IKT benyttes i større eller mindre grad innenfor alle tjenesteområder.*
- *Svikt kan få store konsekvenser, både personlig for den som rammes (svikt i håndtering av personopplysninger) og for kommunens omdømme*

Aktuelle tema:

- *Etterlevelse av personopplysningsloven.*

Sekretær har forstått det slik at informasjonssikkerhet er også et prioritert tema som diskuteres i felles rådmannsmøte i regionen. Dersom kontrollutvalget skal foreta seg noe bør det kartlegges nærmere hva det jobbes med regionalt.

- **Vedr. barnevern:**

Som kjent har Fylkesmannen gjennomført tilsyn med barnevernstjenesten i Nordre Land kommune. Ytterligere kartlegging av barnevernstjenesten synes ikke aktuelt på kort sikt.

- **Vedr. kontrollutvalgets budsjett/økonomi:**

Kontrollutvalget har følgende til disposisjon for 2017, jf. inngått oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS:

Bestilte revisjonstjenester			
5 Bestilte andre tjenester	25	1020	25500
6 Forvaltningsrevisjon	150	1020	153000
7 Selskapskontroll	0	1020	0
SUM	175	1020	178 500

Følgende er bestilt til gjennomføring i 2017 pr. d.d:

- Revisjonsprosjekt - Ansettelsesprosedyrer

Uten tilleggsbevilgning fra kommunestyret gir kontrollutvalgets budsjett ikke rom å igangsette ytterligere kontroller.

Nordre Land kommune**FYLKESMANNENS TILSYN MED LAND
BARNEVERN TJENESTE – FORELØPIG
TILSYNSRAPPORT**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.03.17	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Foreløpig tilsynsrapport – oversendingsbrev fra Fylkesmannen Vedlegg 1
2. Foreløpig tilsynsrapport Vedlegg 2
3. Diverse avisartikler Vedlegg 3

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Foreløpig rapport fra Fylkesmannens tilsyn med Land barnevernstjeneste tas til orientering.
2. Kontrollutvalget har merket seg at tilsynet har avdekket alvorlige svikt i tjenesten.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget ble i forrige møte informert om at Fylkesmannen hadde igangsatt tilsyn med Land barnevernstjeneste og de foreløpige resultatene fra tilsynet. Kontrollutvalget ba om å få seg forelagt endelig tilsynsrapport når den var klar.

Vedlagt saken foreligger foreløpig tilsynsrapport fra Fylkesmannen. Det er lite som tyder på at det vil bli særlig endringer i den endelige rapporten, og rapporten legges derfor frem til orientering (se vedlegg 1).

Saken har fått betydelig medieoppmærksomhet, både lokalt og nasjonalt (se vedlegg 2).

Fylkesmannen i Oppland

Nordre Land kommune
Postboks 173
2882 Dokka

Deres referanse
Vår referanse 2016/7842-98 620 EBJ
Saksbehandler Espen Bjorli, tlf. 61 26 60 34

Dato 28.02.2017

Oversender foreløpig rapport etter tilsyn ved Land barneverntjeneste - Nordre Land kommune

Vedlagt følger foreløpig rapport etter tilsyn med Land barneverntjeneste i henhold til varselbrev 10.11.2016. Rapporten bygger på de funn som ble presentert på sluttmøte i kommunen 30.1.2017.

I løpet av tilsynet gjennomgikk Fylkesmannen sakene til 253 barn og fant brudd på barnevernloven og FNs barnekonvensjon i 89 % av sakene. Tjenesten svikter på alle områder, fra kommunens arbeid med meldinger, undersøkelser, hjelpetiltak og oppfølging av barn i fosterhjem.

Det er gjennomgående at sakene ikke blir fulgt opp, og at ingen fanger opp at de ikke er fulgt opp. Det blir ikke foretatt prioriteringer av sakene, eller i sakene. Alvorlige bekymringsmeldinger om blant annet vold har blitt liggende ubehandlet over lang tid, mens barneverntjenesten har brukt tid på mindre alvorlige saker. Barn har blitt mangelfullt ivaretatt, og kommunen har utvist en passivitet i blant annet saker hvor det har vært begrunnet mistanke om pågående vold og overgrep mot barn.

Fylkesmannen har fått opplyst at kommunen i lengre tid har vært kjent med sviktene i tjenesten, uten å ha satt i verk tilstrekkelig tiltak for å avhjelpe dette. Til tross for gjentatte varslinger er det ikke blitt sikret at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, har fått nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Det bes om at rapporten gjennomgås av ansvarlig ledelse og at det gis tilbakemelding på faktafeil eller annet som måtte menes feil eller misforstått. Det bes særlig om et ekstra blikk på navn og stillinger til de som har vært intervjuet, da feil lett sniker seg inn.

Vi ønsker tilbakemelding innen 2 uker etter mottakelsen av rapporten. Tilbakemelding kan gis på epost til fmopebj@fylkesmannen.no, og merkes med referansenummer 2016/7842.

Med hilsen

Sigurd Tremoen

Jens Fløtre
fung. avdelingsdirektør

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi til:
Søndre Land kommune Hovsbakken 1 2860 Hov

Fylkesmannen i Oppland

Rapport fra tilsyn med kommunens arbeid med meldinger til barneverntjenesten og tilbakemelding til melder, samt kommunens arbeid med undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn og kommunens arbeid med oppfølging av barn i fosterhjem.

Nordre Land kommune - Land barneverntjeneste

Virksomhetens adresse: Storgata 28, 2870 Dokka
Tidsrom for tilsynet: 10.11.16 - dato for stadfestet rapport
Kontaktperson i virksomheten: Berit Dokkebakke Navrud

Sammendrag

Barnevernloven har som formål å sikre at barn og unge som trenger det får rett hjelp til rett tid. Kommunens barneverntjeneste skal avdekke omsorgssvikt og atferdsproblemer så tidlig at varige problemer kan unngås. Formålet med tilsynet er å undersøke om kommunen gjennom styringstiltak sikrer at deres håndtering av meldinger og tilbakemelding til melder, samt kommunens arbeid med undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn og kommunens arbeid med oppfølging av barn i fosterhjem, utføres i tråd med krav gitt i lov og forskrift, jf. lov om barneverntjenester. Systemrevisjonen omfattet følgende områder:

- at meldinger til barneverntjenesten vurderes forsvarlig
- at plikten til å gi tilbakemelding til melder er ivaretatt på ulike trinn i saksprosessen

- at det sikres at det gjennomføres en tilstrekkelig undersøkelse
- at kommunen sikrer at barneverntjenesten foretar en forsvarlig vurdering før undersøkelsen konkluderes
- at kommunen sikrer at det gjennomføres en tilstrekkelig evaluering
- at kommunen sikrer at det er foretatt en forsvarlig vurdering før evalueringen avsluttes
- kommunen sikrer oppfølging og kontroll av det enkelte barns situasjon i fosterhjemmet
- kommunen sikrer barns rett til medvirkning i de ulike fasene av saken
- kommunen sikrer råd og veiledning til fosterforeldrene

Tilsynet avdekket tre avvik:

- **Kommunen sikrer ikke forsvarlig mottak, gjennomgang, vurdering og arbeidsflyt i sitt arbeid med meldinger til barneverntjenesten**
- **Kommunen sikrer ikke forsvarlig undersøkelse og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn.**
- **Kommunen sikrer ikke forsvarlig oppfølging av barn i fosterhjem**

Dato: 28.2.17

Espen Bjorli
revisjonsleder

Jorunn Ødegårdstuen, Kari E. Krohn Ingrid
Svarstad Nørstebø
revisor

Innhold

Sammendrag	1
1. Innledning	4
2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold	4
3. Gjennomføring	5
4. Hva tilsynet omfattet	6
5. Funn	8
6. Vurdering av virksomhetens styringssystem	16
7. Regelverk	17
8. Dokumentunderlag	17
9. Deltakere ved tilsynet	18

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter systemrevisjon ved Nordre Land kommune - Land barneverntjeneste i perioden 10.11.16 - dato for stadfestet rapport. Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet i inneværende år.

Fylkesmannen er gitt myndighet til å føre tilsyn med den kommunale barneverntjenesten etter lov om barneverntjenester § 2-3 fjerde ledd.

Formålet med systemrevisjonen er å vurdere om virksomheten ivaretar ulike krav i lovgivningen gjennom sin internkontroll. Revisjonen omfattet undersøkelse om:

- hvilke tiltak virksomheten har for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av lovgivningen innenfor de tema tilsynet omfatter
- tiltakene følges opp i praksis og om nødvendig korrigeres
- tiltakene er tilstrekkelige for å sikre at lovgivningen overholdes

En systemrevisjon gjennomføres ved granskning av dokumenter, ved intervjuer og andre undersøkelser.

Rapporten omhandler avvik og merknader som er avdekket under revisjonen og gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor de områder tilsynet omfattet.

- **Avvik** er mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift
- **Merknad** er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten finner grunn til å påpeke mulighet for forbedring

2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold

Nordre Land kommune er vertskommune for det interkommunale samarbeidet mellom Søndre Land og Nordre Land kommune.

Tall fra Statistisk sentralbyrå (ssb) viser at i 2015 er folketallene i de to kommunene henholdsvis 5716 (Søndre land) og 6758 (Nordre Land).

Antall barn og unge som har hatt barneverntiltak i løpet av året er henholdsvis 49 (Søndre Land) og 120 (Nordre Land). Andelen barn med hjelpetiltak er hhv. 3,4 % og 6,9 %. Gjennomsnittet for Oppland er 4,1 % og 3,7 % for hele landet.

Nordre Land er organisert med rådmann, og enhetsledere, samt tjenesteområdeledere, tjenesteområdeleder rapporterer til enhetsleder, og enhetsleder til rådmann.

Barneverntjenesten er delt opp i team, under tilsynstidspunktet hadde ikke teamene teamleder, men barneverntjenesten var organisert med barnevernleder og fagleder. Barneverntjenesten omorganiserte tjenesten underveis i tilsynet og har pr. i dag tre teamledere og barnevernleder.

Det er 17 ansatte i tjenesten.

Selv om Søndre Land kommune har overført myndighet til Nordre Land kommune til å utføre oppgavene etter barnevernloven, jf. kommuneloven § 28-1b, innebærer ikke dette at ansvaret overflyttes. Begge kommuner er ansvarlige for at oppgavene utføres forsvarlig og i overensstemmelse med lover og regler.

3. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Revisjonsvarsel ble utsendt 10.11.16. Kommunen ble varslet tilsyn i form av stikkprøvetilsyn, samt systemrevisjon i brev av 10.11.16. Fylkesmannen hadde underveis flere møter med kommunens ledelse, da stikkprøvetilsynets funn var svært alvorlige. Oversikt over dokumenter virksomheten har oversendt i forbindelse med tilsynet er gitt i kapitlet Dokumentunderlag.

Åpningsmøte ble avholdt 13.12.16.

Intervjuer

15 personer ble intervjuet.

Oversikt over dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket er gitt i kapitlet Dokumentunderlag.

Sluttmøte ble avholdt 30.1.2017.

4. Hva tilsynet omfattet

1. Kommunens arbeid med meldinger til barneverntjenesten og tilbakemelding til melder. Fylkesmannen har i dette tilsynet undersøkt hvorvidt

- Meldinger til barneverntjenesten blir forsvarlig vurdert.
- Plikten til å gi tilbakemelding til melder er ivarettatt på ulike trinn i saksprosessen.

Barneverntjenesten har et særlig ansvar for å forebygge omsorgssvikt, og skal derfor behandle bekymringsmeldinger om barns omsorgssituasjon fortløpende og senest innen angitt frist, slik at ingen blir liggende ubehandlet. Gjennomgangen av meldingene skal være forsvarlig håndtert, slik at ingen henlegges på feil grunnlag.

Reglene om tilbakemelding til melder ble innført i barnevernloven i 2009 for å skape tillit til barneverntjenesten og gi mer rom for samarbeid. Barneverntjenesten er avhengig av tillit, både fra samarbeidspartnere og befolkningen ellers, for å få bekymringsmeldinger om barn.

Barneverntjenesten skal derfor sende en bekreftelse til den som har meldt om at meldingen er mottatt. Offentlige meldere skal i tillegg ha en tilbakemelding på om meldingen blir undersøkt. Når undersøkelsen er gjennomført, skal det gis en ny tilbakemelding til offentlige meldere hvor det opplyses om utfall av undersøkelsen. Barneverntjenesten kan da også gi tilbakemelding om iverksatte tiltak, dersom dette er nødvendig for oppfølgingen av barnet.

Kommunens ledelse er ansvarlig for å tilrettelegge for at de ansatte i barneverntjenesten kan håndtere meldinger og gi tilbakemelding til melder i tråd med loven.

2. Kommunens arbeid med undersøkelser: Barnevernets undersøkelser av bekymringsmeldinger er grunnlaget for å sikre at barn som trenger det, skal få rett hjelp til rett tid. Kvaliteten på undersøkelsene er avgjørende for å iverksette riktige tiltak til barn og unge og deres familier. Undersøkelsesfasen representerer en utfordring for den kommunale barneverntjenesten. Barneverntjenesten skal gjennomføre en kvalitativt god undersøkelse innen fastsatte tidsrammer, og oppfylle de kravene som gjelder til varsomhet jf. bvl § 4-3 og saksbehandlingsreglene i kapittel 6.

Under dette temaet har tilsynsmyndigheten vurdert om kommunen sikrer:

- At det gjennomføres en tilstrekkelig undersøkelse
- Barns rett til medvirkning i undersøkelsen
- At det er foretatt en konkret og individuell vurdering før undersøkelsen konkluderes

2.1. Kommunens arbeid med evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn:

Det er sentralt for barn og for deres foresatte at tiltak fungerer som forutsatt, og derfor er evaluering av tiltakene viktig. Barneverntjenesten må være oppdatert på om barna til enhver tid får den hjelpen de trenger og at tiltakene justeres i tråd med eventuelle endringer i behov. Barns rett til å bli hørt er nedfelt både i nasjonal barnevernlovgivning og i FNs barnekonvensjon.

Under dette temaet har tilsynsmyndigheten vurdert om kommunen sikrer:

- At det foretas en tilstrekkelig evaluering
- Barns rett til medvirkning i evalueringen
- At det er foretatt en forsvarlig vurdering før evalueringen avsluttes

3. Kommunens arbeid med oppfølging og kontroll av barnets situasjon i

fosterhjemmet: Barneverntjenesten skal sikre at hvert enkelt barn som bor hele eller deler av sin oppvekst i fosterhjem, får tilfredsstillende omsorg. Barn i fosterhjem er ofte sårbare. Mange trenger ekstra vern og støtte. Både oppfølging og tilgjengelighet fra

barneverntjenesten er nødvendig for å sikre at forholdene blir lagt til rette for at barnet skal få god omsorg.

3.1. Barnets rett til medvirkning

Barneverntjenesten skal legge til rette for at barnet blir sett og hørt i oppfølgingsarbeidet. Barnets mening skal tillegges vekt i samsvar med barnets alder og modenhet. En forutsetning for at barnet kan eller vil uttale seg, er at kommunen sikrer at barnet informeres. Barn som er fylt 7 år, og yngre barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, skal informeres og gis anledning til å uttale seg før det tas avgjørelser i sak som berører dem. Barn over 15 år har partsrettigheter, hvis de forstår hva saken gjelder.

3.2. Råd og veiledning til fosterforeldre

En god oppfølging av fosterhjemmet er viktig for å bidra til god utviklingsstøtte til barnet. Oppdraget som fosterforeldre er å gi barnet et trygt og godt hjem. Fosterforeldrene skal sørge for at barnet følges opp i det daglige: skole- og opplæringstilbud, barnehage, helse, fritidsaktiviteter mv. En viktig forutsetning for å klare oppgaven er at fosterhjemmet og barneverntjenesten har et godt samarbeid, og at barneverntjenesten er tilgjengelig for å gi den oppfølging som er nødvendig med utgangspunkt i barnets behov.

5. Funn

Avvik 1: kommunen sikrer ikke forsvarlig mottak, gjennomgang, vurdering og arbeidsflyt i sitt arbeid med meldinger til barneverntjenesten

Avviket bygger på følgende:

- Tjenester og tiltak etter barnevernloven skal være forsvarlige (bvl § 1-4), kravet må sees i sammenheng med prinsippet om barnets beste. Kommunens praksis med å gjennomgå meldinger, for å beslutte undersøkelse, uten at meldingen blir fordelt saksbehandler er en svært uforsvarlig praksis, og ikke til barnets beste.
- Tjenesten har meldingsmøte to ganger i uken, det skrives tilbakemelding til melder i meldingsmøtet. Dette er en praksis som forleder andre instanser til å tro at bekymringen er ivaretatt (fordi meldingen blir liggende ufordelt i lang tid).

- Det dokumenteres sjelden barnevernfaglige vurderinger.
- Det er ikke klart for alle hvem som skal gjøre hva i arbeidet med meldinger.
- Tjenesten har ved enkelte tilfeller i realiteten foretatt en undersøkelse, men kalt det meldingsavklaring.
- Det gis ikke alltid ny tilbakemelding til offentlig melder eller personer med yrkesmessig taushetsplikt innen tre uker etter at undersøkelsen er gjennomført, der det opplyses om saken er henlagt eller om kommunen følger opp saken videre.

Avviket fra følgende lovkrav:

- Barnevernloven §§ 1-1, 1-4, 2-1, 3-1, 4-1, 4-2, 6-1, 6-7a og 8-1.
Internkontrollforskriften §§ 4 og 5.

Avvik 2: Kommunen sikrer ikke forsvarlig undersøkelse og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn.

Avviket bygger på følgende:

- Kommunen sørger ikke for at de ansatte er kjent med hvordan arbeidet skal gjennomføres.
- Det er utarbeidet noen rutiner og sjekklister, men disse brukes i hovedsak ikke.
- Det er opp til hver enkelt ansatt å utføre oppgavene etter beste evne.
- Det er opp til den enkelte ansatte å bringe frem det som skal tas opp i fagmøter, samt å sikre beslutningene som tas i den enkelte sak.
- Det som beslutes i fagmøter kan bli omgjort, det er uklart for ansatte hvem som er beslutningstaker.
- Det er uklart for ansatte hva som er fagleder og barnevernleders funksjon og hvem som har beslutningsmyndighet.
- Kommunen dokumenterer ikke nødvendige og relevante opplysninger fortløpende i arbeidet med undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak.
- Kommunen gjennomfører ikke undersøkelser snarest og senest innen fristen på 3 mnd (eller i særlige tilfeller 6mnd). Det er uklart om barnevernansatte vet hva som er særlige tilfeller.
- I 61,8 % og 63,6 % av undersøkelsene er det fristbrudd (Kommunens rapportering for 1 halvår 2016).

- Det er ikke opplæring av nyansatte eller kompetanseheving av ansatte. Det er uklart for ansatte hvordan saker blir fordelt.
- Kommunen har rutiner, prosedyrer, sjekklister o.l for innhenting av opplysninger, råd eller annen bistand i ulike typer undersøkelsessaker, for å sikre tilstrekkelig informasjon om barnets totale omsorgssituasjon – disse blir ikke brukt/fulgt - ledelsen kan dermed heller ikke følge med om de virker etter sin hensikt.
- Kommunen har ikke retningslinjer for hvordan de vurderer bruk av hjemmebesøk i ulike situasjoner.
- Kommunen sikrer ikke at ansatte kjenner regelverket om taushetsplikt, opplysningsrett og opplysningsplikt, herunder samtykkebestemmelsene for innhenting av informasjon.
- Kommunen vurderer ikke alltid om et forhold skal anmeldes, der det er mistanke om at et barn er utsatt for mishandling eller andre alvorlige overgrep i hjemmet.
- Kommunen sørger ikke alltid for at barn som har fylt 7 år og yngre barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, blir informert og gis anledning til å uttale seg før det tas avgjørelser som angår ham eller henne.
- Kommunen legger ikke alltid til rette for at barnet kan snakke med barneverntjenesten alene.
- Kommunen har ikke retningslinjer for når/på hvilket grunnlag de gjennomfører samtaler med barnet alene.
- Kommunen dokumenterer ikke alltid informasjon fra samtaler med barn
- Kommunen sikrer ikke alltid at alle opplysninger i en sak vurderes samlet før beslutning.
- Kommunen sikrer ikke alltid at det foretas barnevernfaglige vurderinger og beslutninger i saken gjennom teammøte, drøfting eller annen saksbehandler, ansvarsforhold, gjennomgang av eventuelle kriterier for ulike vilkår for henleggelse, ekstern veiledning med videre.
- Kommunen oppsummerer ikke alltid vurderingsgrunnlaget i en rapport, et møte med referat eller lignende, før konklusjon i en sak.
- Kommunen dokumenterer ikke alltid vurderinger/grunnlaget for henleggelse.
- Saker blir besluttet at de skal følges tett opp med alvorlig bekymring – dette følger ikke barneverntjenesten opp. Saken blir så avsluttet med minimal kontakt/utsjekk etter lang tid.
- Kommunen har ikke tiltaksplan for alle barn som mottar hjelpetiltak.

- Kommunen har ikke rutiner, retningslinjer for hvordan barneverntjenesten skal følge med på hvordan det går med barnet og foreldrene.
- Kommunen har ikke rutiner som sikrer at hjelpetiltak for hjemmeboende barn blir evaluert innen oppsatte frister.
- Kommunen har ikke retningslinjer for hvilke vurderinger som er nødvendige og tilstrekkelige i evalueringen av hjelpetiltakene på evalueringstidspunktet.
- Kommunen har møter, disse ivaretar behovet for samarbeid mellom ansatte når tiltak evalueres. Møtene får likevel liten verdi da beslutninger/retning ikke følges opp. Evalueringene er ofte ikke tilstrekkelige. Ingen sikrer at ansatte gjør det de skal.
- Kommunen har ikke prosedyrer eller lignende ved innhenting av opplysninger, for å sikre tilstrekkelig informasjon om barnets totale omsorgssituasjon og effekten av tiltakene.
- Kommunen sørger ikke alltid for at det innhentes opplysninger fra eventuelle støttekontakter, besøkshjem og andre.
- Kommunen foretar ikke alltid en oppsummering før konklusjon i en sak
- Kommunen har ikke rutiner for samarbeid mellom ansatte slik at all informasjon som eksisterer i saker med hjelpetiltak er samlet på evalueringstidspunktet.
- Kommunen sørger ikke for at alle ansatte har nødvendig kompetanse, eller tilbyr relevant opplæring.
- Kommunen sørger ikke for at alle ansatte har kunnskap og får oppdatering om gjeldende regelverk, og kontrollerer heller ikke at undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak alltid gjennomføres i henhold til dette.
- Kommunen sikrer ikke at erfaringer fra ansatte og oppdragstakere systematisk innhentes og brukes i eget forbedringsarbeid.
- Kommunen gjennomfører ikke vurderinger av sårbare områder knyttet til undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak. I dette arbeidet bruker ikke kommunen avvik som er rapportert internt til bruk i eget forbedringsarbeid.
- Kommunen følger ikke med på om prosedyrer og retningslinjer er iverksatt og at de virker etter sin hensikt, for eksempel ved rapportering fra medarbeidere, avviksskjema eller personalmøter.
- Kommunen har oversikt over alle typer klager og fristbrudd i saker vedrørende undersøkelser og evalueringer, men bruker ikke disse ved regelmessig gjennomgang og forbedring av tjenestene.

- Kommunen sikrer ikke vurderinger, fremdrift og saksbehandling i sakene i henhold til regelverket.
- Kommunen sørger ikke for at alle ansatte har kunnskap og får oppdatering om gjeldende regelverk, og kontrollerer heller ikke at undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak alltid gjennomføres i henhold til dette.
- Kommunen sikrer ikke at erfaringer fra ansatte og oppdragstakere systematisk innhentes og brukes i eget forbedringsarbeid.
- Kommunen gjennomfører ikke vurderinger av sårbare områder knyttet til undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak. I dette arbeidet bruker ikke kommunen avvik som er rapportert internt til bruk i eget forbedringsarbeid.
- Kommunen følger ikke med på om prosedyrer og retningslinjer er iverksatt og at de virker etter sin hensikt, for eksempel ved rapportering fra medarbeidere, avviksskjema eller personalmøter.
- Kommunen sikrer ikke vurderinger, fremdrift og saksbehandling i sakene i henhold til regelverket.
- Det er opp til den enkelt ansatt å utføre oppgavene etter beste evne. Dersom de ikke har kapasitet til det og melder fra om dette, kan de få tilbud om at sakene blir lagt på fagleder som ikke saksbehandler. Saksbehandler velger ofte da å beholde sakene, slik at det muligens blir gjort «noe» i dem.
- Både ansatte og fagleder forteller at fagleder ikke er i stand til å ha oversikt i alle saker. Får fagleder (like/samme) spørsmål i samme sak (med noe tidsrom mellom spm), er det fare for at svaret blir forskjellig.
- Kommunen har et system for å melde avvik. Det blir i liten grad benyttet. Det meldes avvik i varierende grad i systemet, samt utenom til ledere. Det er lite kommunikasjon i ansvarslinjen. Det fremkommer informasjon om at det er varslet fra barneverntjenesten over år om kapasitetsproblemer og utfordringer i tjenesten.
- Det var kjennskap til utfordringer i begge tjenestene før sammenslåingen.
- Kommunen er kjent med utfordringene barneverntjenesten står ovenfor, de planlegger og prioriterer ikke ut i fra påpekt behov.
- Iverksatte tiltak følges ikke opp og evalueres.

Avvik fra følgende lovkrav: Barnevernloven §§ 1-4, 2-1, 3-1, 3-2, 3-2a, 4-1, 4-3, 4-4, 4-5, 4-6, 6-1, 6-3, 6-7a, 6-4, 6-9 og 8-1. FNs barnekonvensjon artikkel 12. Internkontrollforskriften §§ 4 og 5.

Avvik 3: Kommunen sikrer ikke forsvarlig oppfølging av barn i fosterhjem

Avviket bygger på følgende:

- Kommunen har rutiner, retningslinjer eller lignende, men disse blir ikke fulgt. Dermed vet ikke kommunen om rutinene og retningslinjene virker etter sin hensikt eller om det er behov for justering.
- Kommunen overholder sjelden minimumskravene til besøk i fosterhjemmet (2-4 ganger i året).
- Kommunen jobber ikke systematisk med eller har oppdaterte omsorgsplaner, tiltaksplaner og samværsplaner. Ansatte er dermed heller ikke oppdaterte på disse og de siste tilsynsrapporter fra tilsynsførere.
- Kommunen vurderer ikke alltid behovet for individuell plan.
- Kommunen gjør ikke alltid barnevernfaglige vurderinger eller dokumenterer ikke disse eller andre nødvendige og relevante opplysninger om barnet fortløpende.
- Kommunen kontrollerer ikke fortløpende at fosterforeldrene følger opp barnets individuelle behov, for eksempel oppfølging av lege-/psykologbesøk, medisiner, leksehjelp mv., og at de følger opp fritid og samarbeid med skolen.
- Kommunen har ikke prosedyrer, rutiner og sjekklister for innhenting av opplysninger om barnets situasjon og individuelle behov fra andre aktører gjennom møter, brev, telefoner, deltakelse i ansvarsgrupper, og følger ikke med på at disse blir fulgt eller justert ved behov.
- Kommunen bidrar ikke ved behov med å skaffe behandlingstilbud til barnet dersom barnet og/eller fosterforeldrene gir uttrykk for at barnet har sosiale, fysiske eller psykiske hjelpebehov. Det samme gjelder ved behov for særlig tilrettelegging på skole.
- Kommunen sørger ikke for å høre fosterforeldrene før de tar viktige avgjørelser.
- Kommunen fremmer ikke alltid sak for fylkesnemnda innen fristen dersom foreldrene krever endringer i saken.
- Kommunen legger ikke alltid til rette for samvær med biologiske søsken eventuelt andre med nær tilknytning til barnet.

- Kommunen tar ikke alltid initiativ til å fremme sak for fylkesnemnda når de vurderer at samværet for et omsorgsplassert barn ikke er til barnets beste.
- Kommunen vurderer ikke fortløpende om det er aktuelt med omsorgsovertakelse av frivillige plasserte barn, og minimum ved hver evaluering av tiltaksplanen. Dersom omsorgsovertakelse vurderes som aktuelt, tar de ikke alltid initiativ til å fremme sak for fylkesnemnda.
- Kommunen kontrollerer ikke alltid og om nødvendig korrigerer ikke alltid sin styring og praksis umiddelbart etter alvorlige hendelser som brudd i fosterhjemmet, avdekking av overgrep og lignende.
- Kommunen sikrer ikke alltid kompetanse til å gjennomføre samtaler med barn i ulike aldre gjennom opplæring, veiledning eller annet. De innhenter ikke alltid ekstern kompetanse ved behov.
- Kommunen sørger ikke alltid for at barnet får nødvendig informasjon om sin biologiske familie og om årsakene til at barnet bor i fosterhjem.
- Kommunen legger ikke alltid til rette for samtaler alene med barnet ved besøk i fosterhjemmet. Det er uklart for fylkesmannen om dersom barnet ikke ønsker alenesamtaler, at barnet får nødvendig informasjon og mulighet til å uttale seg sammen med fosterforeldrene, eventuelt tilbud om samtale på kontoret.
- Kommunen informerer og hører ikke alltid barnet når det gjelder barnets fremtid.
- Kommunen etterspør sjelden barnets synspunkter på hverdagslivet i fosterhjemmet.
- Kommunen sørger ikke alltid for at barn som har fylt 7 år og yngre barn, som er i stand til å danne seg egne synspunkter, blir informert og gis anledning til å uttale seg før det tas avgjørelser som angår ham eller henne.
- Kommunen spør ikke barnet ved besøk i fosterhjemmet om hvordan de har det under samvær med foreldrene.
- Kommunen dokumenterer ikke alltid informasjon fra samtalene med barn.
- Kommunen informerer ikke barnet om at det kan kontakte saksbehandleren og hvordan (hvis barnet kan forstå betydningen av informasjonen). De sørger ikke for at barnet får snakke med en saksbehandler når det ringer, eller at det blir ringt opp igjen snarest mulig.
- Kommunen vurderer ikke jevnlig i samarbeid med fosterforeldrene hvilke opplærings- og veiledningsbehov de har.

- Kommunen sørger ikke alltid for nødvendig veiledning i samråd med fosterforeldrene. (i særlige tilfeller kan kommunene bidra til å skaffe fosterforeldrene veiledning fra BUP/PHBU eller andre.) Det er uklart om ansatte vet i hvilket tilfelle dette kan vurderes.
- Kommunen har ikke rutiner som sikrer at fosterforeldrene får snakke med en saksbehandler når de ringer og har utfordringer i forhold til barnet.
- Kommunen informerer ikke fosterforeldrene om hvilken bistand de kan få hvis det oppstår akutte situasjoner i fosterhjemmet utenom vanlig kontortid.
- Kommunen sørger ikke for at det er klart hvilke oppgaver som ligger i å følge opp og kontrollere barns situasjon i fosterhjem generelt, ved felles rutiner, retningslinjer, sjekklister eller lignende.
- Kommunen sørger ikke for at det er klart hvordan de ansatte skal vurdere og følge opp barnets individuelle behov.
- Kommunen sørger ikke for at de ansatte er kjent med sitt ansvar og plikter i dette arbeidet.
- Kommunen sørger ikke for at alle ansatte har nødvendig kompetanse, tilbyr relevant opplæring. Det er uklart for fylkesmannen om de ansatte vet at de kan be om og få nødvendig opplæring ved behov i arbeidet med oppfølging av barn i fosterhjem.
- Kommunen sørger ikke for at alle ansatte har kunnskap og får oppdateringer om gjeldende regelverk. Kommunen kontrollerer ikke at arbeidet med barn i fosterhjem alltid gjennomføres i henhold til gjeldende regelverk
- Kommunen sikrer ikke at erfaringer fra ansatte systematisk innhentes og brukes i eget forbedringsarbeid. Dette gjelder og fra barn, fosterforeldre, foreldre, besøkshjem og støttekontakter ved rapporter, møter eller telefonkontakt.
- Kommunen gjennomfører ikke vurderinger av sårbare områder knyttet til oppfølging av barn i fosterhjem. Kommunen bruker ikke avvik og annet som er rapportert internt til bruk i eget forbedringsarbeid.
- Kommunen følger ikke med på om prosedyrer og retningslinjer er iverksatt og at de virker etter sin hensikt.
- Kommunen har oversikt over alle mottatte klager, og egne resultater fra for eksempel halvårsrapporteringen fra Fylkesmannen når det gjelder deres oppfølging av barn i fosterhjem. Denne informasjonen brukes ikke ved regelmessig gjennomgang og forbedring av tjenesten.

- Kommunen har ikke funksjonelle rutiner og/eller funksjonell etablert praksis for informasjonsflyt fra barnevernleder til rådmannsnivå. Det er ingen omforent forståelse i tjenestelinjen om hvordan situasjonen er.

Avvik fra følgende lovkrav: Barnevernloven §§ 1-1, 1-4, 2-1, 3-1, 3-2, 3-2a, 4-1, 4-4, 4-5, 4-15, 4-16, 6-1, 6-3, 6-7, 7-10 og 8-1. FNs barnekonvensjon artikkel 12. Fosterhjemsforskriften §§ 6, 7 og 9. Internkontrollforskriften §§ 4 og 5.

6. Vurdering av virksomhetens styringssystem

For at kommunen skal kunne yte forsvarlig tjenester til kommunens innbyggere, må den innrette virksomheten og gi rammebetingelser som gjør dette mulig.

For å sikre forsvarlig virksomhet er kommunen pålagt å ha internkontroll.

Kommunestyret og rådmannen er ansvarlige for at kommunen etablerer internkontroll.

Rådmannen er ansvarlig for at internkontrollen faktisk gjennomføres.

Internkontrollforskriften gir nærmere beskrivelse av hvordan kommunene skal sikre og dokumentere at barn får forsvarlige tjenester.

Plikten til internkontroll er den samme for alle kommuner, utformingen skal **tilpasses den enkelte kommune**. Dokumentasjon skal ha det omfanget som er nødvendig for å sikre **forsvarligheter i alle ledd**, i alle perioder, av saken på bakgrunn av barneverntjenestens egenart, jf. Forskrift om internkontroll etter barnevernloven § 5. Kommunene må selv beskrive hvordan de ut fra **sine utfordringer og sitt utgangspunkt tilfredsstiller kravene til internkontroll**.

I denne kommunen har det over lang tid fremkommet signaler på at det har vært en tjeneste med **store utfordringer**. Kommunen plikter å ha et internkontrollsystem som **skulle ha avdekket** utfordringene, og kommunen burde ha satt inn effektfulle tiltak for å avhjelpe utfordringene. Videre om tiltakene hadde vært målrettede/effektive, burde det blitt foretatt en evaluering for så om nødvendig endre tiltak. Fylkesmannen kan **ikke se at kommunen har iverksatt målrettede effektive tiltak** ut fra beskrevet utfordring. Videre fremkommer det at kommunen **ikke har evaluert** sine iverksatte tiltak.

7. Regelverk

- Barnevernloven §§ 1-1, 1-4, 2-1, 3-1, 3-2a, 4-1, 4-2, 4-3, 4-4, 4-5, 4-15, 4-16, 4-28, 6-1, 6-3, 6-4, 6-7a, 6-9, 7-10 og 8-1.
- Fosterhjemsforskriften §§ 6, 7 og 9.
- Internkontrollforskriften §§ 4 og 5.
- FNs barnekonvensjon artikkel 12

8. Dokumentunderlag

Dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket:

- Rutiner og prosedyrer som var relevante for tilsynet
- Gjennomgang av styrende dokumenter
- Gjennomgang av 201 aktive mapper, samt 52 henlagte mapper – totalt 253 saker

Korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen:

- Varsel om tilsyn 10.11.16
- Omfattende korrespondanse pr. e-post vdr tilsynet og enkeltsaker

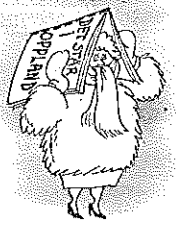
9. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det gitt en oversikt over deltakerne på åpningsmøte og sluttmøte, og over hvilke personer som ble intervjuet.

Navn	Funksjon / stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Trude M. Ruud	Saksbehandler	X	X	
Tine Wien	Saksbehandler	X	X	
Mia Olsvik	Saksbehandler	X	X	X
Britt Julie Bjørkeli	Saksbehandler	X	X	
Elin Aarum	Fagleder	X	X	
Kim Vegard Frøyslid	Saksbehandler	X	X	
Mette H. Haugen	Saksbehandler	X	X	
Heidi Røstad	Saksbehandler	X	X	
Kristine Gjerdalen	Saksbehandler	X	X	
Heidi S	Saksbehandler	X	X	
Inger Ellen	Saksbehandler	X	X	
Agnete	Saksbehandler		X	
Gunn Anne Struksnæs	Barnevernleder - Tjenesteområdeleder	X	X	X
Jarle Snekkestad	Rådmann	X	X	X
Berit Dokkebakke Navrud	Enhetsleder	X	X	X
Arne Skogsbakken	Rådmann Søndre Land			X
Ola Tore Dokken	Ordfører Nordre Land			X

Fra tilsynsmyndighetene deltok:

Kari E. Krohn, Ingrid Svarstad Nørstebø, Jorunn Ødegårdstuen og Espen Bjorli, sistnevnte som revisjonsleder.

Oppland

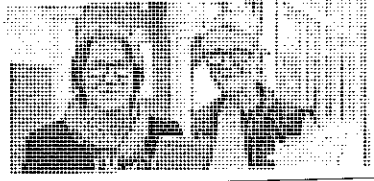
ARBEIDERBLAD

LØRDAG
28. januar 2017
Uke 4 - Nr. 24
94. årgang
Lossalg kr. 35
oa.no

LANGRENN
Tittel-
forsvarer
og debutant
SPORT SIDE 36-37

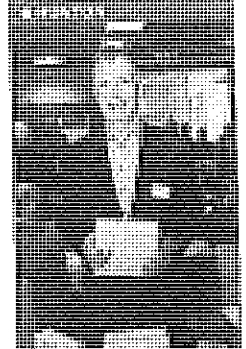

SYKEHUS-LOKALISERING
Håper
på stort
engasjement
NYHETER SIDE 4-5

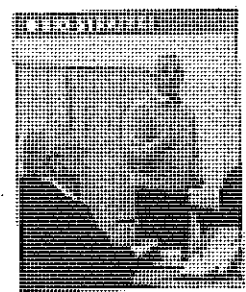

Barne- vern i krise

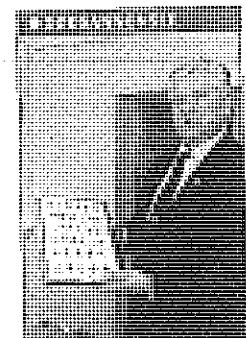
Vi er i en alvorlig situasjon, og det tar jeg meg selv til for, sa Nordre Land-
rådmann Arne Svækkedal i en orientering om tilsyn i Land barnevern i fylkes-
formannskapet for de to eierkommunene. Mandag kommer Fylkes-
mannens rapport etter tilsynet som har avsløret en rekke brudd i barneverns-
arbeidet i Land.
NYHETER SIDE 4-5

Massiv satsing
Huntons daglige leder,
Arne Jebsen, har kjøpt seg
inn som hovedeier i det
nyetablerte firmaet Massiv
holding.
NYHETER SIDE 7

**- Vi føler oss
overkjørt
av Hedmark**
Tore Jan Killi, regionrådet
Gjøvikregionen.
NYHETER SIDE 2-3

**Vi velger fortsatt
tradisjonelt**
- Korset er fortsatt det
vanligste symbolet, sier
Øistein Nettum i Nettum
Begravelsesbyrå.
NYHETER SIDE 6

■ Fem kommuner

Ønsker felles

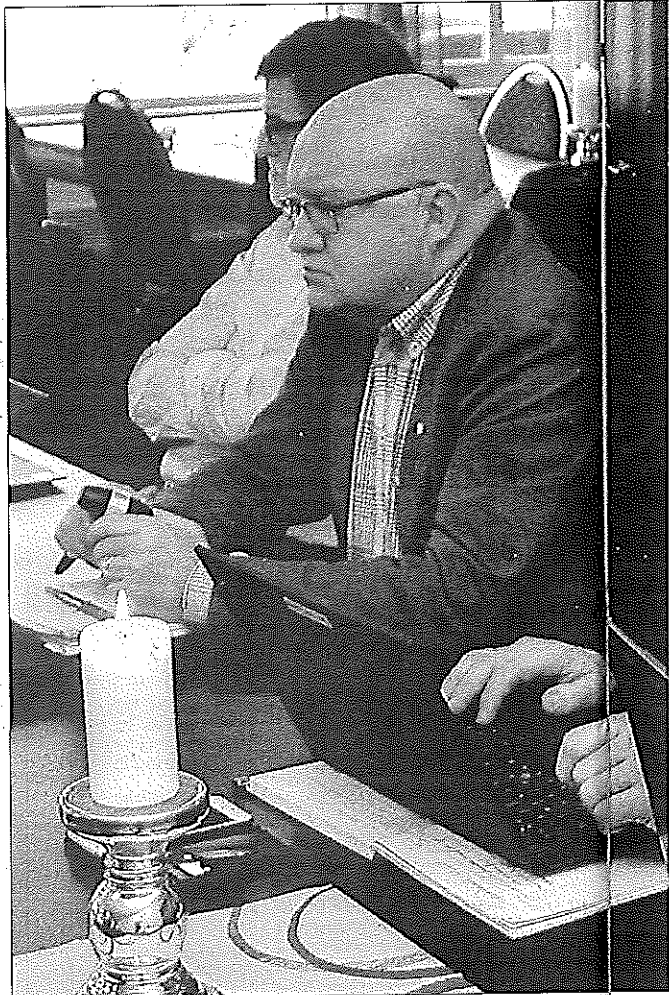
FELLESMØTE: Orienteringen om den alvorlige situasjonen i Land barnevern ble gitt i felles formannskapsmøte på Bjørnen i Odnes.

RESSURSKREVENDE: - Jeg må innrømme at jeg har vanskelig med å forstå ressursbehovet i Land barnevern, som har større bemanning enn barnevernet i Vestre Toten og Østre Toten, sa Jarle Snekkestad, rådmann i Nordre Land. T.v. rådmann i Søndre Land, Arne Skagsbakken.

FORUNDRET: - I denne formannskapsmøtet blir en forundret og hjelpeløs, sa Rune Selj (H), Søndre Land, etter å ha mottatt orienteringen om krisa i Land barnevern.

- ALVORLIG: - Vi er i en relativt alvorlig situasjon i Land barnevern, sa Nordre nå til orde for å danne et felles barnevern for alle fem kommunene i Gjøvikregionen.

Lond

ODNES: Utfordringene i Land barnevern er så store at landingene nå ønsker et felles barnevern med Gjøvik og Toten-kommunene.

SÆMUND MOSHAGEN
saemund.moshagen@oa.no

- Vi er i en relativt alvorlig situasjon. Fylkesmannens tilsyn har avdekket svikt i styrings- og ledelseslinja i Land barnevern og Nordre Land kommune, og at vi ikke har hatt den nødvendige internkontrollen. Det øverste ansvaret for dette har jeg som rådmann i vertskommunen. Vi erkjenner at oppfølgingen av barnevernet ikke har vært god nok, og det skal vi rette opp. Vi har nå igangsatt prosjektet «Forsvarlig barnevern i Land» i samarbeid med Ressurssenter for omstilling i kommunene (RO).

Det sa Jarle Snekkestad, rådmann i Nordre Land, i en orientering om situasjonen i Land barnevern til felles formannskapsmøte for Nordre Land og Søndre Land på Bjørnen i Odnes onsdag.

- Den foreløpige tilsynsrapporten peker på en rekke avvik, som vi må lage en plan for å rette opp. Dette omfatter også manglende kvalitet i arbeidet, ikke bare fristbrudd. Årsakene er flere, som kapasitet og bemanning, struktur, planlegging, effektivitet og organisering. Den endelige tilsynsrapporten kommer mandag, og jeg vil takke Fylkesmannen for å ha avdekket utfordringer vi ikke alle visste om, sa han.

Regionalt barnevern

Fra Land tas det nå til orde for å etablere et regionalt barnevern sammen med Gjøvik og Toten-kommunene. Snekkestad opplyste at temaet er tatt opp på ordfører- og rådmannsnivå i de

fem kommunene i Gjøvikregionen.

- Alle er enige om å utrede et felles barnevern i løpet av andre halvår i år, sa han.

Tanken er ikke ny, men tidligere forsøk på å danne felles barnevern i Gjøvikregionen har strandet på motstand i fagmiljøene i de respektive barnevernene. Unntaket er forrige runde, der landingene dannet Land barnevern fra mars 2015 mens Gjøvik, Østre Toten og Vestre Toten sa nei.

- Kommunene hadde da store utfordringer i hvert sitt barnevern, og slo dem sammen for å lage en mer robust enhet. Erfaringen er at utfordringene har fortsatt, både økonomisk og faglig, sa rådmann Jarle Snekkestad i orienteringen.

Felles tilsynsenhet

Senere er kommunene blitt enige om å samle oppgaven med tilsyn i fosterhjem i en interkommunal tjeneste med

Gjøvik som vertskommune. Det er nå også snakk om å etablere en felles barnevernsvakt for alle kommunene. Landingene er rede til å gå enda lenger, og samle alle fem kommunenes barnevern i en regional barnevernsenhet.

- Ja, jeg mener dette er veien å gå for å sikre et godt og ressurssterkt fagmiljø. Men først skal vi rydde opp i vårt eget barnevern, slik at vi ikke drar med oss den bagasjen vi har nå inn i et regionalt barnevern, sier Ola Tore Dokken, ordfører i Nordre Land, til OA.

Formidabel oppgave

Oppgaven med å bringe Land barnevern på rett kjøll framstår som formidabel. Onsdagens orientering i felles formannskapsmøte fortalte om manglende undersøkelser av bekymringsmeldinger, fristbrudd i en rekke pågående saker, kompetansesvikt, stor kompleksitet og altså mangelfull

styring og internkontroll.

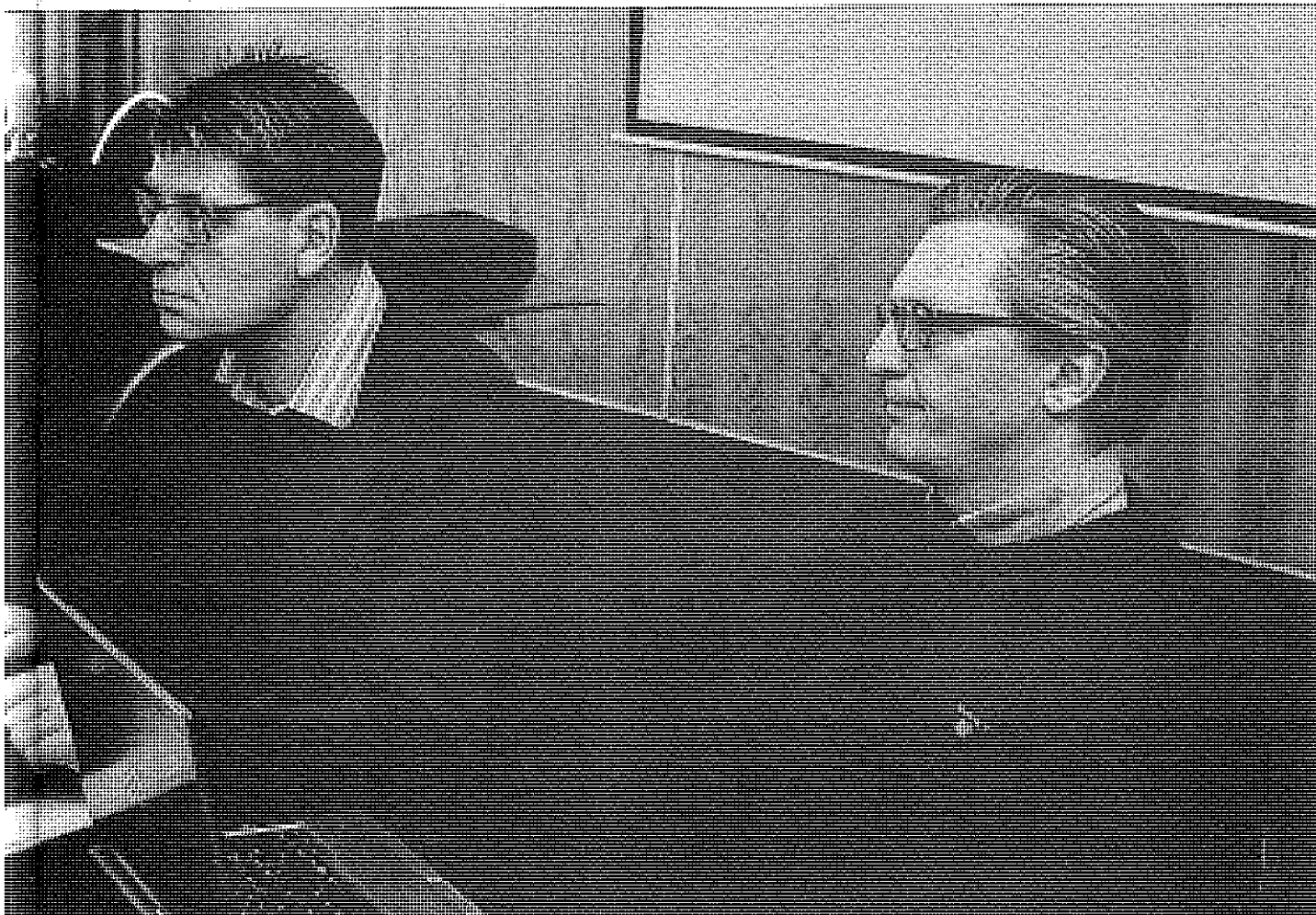
Alvorlighetsgraden i svikten ved Land barnevern har eskalert gjennom tilsynet. Medlemmene i de to formannskapene framsto lamslåtte over det de fikk høre i orienteringen.

- Som formannskapsmedlem blir en forundret og føler en seg hjelpeløs, sa Rune Selj (H) fra Søndre Land.

Situasjonen er ikke ny etter opprettelsen av Land barnevern. Den strekker seg langt bakover i tid, med utfordringer og kanskje også kulturer som ble med fra de kommunale barnevernene og inn i det interkommunale.

Onsdagens orientering, der også ledelsen i barnevernet deltok, mer enn antydnet en historikk der to barnevern med svært ulike arbeidsmetoder, faglig tilnærming og opplegg for forebyggende, tverrfaglig samhandling innad i egne kommuner har gitt saksstatistikk som er nokså ulik

s barnevern

Land-utvalget i Nordre Land i møte med fylkesmannen Jarle Snekkestad og fylkesrådmannen Arne Skogsbakken. Til høyre: Rådmann Jarle Snekkestad og fylkesmannen Jarle Snekkestad. Til venstre: Rådmann Arne Skogsbakken. Foto: Ole-Eirik Hagen

Etter et møte med fylkesmannen Jarle Snekkestad og fylkesrådmannen Arne Skogsbakken i Nordre Land.

Mange tunge saker

Det framkom at det i Nordre Land er et stort antall tunge, komplekse saker der barnevernet har vært inne over år, mens det nesten ikke eksisterer «enklere saker». Søndre Land slet også med kapasitet og fristbrudd for etableringen av felles barnevern, men har etter det som framkom onsdag en helt annen saksstatistikk enn Nordre Land.

Det ble også antydnet at «sosial arv» i befolkningen i Land kan ha betydningen for omfanget av store og komplekse saker i barnevernet. Begge kommunene har stor andel uføretrygdede i arbeidsfør alder, og muligheten for at dette kan ha innvirkning på barns oppvekstmiljø ble trukket fram i møtet. Også historikken med at begge Land-kommunene har vært verter for store rusbehandlingsinstitusjoner.

Det er ruser, men ikke det vi er i ferd med å løse, bemerker Nordre Land-ordfører Ola Tore Dokken.

Har eskalert

20. desember påla Fylkesmannen barnevernet å gå igjennom 66 enkeltsaker innen 18. januar. Snekkestads orientering fortalte at en langt på vei, men ikke helt, har innfridd dette pålegget, etter at ansatte jobbet ekstra gjennom jula og medarbeidere fra andre enheter i kommunene har trådt hjelpende til.

I mens har nye meldingssaker - 19 i tallet - blitt liggende urørt.

- Vi har ingen til å gjøre undersøkelse i de nye sakene. Alle ansatte og innleide medarbeidere er fullt opptatt med de 66 sakene Fylkesmannen har pålagt oss å arbeide med, sa leder i Land barnevern, Gunn A.S. Struksnæs

Fylkesmannen har også av-

dekket behov for å gjøre kompetansen i Land barnevern. Kompetansetilskudd er planlagt, men i dagens situasjon, der prioriteten er å ta igjen etterslep, har det ikke vært rom for å prioritere dette i særlig grad.

Snekkestad orienterte i desember kommunestyret i Nordre Land om Fylkesmannens omfattende tilsyn med Land barnevern. Rådmann i Søndre Land, Arne Skogsbakken, ga samtidig en orientering, om enn ikke så detaljert, til sitt kommunestyre.

Fylkesmannens kontroll startet med stikkprøver av saksmappene. Det ble påvist betydelige avvik, og kontrollen ble utvidet til et tilsyn og en systemrevisjon med gjennomgang av rutiner og internkontroll. Det ble også bestemt at alle saksmappene skulle gås gjennom.

- Vanskelig å forstå

Det er i dag 17 stillinger i Land

barnevern. Det er nå tydelig at ytterligere fire, faste stillinger. Ledelsen i barnevernet har satt behovet enda fire, stillinger høyere. De utlyste stillingene har søknadsfrist førstkommande mandag. Det ble opplyst i møtet at det så langt har meldt seg fire søkere. Til sammenligning har barnevernene i Gjøvik og på Toten, ble det opplyst, 30 søkere til tilsvarende stillinger.

- Jeg må erkjenne at jeg har hatt vansker med å forstå behovet for ressurser i Land barnevern, som har større bemanning enn barnevernet både i Vestre Toten og Østre Toten. Det er krevende å ha så store behov i barnevernet samtidig som andre tjenester i kommunen må kuttes, sa rådmann Jarle Snekkestad.

Land barnevern har over tid leid inn ekstern bistand for mer enn 400.000 kroner i måneden for å ta unna arbeidet. Det har ikke bedret situasjonen.

- Vi hadde fristbrudd da hjel-

pen ble hentet inn, og det har økt siden, sa rådmann Jarle Snekkestad.

Kompetansejakt

Rådmannen opplyste at man igjen har vært i markedet for å søke hjelp, men den er ikke tilgjengelig.

- Det er ikke bare vi som har utfordringer i barnevernet. Det er ikke ledig kompetanse i markedet, opplyste han.

Ledelsen i Land barnevern priset seg i onsdagens møte lykkelige over tilsynet fra Fylkesmannen.

- Det har vært nyttig å få inn øyne utenfra, og Fylkesmannens folk har vært enestående til å hjelpe oss. De har gått gjennom saker sammen med våre medarbeidere og bistått med faglig veiledning. De kommer tilbake mandag, og skal hjelpe oss videre i mappene, sa leder i Land barnevern, Gunn A.S. Struksnæs i felles formannskapsmøte.

■ Mye har gått galt i Land barneverntjeneste

Måtte tåle mangen kritiske spørsmål

DOKKA: Rådmann i Nordre Land, Jarle Snekkestad, fikk mange kritiske spørsmål etter at han presenterte hovedpunktene i Fykesmannens tilsyn. Kommunestyret ber nå kontrollutvalget se på måten barnevernet har vært ledet på, etter at de to kommunene slo sammen tjenesten i 2015.

INGVAR SKATTEBU
ingvar.skattebu@ol.no

Kritikken kommer fra alle partiene. Felles for de fleste som tok ordet etter orienteringen i kommunestyret tirsdag kveld, er at de ikke følte at de var orientert på et tidligere tidspunkt om hvor galt det virkelig sto til i Land barneverntjeneste. Gunnar Løkkebo (Ap), som har plass i kontrollutvalget, karakteriserte situasjonen som tragisk.

- Det er også tragisk at vi allerede i 2010 i en rapport fra Ressurssenteret for Omstilling fikk

påvist at barnevernet i Nordre Land den gang manglet rutiner og strategier for hvordan tjenesten skal framstå, sa Løkkebo, og viste til at dette er det samme selskapet som også er inne i dagens situasjon.

Vanskelig å forstå

«Barnevernstjenesten mangler mål og strategi for hvordan den skal framstå, slik at de kan holde mål og fridrister» siterte han fra rapporten den gang.

- Det er vanskelig å forstå at vi der vi er i dag, sa Løkkebo.

- Ja, dette er vanskelig å for-døye, fortsatte Per Ole Lunde (Sp). Han viste til den samme rapporten, som den gang påviste mange av de samme avvikene som Land barnevernstjenesten har fått det siste året.

Trudde alt var i orden

- Så hva har gått galt? Hvorfor er vi så akkurat samme situasjon nå igjen?, spurte Lunde. - Jeg trenger en forklaring på dette, rådmann. Hvorfor har det gått så galt?

Bygdelistas Anfinn Eng mente enda lenger og karakteriserte situasjonen som total krise.

- Bak alle disse avvikene ligger det et ansikt. Det kan være penger i hvert kommunestyremøte framover. Og det skal kommunestyret få.

Har en plan

Rådmann Jarle Snekkestad gikk detaljert gjennom hvilke planer som er lagt for å lukke

avvikene og få Land barnevernstjeneste opp å stå igjen. Han hadde fortsatt ikke mottatt den foreløpige tilsynsrapporten, som var varslet ferdig 10. februar. Følgelig hadde heller ikke kommunestyret den inn-sikten i saken det var forventet at de skulle ha til dette møtet.

Han erkjente at situasjonen er vanskelig for alle. Dette gjelder ikke bare de som ikke har fått de tjenestene de har rett-messig krav på. Det gjelder også dem som jobber i barnevernet, lederne og ham selv individuelt.

- Men vi må se forbi dette, og se på hva vi kan gjøre for å lette på situasjonen. Det er hele fokuset vårt nå, sa han til kommunestyret.

Mer kompleks

Han kommenterte rapporten fra 2010 ved å rose Ressurssenteret for Omstilling og den jobben de gjorde den gamle. Hvor-

Snekkestad har mange forklaringer. Store utskiftninger av ansatte og ledere kan være noe av forklaringen, i tillegg til sam-menslingen av tjenestene i Nordre og Søndre Land. Den gang var hensikten nettopp å styrke barnevernet, øke kompetansen og å gjøre det mulig for de ansatte å slippe tunge sa-

- Barnevernet er en tjeneste som har store svingninger, også i kompleksiteten i sakene. Vi må ha en mye tettere styring enn det vi har klart til nå, sa han.

Enhetsleder Berit Dokkebakke Navrud la overfor kommunestyret stor vekt på at de ansatte i tjenesten er svært moti-verte og villige til å brette opp ermene og stå på for at hele tjenes-tjenesten skal komme styrket ut av situasjonen.

Skeptisk til større region

HELT EN
remnings

al
GjØVI
hende
vendir
PER SKIØI
per skioi@ol.no

Transport
i Opplan
Morten F
kymning
finnes i
side av b
ter leder
Oppland
forund, s
med Frie
fon og si
maet.

- Det h
ge hende
slett nå i
blir spenn
bare enkl
tene sor

sier Vest
Han m
små he
uønsket
vinduet
- Vi tr
det minst
ke om d
er spærret

IKOMMUNESTYRET: Kristin Stadsvold, Gunnar Løkkebo, Per Ole Lunde og rådmann Jarle Snekkestad. FOTO: INGVAR SKATTEBU

nufug å søke samarbeid innen en større barnevernsregion, noe som i praksis betyr et samarbeid mellom Land og Gjøvik/Toten.

Men i kommunestyrets rekke var det ingen som uttrykte støtte til dette. Tvert imot mente flere at sammenslingen av Søndre og Nordre Lands barnevernstjenester vis-

te at dette ikke var rette løsningen. Rapporten skal etter planen behandles i kommunestyret i april-møtet. Men allerede nå har et samlet kommunestyre bedt kontrollutvalget om å se på hvordan dette barnevernet er blitt ledet. Dette ble vedtatt, etter forslag fra Sentertpartiet, Høyre og Bygdelista.

NAV Hamar er et partnerskap mellom staten og Hamar Kommune. NAV Hamar tar et og er den største byen i samarbeid med mange viktige regionale funksjoner. Balling og sag med Hedmarkskvarta, Hamar er en yrende kultur- og frittsby som Jilig er vert og Oslo og nordover til Lillehammer. Kommunen er i vokst og har pr. i dag omlag 2

Leder for NAV

Sperandi vedtatte stillingen ratta til Mercuri Urval ved Bjorn Godvess. Ut. 975 59 068 ei på www.mercuriurval.no ansett og ansett innen mandag 13. mars 2017. Alle henvend

Vi kjenner i

VINTERKUPP!
06.02-7.03
-30%
GRATIS BEFRAG
911 50 200
Fasade®
PRODUKTER
BJORN OLSEN

YRKESJAFØR-KURS
Efterutdanning person/gods
Gjøvik
Ukeskurs 6. mars
Vinstra
Helgekurs 22. april
Kjøreopplæring kl. 01, 0E, D.
firmapost@lundsstad-etterutdanning.no

Publisert på hjemmesiden til NRK Hedmark og Oppland

Fylkesmannen: – Har aldri vore borti maken

Publisert 01.03.2017, kl. 10:18 Oppdatert 01.03.2017, kl. 19:58

Barnevernstenesta i Land svikta i 89 prosent av tilfella, seier ein tilsynsrapport utført av Fylkesmannen i Oppland.

Jorunn Ødegårdstuen er seniorrådgjevar i Helse- og sosialavdelinga hjå Fylkesmannen i Oppland, og ser svært alvorleg på saka.

Da Fylkesmannen i Oppland gjorde tilsyn med barnevernstenesta i Land, fann dei veldig alvorlege brot med barnevernslova og FN's barnekonvensjon.

Jorunn Ødegårdstuen er seniorrådgjevar i Helse- og sosialavdelinga hjå Fylkesmannen i Oppland, og ser svært alvorleg på saka. Ho summerer opp hovudfunna slik.

– Det mest alvorlege er at barn som lever i ein situasjon som skadar dei, anten fysisk eller psykisk, ikkje får hjelp, seier Ødegårdstuen.

Kor alvorleg er denne saka i nasjonal samanheng?

– Vi har stort sett oversikt over Oppland, men det har vore svært få barneverns-brot på dette nivået på landsbasis. Og her i Oppland har vi aldri vore borti maken, seier Jorunn Ødegårdstuen.

Sikkerhetsnettet svikta

Ødegårdstuen ser særleg alvorleg på dei tilfella der barnevernstenesta sjølv har vurdert barnas situasjon som skadeleg, utan at dei har gjort nokon ting.

Ein førebels rapport er nå sendt kommunen, og de er gjeve frist på to veker til å gi tilbakemelding på denne.

Foto: Sigrid Havig Berge / NRK

– **Det er ikkje tvil om at her har barn lidd overlast i kommunen, seier Jorunn Ødegårdstuen.**

Ho seier at det som er alvorleg er at ingen veit korleis det står til med desse barna, ikkje eingong barnevernstenesta sjølv. Barnevernstenesta skal vera sikkerhetsnettet til desse barna

– Når sjølve sikkerhetsnettet sviktar, så har desse barna ingen til å ta seg av dei, seier seniorrådgjevar i Fylkeskommunen, Jorunn Ødegårdstuen.

Tek funna på alvor

Jarle Snekkestad, rådmann i Nordre Land, seier at rapporten er ein grundig rapport som slår fast at Land har store utfordringar med å ha ei lovleg og forsvarleg barnevernsteneste.

RÅDMANN Jarle Snekkestad forklarer svikta i barnevernstenesta med liten kapasitet og komplekse saker.

Foto: Sigrid Havig Berge / NRK

– Det handlar om å yte ei teneste til barn og familiar som vi må betre, seier Snekkestad.

Rådmannen seier at arbeidet med å rette opp feila er i gang, og at dei har vore i dialog med Fylkesmannen sidan november da dei fyrste resultatane vart lagt fram.

Eitt av tiltaka er at Land-kommunane nå har sett av midlar til fire nye stillingar som vil tiltre i mars. Rådmannen vedgår at barnevernstenesta har hatt problem over tid, og at dei har hatt for liten kapasitet.

– Vi er i gang med fleire tiltak for å betre tenesta, seier rådmann Jarle Snekkestad.

Viktig med tilsyn

Statssekretær Kai-Morten Terning i Barne- og likestillingsdepartementet seier at dette viser kor viktig det er med tilsyn, og at Fylkesmannen bidreg til å betre tenesta i kommunane.

– Vi forventar at Fylkesmannen følger opp kommunen, seier Terning.

Det er enda ikkje kome tal som viser kor mange tilsyn som vart gjort i Noreg i fjor. Men statistikken frå Helsetilsynet for 2015 viser at det då vart gjort 965 tilsyn over heile landet. I 41 prosent av tilfella vart det peika på ein eller fleire lovbrøt. Hedmark hadde då lovbrøt i 61 prosent av tilfella.

Har svikta på alle område

Tilsynet viser at tenesta sviktar på alle område, frå kommunens arbeid med meldingar, undersøkingar, hjelpetiltak og oppfølging av barn i fosterheim.

Nokre av funna tilsynet avdekte

- Det er gjennomgåande at sakene ikkje blir følgt opp, og at ingen fangar opp at dei ikkje er følgt opp.
- Det blir ikkje føretatt prioriteringar av sakene, eller i sakene.
- Alvorlege bekymringsmeldingar om mellom anna vald har vorte liggande ubehandlet over lang tid, medan barnevernstenesta har brukt tid på mindre alvorlege saker.
- Barn har vorte mangelfullt varetatt, og kommunen har utvist ein passivitet i mellom anna saker der det har vore grunngeve mistanke om pågåande vald og overgrep mot barn.
- Fylkesmannen har fått opplyst at kommunen i lengre tid har vore kjent med svikt i tenesta, utan å ha sett i verk tilstrekkeleg tiltak for å avhjelpe dette.
- Trass i gjentatte varslingar har det ikkje vorte sikra at barn som lever under forhold som kan skade deira helse og utvikling, har fått nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Kommunen vart gjort kjent med Fylkesmannens funn på eit «sluttmøte» etter tilsynet i kommunen 30. januar i år. Ein førebels rapport er nå sendt kommunen, og de er gjeve frist på to veker til å gi tilbakemelding på denne.

Samstundes held Fylkesmannen fram samarbeidet med kommunane for å sikre at barn i Land-kommunane får forsvarlege barneverntjenester.

Fylkesmannen: – Barnevernet fabrikkerte saksmapper

Publisert 01.03.2017, kl. 19:27

– Barnevernet i Land fabrikkerte saksmapper, seier Jorunn Ødegårdstuen, seniorrådgjevar hos fylkesmannen i Oppland. No må kommunen svare på skuldingane.

ALVORLEG: Fylkesmannen ser svært alvorleg på saka i Nordre Land og vil mogleg politimelde kommunen.

Foto: Lars Erik Skrefsrud / NRK

I 2011 vart det gjennomført tilsyn med barnevernet i Søndre og Nordre Land, der fylkesmannen fann lovbrøt og svikt i begge kommunane, som då hadde kvar sine tenester. I Nordre Land var det snakk om blant anna at dei hadde sikra for dårleg dokumentasjon og ikkje gjort tilstrekkelege evalueringar.

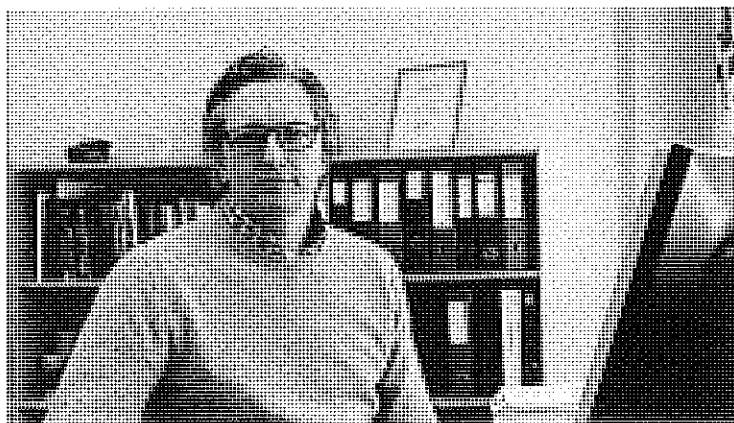
Pynta på sanninga

Fylkesmannen følgde opp og hadde møter med kommunen. Kommunen fekk beskjed om å gjere dei tiltaka som skulle til og etterpå gå gjennom og sikre at tiltaka hadde den effekten fylkesmannen forventa. I 2012 sende kommunen brev tilbake at dette var gjort og alt var i orden, ifølge Ødegårdstuen.

Ødegårdstuen og Jarle Snekkestad, rådmann i Nordre Land kommune, stilte til intervju på Dagsnytt 18 i dag. Der kom det fram at fylkesmannen sitt tilsyn i 2016 avslørte at dei tilsette i barnevernet i 2011 hadde pynta på sanninga eller fabrikkert saksmappene.

– Dei tilsette har opplyst at dei vart instruerte i kva dei skulle gjere, seier Jorunn Ødegårdstuen hos fylkesmannen i Oppland.

Dette er heilt nye opplysningar for Nordre Land sin rådmann og øvste leiar for barnevernstenesta. Rådmann Jarle Snekkestad vil heller ikkje kommentere dette noko meir før han har fått fleire opplysningar i saka.

PRESSA: Rådmannen vart pressa i debattprogrammet på P2 til å svare på dei nye opplysningane.

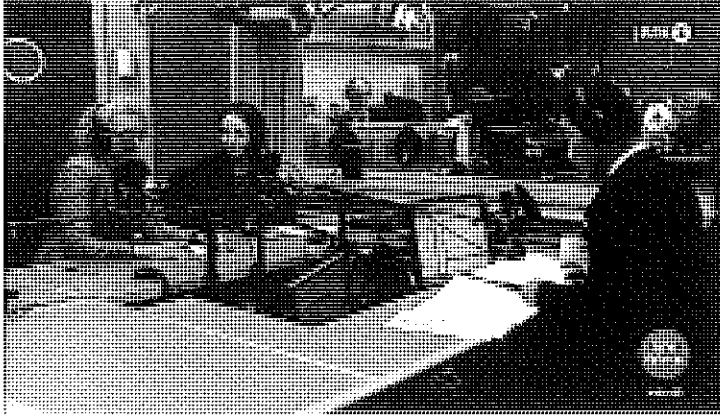
Foto: Sigrid Havig Berge / NRK

Vidare jobbar kommunen med å rette opp i tenestene sine og fylkesmannen vurderer å politimelde kommunen.

Svært alvorleg

Direktør i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Mari Trommald, seier det er sjeldan ein ser dette omfanget og dette alvoret i tilsynsrapportar. Ho stilte også til debatt i Dagsnytt 18 og seier ein er heilt avhengig av at både fylkesmenn og rådmenn gjer jobben sin.

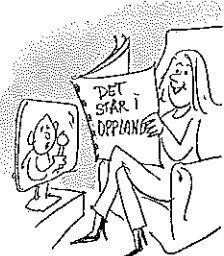
– Vi må følge opp betre det som skjer i barnevernstenesta. Det er viktig at leiarane følger opp så vi klarer å avdekke om saker blir lagt bort, og om ein klarer å følge opp saker, seier ho.

ALVORLEG: Direktøren i Bufdir har sjeldan sett så alvorlege saker som i Nordre Land.

Kommunikasjonssjef, Tone Foss Aspevoll i barneombodet meiner ein må gå gjennom tilsynsrutinane og sjå om dei eigentleg er gode nok.

– Tilsynet viser at når nokon melder frå til barnevernet, så må dei ta tak i det. Elles blir barna etterlatne til seg sjølve, og blir gislar i ein situasjon med vald og overgrep over lengre tid. Ein må også gå gjennom tilsynsordninga og sjå om dei er gode nok, seier Foss Aspevoll.

Oppland

ARBEIDERBLAD

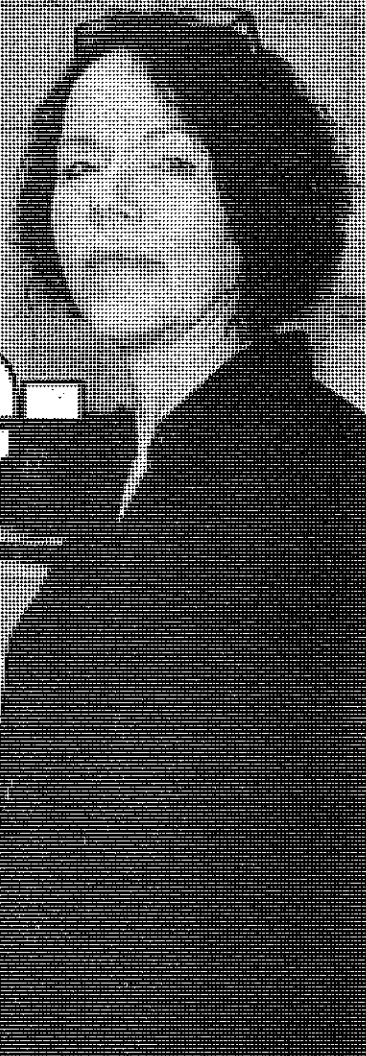
TORS DAG

2. mars 2017
Uke 9 - Nr. 52
94. årgang
Løssalg kr. 35

02.no

RAPPORT OM BARNE-
VERN ET I NORDRE LAND

Rammer kommune- ledelsen hardt

KNALLHARD KRITIKK:

- Jeg har aldri sett maken, sier Jorunn
Ødegårdstuen hos fylkesmannen i Oppland.

NYHETER SIDE 2-3

30% på vare nr to!

BOHUSKUPP!
Rabatt på den billigste fullprisen!

Bohus

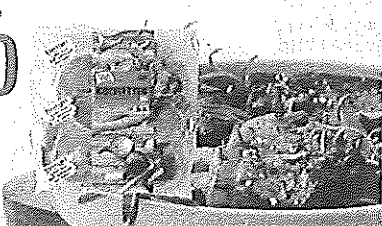
BOHUS GJØVIK, Kollenrudn 2, Gjøvik, Tlf. 61 13 80 30. Åpent 10-19 (16)

SPAR

EUROSPAR

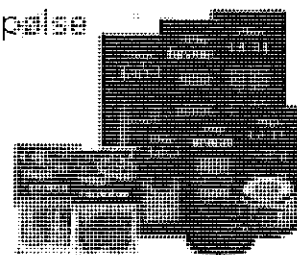
Koteletter
av svin, frosne, 1 kg, Gilde

29⁹⁰

All skåret spekepølse
fra Grilstad

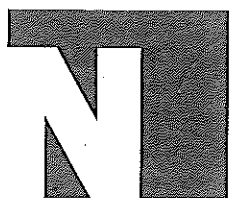
-30%

Alltid tilbud på noe godt!

Prisene er på tilbudene kan forandre. Vi tar forbehold om trykktid og utvalgte varer. Salg kun til private husholdninger. Finn den nærmeste butik på spar.no

NYHETER

tips oss: **61189300**
e-post: **tips@oa.no**

Slapp fengsel etter endret livsstil

GJØVIK: Gjøvik tingrett har dømt en mann fra Vestoppland til 420 timer samfunnsstraff for blant annet grove narkotikaforbrytelser.

MORTEN HØITOMT
morten.hoitomt@oa.no

Straffen er langt mildere enn påtale-

myndighetens påstand, som led på fengsel i ett år og ti måneder.

«Retten ser det slik at siktede har vært i en klar rehabiliteringssituasjon i forhold til det at han stadig under ruspåvirkning begikk alvorlige forbrytelser knyttet til narkotika som han visste skulle selges. Han har totalt endret sin livsførsel etter at de straffbare forholdene ble begått», heter det i dommen.

I mai 2015 ble det funnet over 2,3 kilo hasj samt andre stoffer på mannens bopel. I oktober samme år oppbevarte han blant annet ti liter GHB.

Mannen i 30-årene, som nå er bosatt i et annet fylke, avga en uforbeholden tilståelse da saken kom opp for retten nylig.

■ Fylkesmannens tilsynsrapport for barnevernet i Nordre Land

- Har aldri sett

DOKKA: Fylkesmannens tilsynsrapport for barnevernet i Nordre Land rammer kommuneledelsen knallhardt. Bekymringsmeldinger om mulig pågående vold og seksuelt misbruk av barn har ligget i flere måneder.

INGVAR SKATTEBU
ingvar.skattebu@oa.no

- Jeg har aldri sett maken, sier Jorunn Ødegårdstuen hos fylkesmannen i Oppland.

Det har vært offentlig kjent siden desember at Land barnevernstjeneste har hatt massive avvik og lovbrudd. Fylkesmannen har hele vegen gjennom tilsynet vist til at det er kommunens ansvar at denne tjenesten oppfyller sine lovkrav og at barna får de tjenestene og tilbudene de har krav på.

I går la fylkesmannen ut den foreløpige tilsynsrapporten, som viser at det er funnet lovbrudd og brudd på FN's barnekonvensjon i hele 89 prosent av sakene til 253 barn.

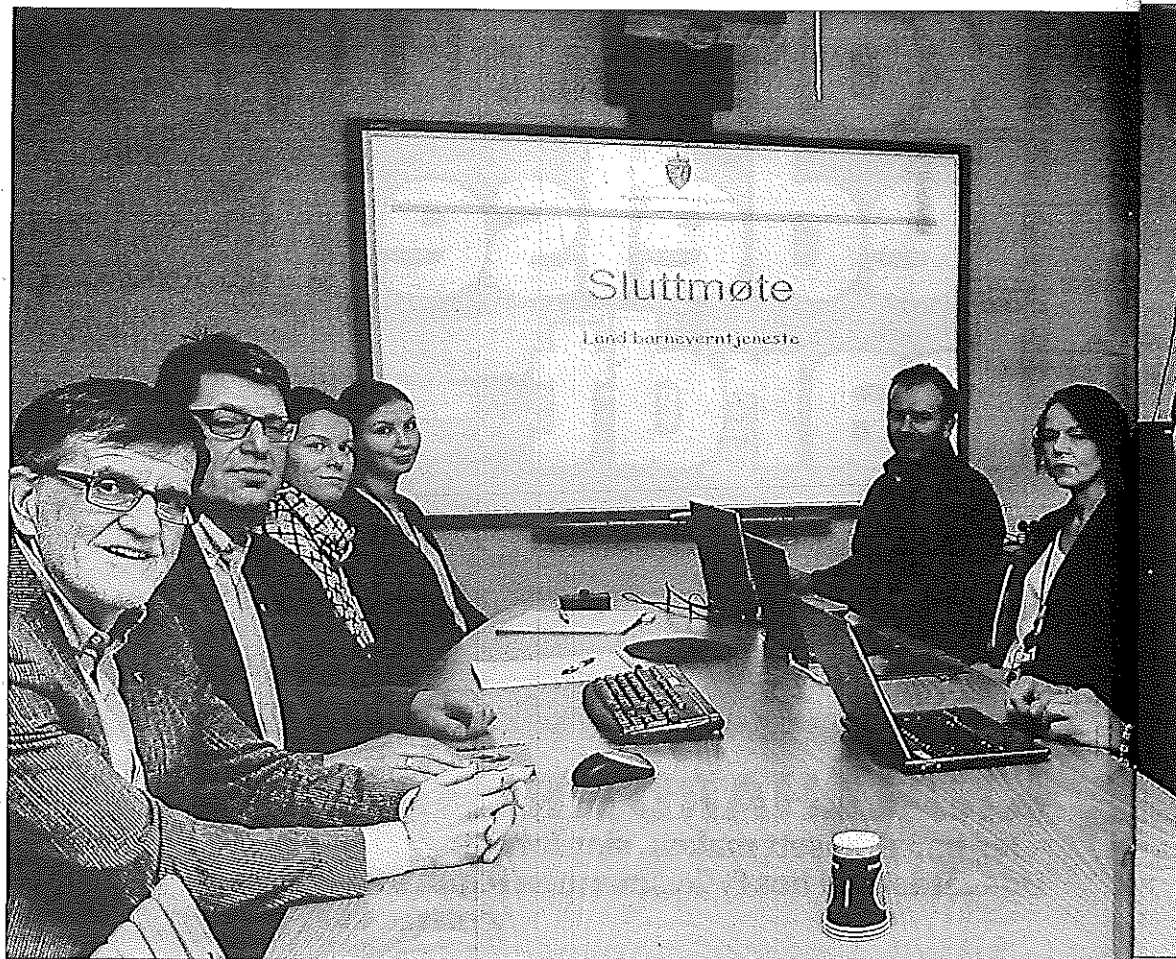
- Sørgelig

Teamkoordinator for barnevern hos Fylkesmannen i Oppland, seniorrådgiver Jorunn Ødegårdstuen, sier til OA at svikten i barnevernet er graverende.

Hun viser til eksempel der bekymringsmeldinger fra offentlige instanser om mulig vold og seksuelle overgrep mot barn i Land-kommunene er blitt liggende i mange måneder. Tilsynet har også avdekket beslutninger om å sette i verk tett oppfølging av barn med klare hjelpebehov, ikke er satt i verk ett år etter at beslutningen ble tatt.

- Jeg har aldri sett noe liknende. Dette er veldig spesielt, og først og fremst veldig sørgelig med tanke på barna, sier hun.

Ødegårdstuen sier at tilsynet som ble satt i verk i høst skal ta utgangspunkt i 2016-situasjo-

SISTE MØTE: I januar ble kommunene orientert om hovedinnholdet i tilsynsrapporten. Sist onsdag presenterte fylkesmannen den foreløpige rapporten. Fra venstre: Espen Bjarli og Jorunn Ødegårdstuen fra fylkesmannen. Vider mot høyre rådmann Jarle Snekketad (NL), tjenesteområdeleder Berit D. Navrud og barnevernleder C

nen, og vurdere situasjonen slik den er i dag. Men samtidig viser fylkesmannens undersøkelser at barnevernet har fungert dårlig over lang tid, og kan skrives helt tilbake til 2008.

Barnevernet i Nordre og Søndre Land ble slått sammen i 2015. Ødegårdstuen sier at de ikke har funnet noe som skulle tyde på at dette er en vesentlig forklaring på at det har gått så galt i nye Land barnvernstjeneste.

- Det var to tjenester med ut-

fordringer som slo seg sammen, og dette var kjent for begge kommunene og derfor burde være en faktor å følge tett opp i nyetableringen av Land barnevernstjeneste.

Her er funnene

Fylkesmannen mener tilsynet viser at tjenesten svikter på alle områder; kommunens arbeid med meldinger, undersøkelser, hjelpetiltak og oppfølging av barn som er i fosterhjem.

Det er gjennomgående at sa-

kene ikke blir fulgt opp, og at ingen fanger opp at de ikke er fulgt opp.

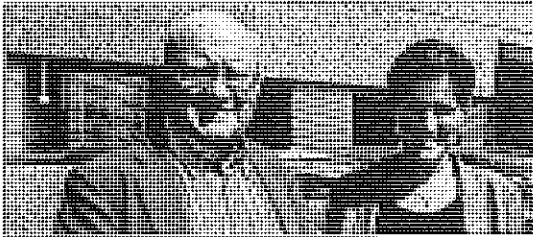
Alvorlige bekymringsmeldinger om blant annet vold har blitt liggende ubehandlet over lang tid, mens barnevernstjenesten har brukt tid på mindre alvorlige saker.

Barn har blitt mangelfullt ivaretatt, og kommunen har utvist en passivitet i blant annet saker hvor det har vært begrunnet mistanke om pågående vold og overgrep mot barn.

Fylkesmannen har fått opplyst at kommunen i lengre tid har vært kjent med sviktende i tjenesten, uten å ha satt i verk tilstrekkelig tiltak for å avhjelpe dette.

Til tross for gjentatte varslinger er det ikke blitt sikret at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, har fått nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Nordre Land kommune la ut rapportens konklusjoner og fylkesmannens oversendel-

SAMARBEID: Søndre Land kommune og Sølve AS planlegger etablering av voksenopplæringscenter. Her ordfører Terje Odden og daglig leder Rita Sandnes.

ARKIVBILDE

Henter hjem voksenopplæring

HOV: Søndre Land kommune og Sølve AS planlegger senter for voksenopplæring.

SÆMUND MOSHAGEN
saemund.moshagen@es.no

Søndre Land kommune og kommunens heleide selskap Sølve AS planlegger å etablere et senter for voksenopplæring. Her ønsker en å plassere alle

lovpålagte oppgaver for voksne etter opplæringsloven.

Kommunen har i flere år kjøpt grunnskoleopplæring for voksne utenfor kommunen. Behovet antas å øke i årene framover, siden kommunestyret har gjort vedtak om bosetting av et større antall flyktninger.

Av en orientering til formannskapet nylig, framgår at

det forventes en vekst også i gruppen voksne med behov for å vedlikeholde eller gjenopfriske grunnskolefag.

«Fortsatt kjøp av grunnskoleopplæring utenfor kommunen er ikke ønskelig, da prisen vil bli høy etter hvert som elevtallet øker. Å samle alle deler av voksenopplæringen ved Sølve, vil bidra til et faglig og pedagogisk løb», mener kommunen.

liknende

Fra venstre rådmann Arne Skogsbakken (SL), ordfører Ola Tore Dokken (NL), Ingrid Svarstad Nørsteba, Karl Krohn, leder Gunn Anne Skår Struksnes.

FOTO: INGVAR SKATTEBU

sesbrev til kommunen ut på sine nettsider 28. februar. Der kommenterer kommunen at «Kommunene tar fylkesmannens funn på alvor, og disse funnene ligger allerede til grunn for det forbedringsprosjektet som kommunene har igangsatt. Kommunenes fokus er nå å rette opp avvikene. Endelig tilsynsrapport behandles i kommunestyret april.»

Ødegårdstuen sier at kommunen har to uker på seg til å gi

sint tilbakemelding.

- Dette er ikke noe som endrer på selve rapporten, den står fast. Det handler i så fall om detaljer, sier Ødegårdstuen.

Understreker ansvaret

Hun understreker at det er Nordre Land som vertskommune for Land Barnevennertjeneste som har det fulle og hele ansvaret.

- Det er opp til dem å påse at tjenesten arbeider innenfor de lover og forskrifter som gjelder for barnevernet, sier hun.

- Kommunen må være ydmyk

DOKKA: Rådmann i Nordre Land, Jarle Snekkestad, sier at kommunen må være ydmyk overfor den kritikken som kommer fra tilsynet.

- Det aller viktigste nå er barna og deres familier. Vi har hatt fullt fokus på dette siden slutten av november, og spesielt med de 66 sakene vi fikk pålegg om å gå gjennom. Vi har leid inn ekstra hjelp for å greie dette, og ansetter flere nye nå i løpet av mars, sier Snekkestad.

Kommunen har pålagt seg selv å lukke avvikene og få barnevernstjenesten opp på det nivået den skal ha innen utgangen av 2017.

- Jeg opplever at de ansatte i barnevernet er svært motivert for å få dette til, og de

har jobbet ihrdig med dette gjennom vinteren, sier Snekkestad.

Han fikk onsdag beskjed om at fylkesmannen gir kommunen 400.000 kroner i skjønnsmidler for å avhjelpe den økonomiske situasjonen under arbeidet med å rette opp avvikene fra tilsynsrapporten.

I kommunestyret forrige uke ble det vedtatt at kontrollvalget skal gå gjennom barnevernstjenesten i Nordre Land helt tilbake til og med 2010-rapporten. I kommunestyret var mange kritiske til at de problemene som ble påvist allerede i 2010 fortsatt eksisterer i 2017.

- Det er helt avgjørende at vi får disse tjenestene på rett kjøll igjen, og at vi aldri kommer i denne situasjonen igjen, sier ordfører Ola Tore Dokken.

VINTERKUPP!

GRATIS BEFARING

911 50 200

06.02.-17.03.

-30%

PÅ EN MENGD E INN- OG
UTVENDIG SOLSKJERMING,
SAMT -20% PÅ GARASJEPORTE.

Fasade
PRODUKTER

BJØRN OLSEN
Din lokale salgskonsulent
Direkten: 454 11 718

medisinsk hudklinikk

coolsculpting

Fjern fett uten kirurgi!

Behandlingen innebærer nedkjøling av fettceller uten å skade huden. Kun én behandling og man fjerner fett permanent. Utføres av sykepleiere med spesialkompetanse.

En time • En behandling • Varig resultat

25% rabatt til de 25 første!

Medisinsk Hudklinikk AS • Grønnegt. 113 • 2517 Hamar
Telefon: 62 62 64 62 • e-mail: post@medisinsk-hudklinikk.no
www.medisinsk-hudklinikk.no

- Sjokkerende

DOKKA: Ordfører Ola Tore Dokken sier det politiske miljøet er sjokkert over opplysningene som kom fram om Land barneverntjeneste onsdag kveld. Nå kalles formannskapet sammen utenom møteplanen.

INGVAR SKATTEBU
ingvar.skattibu@oa.no

Mandag blir det et møte mellom ansatte og politisk ledelse i kommunen. Det kan være aktuelt å samle formannskapet til en drøfting av tilsynsrapporten for barnevernet i Land tirsdag.

Hovedårsaken til dette er de opplysningene som kom fram onsdag om at det skal ha vært triks med grunnlaget for et barnevernstilsyn i Nordre Land i 2011/12, og at ansatte skal ha blitt fortalt hva de skulle si.

- Dette er sjokkerende nytt, og vi må finne ut hva som faktisk har skjedd, sier Ola Tore Dokken til OA, dagen etter at han ble kjent med opplysningene som først kom fram på direkten i Dagsnytt 18 på NRK.

Samtidig er Dokken kritisk til at fylkesmannens talsperson i saken, Jorunn Ødegårdstuen, i denne sammenhengen trakk fram opplysninger om mappejuks som Dokken ikke kan huske har vært tema i møtene mellom tilsynet og kommunen.

Rådmann Jarle Snekestad svarte på direkten på Dagsnytt 18 at disse opplysningene var ukjent for ham. Det samme sier ordføreren.

Dokken er i dag i møter med fylkesmannen og de som har

jobbet med tilsynet for å ta opp nettopp dette med at ukjente opplysninger fra et barnevernstilsyn blir presentert gjennom media.

Han ble selv kjent med det som kom fram i Dagsnytt 18 ved at andre tipset ham i etterkant av sendingen.

Mottas med sjokk

- Hvilke reaksjoner får du fra det politiske miljøet?

- De er jo sjokkert. Dersom fylkesmannens opplysninger faktisk er tilfelle, er dette helt uakseptabelt. Men nå må vi først finne ut hva som har skjedd. Så får vi ta det derfra, sier Dokken.

- Vi må puste med magen og ta tingene i rett orden. Selve rapporten ligger på rådmannens bord i to uker før den skal undertegnes av kommunen og fylkesmannen. Samtidig har vi bedt kontrollutvalget gå gjennom historikken fra 2010 og fram til i dag, sier Dokken.

Kommunestyret ønsker seg en revisjon av alt som har foregått i barnevernet og hvilken rapportering som er praktisert.

- Det er viktig å se framover og få barnevernet opp og stå. Men det er også viktig at vi vet hvorfor vi er kommet dit vi er i dag.

Negativt for omdømme

- Hva tenker du om Nordre Land kommunes omdømme etter dette?

- Det å bli framstilt som landets dårligste barnevernskommune, er ikke akkurat noe vi ønsker oss. Så her må vi bare bruke de ressursene som trengs for å rette opp igjen situasjonen, sier Dokken.

- Hvordan oppfatter du den politiske tilliten til rådman-

HASTEINNKALLER: Ola Tore Dokken hasteinnkaller formannskapet etter at tilsynsrapporten ble lagt fram onsdag.

FOTO: INGVAR SKATTEBU

nen, etter den massive kritikken som er kommet fram?

- Det har jeg ikke lyst til å si mye om nå. Tilsynet setter tydelig fingeren på ledelsen. Politisk må vi se på alle sider av dette. Det blir et spørsmål om hvem som har visst hva og når. Dette er jo en tydelig systemsvikt, sier Dokken.

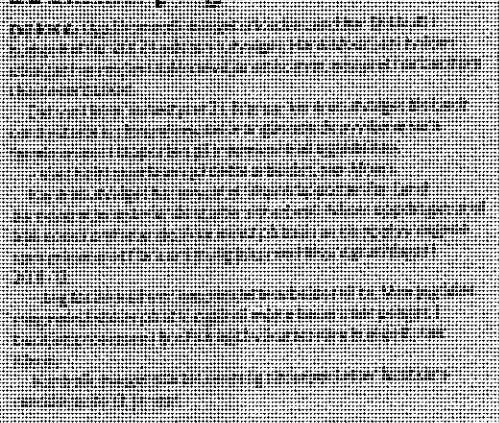
- Vi er lei oss

Leder for Arbeiderpartiets kommunestyregruppe, Linn T. Sunne, sier til OA at hele gruppa er lei seg på vegne av alle de barna som ikke har fått den hjelpen de trenger og som de har krav på.

- Vi har dessverre ikke hatt nok kunnskap om hvor ille dette har vært, og heller ikke visst omfanget, sier hun.

- Fokuset nå må være å få et forsvarlig barnevern opp og stå. Men vi må også finne ut hva som har skjedd siden det forrige tilsynet i 2011-12.

Kontrollutvalget må be om mer penger

Rådmannen i Nordre Land møter kommunestyret i nabokommunen

HOV: - Det viktigste nå er at barnevernet bygges opp igjen, sier ordfører i Søndre Land, Terje Odden.

SÆMUND MOSHAGEN
saemund.moshagen@oa.no

Søndre Land og Nordre Land slo i 2015 sammen sine barnevernstjenester i Land barnevern. Nordre Land har vertskommuneansvaret, og følgelig har rådmannen i Nordre Land det øverste ansvaret for barnevernstjenesten i de to kommunene.

- Vi får en orientering i kommunestyret mandag om situasjonen i Land barnevern. Dette er avtalt med rådmannen i Nordre Land for en tid tilbake, etter at det ble gitt en felles orientering til formannskapene i våre

to kommuner i januar. Jeg regner ikke med at det kommer opp nye ting i orienteringen mandag ut over det rådmannen i Nordre Land allerede har orientert oss om.

Det sier ordfører i Søndre Land, Terje Odden (Ap). En ting er dog nytt for han gjennom de siste par dagers oppslag i media, det at det skal ha vært manipulert med saksmapper under et tilsyn med Nordre Land barnevern for noen år tilbake.

- Nei, dette er noe jeg ikke har hørt om tidligere. Det er helt nytt at Fylkesmannen beskriver noe slikt, sier Odden.

- Hvordan forholder Søndre Land kommune seg til situasjonen i Land barnevern?

- Svikten i Land barnevern er

alvorligst med tanke på alle de som er berørt. Vår rådmann har stått i daglig kontakt med Nordre Lands rådmann. Vi er veldig opptatt av at det skal ordne seg, og at tjenesten skal stables på beina. Rådmannen i Nordre Land har sagt at en vil trenge hele dette året på å få barnevernet opp å gå på en forsvarlig måte. Det både håper og tror jeg en skal klare. Det er en stor jobb som skal gjøres, der det må bygges stein for stein. Rådmannen i Nordre Land orienterte oss i felles formannskapsmøte i januar om at det var iverksatt tiltak. Jeg formoder at disse allerede har begynt å virke, og det regner jeg med vi får høre mer om i mandagens orientering til kommunestyret, sier Odden.

- Da barnevernene i Søndre

og Nordre Land ble slått sammen i 2015 hadde begge en historikk med pålegg etter tidligere tilsyn.

- Var kommunene kjent med tilstanden i hverandres barnevern da de ble slått sammen til ett?

- I Søndre Land slet vi med lav bemanning og fristbrudd, som ble rettet opp for sammenligningen. Nordre Land hadde også hatt sitt å slite med, men at det sto slik til som det er kommet fram nå, visste i alle fall ikke jeg.

- Fylkesmannens tilsyn har funnet lovbrudd i 89 prosent av sakene i Land barnevern. I hvor stor grad er Søndre Land berørt?

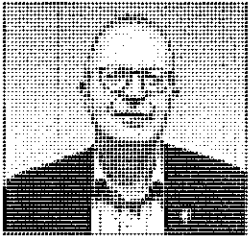
- Det er helt sikkert saker hvor det er begått lovbrudd

også i Søndre Land, men her kjenner jeg ingen tall eller detaljer.

- Barnevernet i Land-kommunene framstår i det nasjonale nyltetsbildet som landets verste barnevern. Hva tenker du om det?

- Dette er ikke bra for omdømmet vårt. Det er synd at det har gått så langt. Her må en bare gå i seg selv, sier ordfører Terje Odden i Søndre Land.

Så vel formannskapet som komité for helse, omsorg og velferd i Søndre Land har bedt om løpende orientering framover om situasjonen i Land barnevern. Herunder er også bedt om rapportering spesifikt for Søndre Land.

FORNOYD: Administrerende direktør Jørn Nørsteli.

ARKIVBILDE

Rekordresultat for Gausdal Bruvoll

GJØVIK: - Vi er strålende fornøyd med dette, sier administrerende direktør Jørn Nørsteli etter et årsresultat før skatt på 17,7 millioner kroner.

2017 ble et svært godt driftsår for Gausdal Bruvoll SA, trelastprodusenten som er eid av 1300 skogeiere fra Gjøvik/Land i sør til Sel i nord.

Landets eneste gjenværende samvirke-sagbruk kan vise til en omsetning på 284 millioner kroner i fjor, og et driftsresultat på 30 millioner kroner. Det er tidenes beste resultat for Gausdal Bruvoll SA.

Firmaet har vært på offensiven i flere år, og har de siste årene investert et hundretalls millioner kroner i ny produksjonsteknologi. Saglinje, fyranlegg,

trelasttørker, høvleri og lagerfasiliteter har i løpet av de siste fem årene blitt totaloppgradert eller bygd nytt.

- Trelastmarkedet er preget av sterk internasjonal konkurranse, og da gjelder det å ikke sove i timen, sier Jørn Nørsteli.

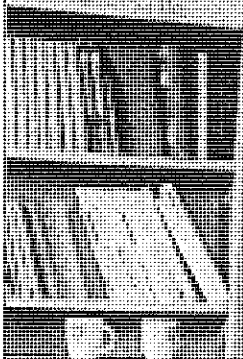
Bedriften er i ferd med å bygge en ny fabrikk for fabrikkmalning av utvendig kledning. Den nye fabrikk vil bli den mest

avanserte og effektive som til nå er bygget i Europa, og er planlagt å stå ferdig i slutten av 2017.

- Da vår nåværende fabrikk sto ferdig i 2008, var det den mest avanserte produksjonsenheten i landet. Nå er vi i ferd med å bli innhentet av våre konkurrenter, og må ta et løft og etablere et nytt forsprang, sier Nørsteli.

Utsagnet om mappejuka

- Udokumenterte påstander

PÅSTANDENE: Ola Tore (til høyre) mener at de grove påstandene som ble gjort i «Dagsnytt 18» om mappejuka er urettferdige og skadelige for kommunen. Han mener de er basert på utdokumenterte påstander. **FORNOYD: GJØVIK**

DOKKA: Internt i Nordre Land kommune har det forgjæves vært lett etter opphavet til de grove påstandene som kom fram i «Dagsnytt 18» onsdag.

INGVAR SKATTEBU
ingvar.skattebu@oa.no

Det var på direkten i det radio- og TV-sendte «Dagsnytt 18» at Jorunn Ødegårdstuen hos Fylkesmannen i Oppland fortalte at det ble laget falske barnevernsmapper og at ansatte skulle ha blitt instruert i hva de skulle si i et barnevernstilsyn i 2011.

Dette fikk ordfører Ola Tore

Dokken til å reagere. Torsdag dro han til Lillehammer for å møte fylkesmannens aktuelle ansatte og få klarhet i hva dette var for noe.

Reagerte

- Vi reagerte på at disse opplysningene ikke var tatt opp med noen i kommunen før de ble presentert i media, sier Dokken.

Etter møtet med fylkesmannen karakteriserer Dokken opplysningene om mappejuka som udokumenterte påstander.

- De skal ha kommet fram i samtaler med ansatte i barnevernet, men er ikke basert på noen konkrete funn som er dokumentert. Jeg synes det er rart at fylkesmannen valgte å gå ut med dette, sier Dokken.

Rådmannen svarte der og da på direkte på «Dagsnytt 18» at dette var nye og ukjente opplysninger for ham.

- Kjenner oss ikke igjen

- Etter dette har vi vært i kontakt med alle som kan ha hatt et lederansvar i forhold til barnevernet den gang, men ingen kjenner seg igjen i dette, sier Dokken.

- Vi må uansett komme til bunns i dette. Hvis det viser seg å være riktig at det faktisk ble jukset med mappene, er selvsagt dette svært alvorlig. Samtidig er det også alvorlig dersom de påstandene som er kommet fra fylkesmannen viser seg å ikke være hold i, sier Dokken.

OA lyktes ikke å få kommentarer fra noen av fylkesmannens ansatte i går ettermiddag.

Trafikkulykke på Riksvei 4

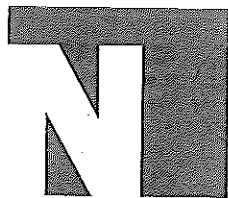
ENKELT bil ble involvert i en trafikkulykke på Riksvei 4 sør for Lillehammer. Ulykken skjedde lørdag ettermiddag. En person ble skadet og er fortsatt på sykehus. En annen person ble skadet og er fortsatt på sykehus. En tredje person ble skadet og er fortsatt på sykehus. En fjerde person ble skadet og er fortsatt på sykehus.

Kjerte alfor fort

ENKELT bil ble involvert i en trafikkulykke på Riksvei 4 sør for Lillehammer. Ulykken skjedde lørdag ettermiddag. En person ble skadet og er fortsatt på sykehus. En annen person ble skadet og er fortsatt på sykehus. En tredje person ble skadet og er fortsatt på sykehus.

Mann fikk et tre over seg

ENKELT bil ble involvert i en trafikkulykke på Riksvei 4 sør for Lillehammer. Ulykken skjedde lørdag ettermiddag. En person ble skadet og er fortsatt på sykehus. En annen person ble skadet og er fortsatt på sykehus. En tredje person ble skadet og er fortsatt på sykehus.

NYHETER

tips OSS: **61 18 93 00**
e-post: **tips@oa.no**

Unggutt utsatt for vold

GJØVIK: En person ble natt til lørdag slått til flere ganger av en annen utenfor et spisested i Gjøvik. Politiet i Vestoppland opplyser at de har avhørt både fornærmede og den mistenkte, som begge er rundt 20 år gamle og fra Gjøvik.

Politiet i Gudbrandsdalen meldte for øvrig om at en overstadig beruset mann fra Vestoppland måtte overnatte i arresten på Lillehammer. Både politiet i Gjøvik og Lillehammer melder om ellers en rolig natt til lørdag.

I Hedmark hadde politiet tilsynelatende en noe travlere natt, med blant annet en person tatt for promillekjøring i Trysil, tilløp til slåssing i Brumunddal, klage på høy musikk i Elverum, slåsskamp i Kongsvinger og ordensforstyrrelse i Hamar.

Hadslending etterforsket for å ha forårsaket ulykke

En 40-årig hadslending er etterforsket for å ha forårsaket en ulykke som resulterte i dødsfall og skader på en tur i fjellet. Politiet i Vestoppland opplyser at hadslendingen ble tatt på stedet etter at en tur i fjellet resulterte i dødsfall og skader på en tur i fjellet. Politiet i Vestoppland opplyser at hadslendingen ble tatt på stedet etter at en tur i fjellet resulterte i dødsfall og skader på en tur i fjellet.

Meldte selv fra til Fylkesmannen

■ Barnevern-saken i Land

DOKKA: Da barnevernsleder Gunn Anne Skår Struksnæs kom inn i stillingen i november 2015, så hun fort at selve grunnmuren i tjenesten ikke var på plass.

INGVAR SKATTEBU
ingvar.skattibu@oa.no

Det var barnevernet selv som varslet internt i kommunen. Deretter varslet de sammen med tjenesteområdelederen Fylkesmannen om tilstanden. Dette førte til at Fylkesmannen satte i verk det omfattende tilsynet, som nylig avslørte at det er gjort lovbrudd i 89 prosent av alle de 253 sakene som tilsynet har gått inn i.

- Jeg er ikke opptatt av å legge skylden noe sted. De er ikke formålstjenlig. Vi har meldt fra om en situasjon der vi ikke klarer å levere forsvarlige tjenester, sier Skår Struksnæs.

- Vi har hatt et godt samarbeid med Fylkesmannen, og rådmannen har også satt inn tiltak ved å kople inn Ressurssenteret for Omstilling i Kommunen slik at vi sammen skal kunne bygge opp igjen et barnevern. Fylkesmannen har da også gjort et tilsyn som er uvanlig grundig, sier hun.

Kom til store utfordringer

- Her har det vært satt inn tiltak før, uten at vi har klart å bygge forsvarlige tjenester sier hun videre, og viser til at barnevernet hadde store utfordringer i både Nordre Land og Søndre Land for sammenslåingen 1. mars 2015.

Sammenslåingen var et forsøk på å etablere en robust tjeneste.

- Jeg så at det var store utfordringer med å håndtere store mengder saker, og kompleksiteten var utfordrende. Vi forsøkte å etablere nye strukturer, men greide det ikke godt nok. Kommunen svarte med å bevilge penger til nye stillinger, og

Barnevernsleder Gunn Anne Skår Struksnæs er glad for at Fylkesmannen har gått inn med tilsynet i kommunen. Foto: Ingvard Skattibu.

det har vært leid inn ekstra hjelp. Men dette var ikke nok. Vi drev med store avvik til tross for at vi leide hjelp. Til slutt kom det til et punkt der jeg konkluderte med at dette greier vi ikke selv.

- Var det da dere kontaktet Fylkesmannen?

- For meg er det viktig å få sagt at jeg ikke ønsker å kritisere kommuneledelsen, men å tydeliggjøre ansvaret. Jeg tror ikke at det finnes noen som ikke ønsker at vi skal ha et godt barnevern. Jeg tror det handler mer om å forstå en svært kompleks situasjon. Men vi hadde behov for å finne noen som kunne gi en beskrivelse av situasjonen, og det er jo nettopp Fylkesmannen.

Kontakt i 2015

Barnevernet i Land tok gjennom rådmannen allerede i november 2015 kontakt med Fylkesmannen. De hadde et møte

med rådmannen og alle involverte sammen med Fylkesmannen.

- Men vi har ikke klart å gjøre det vi skulle med de midlene vi har fått.

Seimere skrev Struksnæs et bekymringsnotat internt i kommunen. Sammen med tjenesteområdeleder ble det tatt kontakt med Fylkesmannen, fordi de så at situasjonen var for omfattende og kompleks til at de klarte å se hele bildet.

- Vi ønsket et tilsyn fra Fylkesmannen til å gi oss alle en felles virkelighetsforståelse. Nå har vi fått bekreftet at bildet er større og mer alvorlig enn det noen av oss hadde klart å forstå, sier Struksnæs. I dag sier hun at hele Land barnevernstjeneste må bygges opp på nytt.

Må gripe muligheten

- Vi har jo ikke en skikkelig grunnmur. Nå er vi i gang med dette arbeidet, og vi får god

hjelp. Nå kan vi få et system og en forankring der noen følger med når vi ikke får det til. Vi får på plass en internkontroll der vi blir fulgt godt med på.

- Har dere etterlyst dette før?

- Vi har jo sagt fra om avvikene våre og at vi ikke klarer å holde tidsfristene våre.

- Hvorfor kom dere i denne situasjonen?

- Det er også mange mulige forklaringer. Men det er helt klart at vi har et saksomfang som er mye større enn folketallet skulle tilsi.

Større region?

- Er en sammenslutning med flere kommuner det som kan løse utfordringene?

- Det må være opp til politikerne å bestemme. Fra mitt ståsted tror jeg at barnevernet i framtida vil få flere oppgaver, og større fagmiljøer vil gi bedre tjenester. Men mitt fokus nå er å gi forsvarlige tjenester.

Struksnæs tror og håper at den situasjonen som er avdekket i Land barnevernstjeneste kan føre til noe godt.

- Det er en stor jobb vi har foran oss med å bygge opp en god tjeneste. Og samtidig er det en gylden mulighet. Jeg tror at forståelsen for dette er på plass i hele organisasjonen nå.

- Det er mye støy rundt barnevernet nå, både lokalt og generelt. Lar du deg påvirke av dette? Leser du kommentarfeltene i mediene?

- Det er klart at vi blir påvirket. Det gjelder både meg personlig og de ansatte. For min del så leser jeg ikke kommentarene. Men det som tynger oss mest, er at vi ikke har klart å gi de tjenestene som mange barn og familier skulle ha hatt over tid. Dette sier jeg ikke bare for å si hva som er riktig. Det er belastende å vite at vi ikke har gjort en god jobb, sier Struksnæs.

Nordre Land kommune**OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK OM
IGANGSETTING AV FORUNDERSØKELSE –
INTERNKONTROLL OG LEDELSE**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.03.17	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Tilsyn fra Fylkesmannen i 2011 (brev av 04.07.2011)	Vedlegg 1
2. Vedlegg til plan over lukking av avvik (brev av 25.10.2011)	Vedlegg 2
3. Ny plan for lukking av avvik (brev av 15.03.2012)	Vedlegg 3
4. Vedr. rapportering barnevern 2. halvår 2011 (brev av 28.06.2012)	Vedlegg 4
5. Oppfølging av tilsyn (brev av 26.09.2012)	Vedlegg 5
6. Avslutning av tilsyn (brev av 05.10.2012)	Vedlegg 6
7. Rapport: Driftsgjennomgang barnevernstjenesten i Nordre Land kommune (gjennomført av RO – Ressurssenter for omstilling i kommuner)	Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

Innlandet Revisjon IKS bes om å gjennomføre en forundersøkelse med tanke på gjennomføring av et forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot internkontroll og ledelse.

SAKSOPPLYSNINGER:**Fakta:**

Kommunestyret fikk i sitt møte den 21.02.2017 informasjon om Land barnevernstjeneste og Fylkesmannens tilsyn i Land barneverntjeneste (k.sak 1/2017).

Kommunestyret fattet slikt vedtak i saken (enstemmig):

Med utgangspunkt i Fylkesmannens endelige rapport om Land barneverntjeneste ber kommunestyret om at kontrollutvalget starter opp en forundersøkelse angående de avvikene som fremkommer i rapporten på internkontroll og ledelse.

Oppdraget fra kommunestyret legges frem til drøfting og igangsetting.

Kommunens revisor, Innlandet Revisjon IKS, er invitert til å delta i forbindelse med saken da det er naturlig at revisor bistår kontrollutvalget i det videre arbeidet med forundersøkelsen.

Vurdering:

Både «internkontroll» og «ledelse» er omfattende tema som krever at man spisser problemstillingene før man kan gjennomføre en fornuftig revisjon. Dette vil Innlandet Revisjon IKS kunne hjelpe til med, og det vil da være naturlig at kontrollutvalget ber om snarlig bistand derfra.

Nordre Land kommune har gjennom lengre tid jobbet med å utvikle sin internkontroll. Det vises her bl.a. til deltakelse i Fylkesmannens prosjekt «Internkontroll - Orden i eget hus» i 2013/2014 og et pågående utviklingsarbeid med fokus på internkontroll og risikovurderinger. Kontrollutvalget har ved flere anledninger de siste årene fått presentasjoner fra rådmannen innenfor temaet internkontroll og hvor det overordnede systemet er presentert og har fremstått som forsvarlig. I dette ligger også presentasjoner av systemene for risikovurderinger og avviksrapportering som begge er sentrale elementer i et fungerende internkontrollsystem.

Fylkesmannen skriver bl.a. i sin tilbakemelding til kommunen at «tjenesten svikter på alle områder» og at «kommunen i lengre tid har vært kjent med sviktene i tjenesten, uten å ha satt i verk tilstrekkelige tiltak for å avhjelpe dette». Dette synliggjør svikt på flere områder innenfor internkontrollen, både på overordnet nivå og på tjenestespesifikt nivå (to nivåer som omtales i «Internkontroll - Orden i eget hus»). At det fremkommer i intervju med barnevernleder (Oppland Arbeiderblad 6/3-17) at man «har meldt fra om en situasjon der vi ikke klarer å levere forsvarlige tjenester» underbygger dette.

Nedenfor følger en illustrasjon av komponentene i internkontrollen, jf. «Orden i eget hus»:

a) **Vedr. tilsyn fra Fylkesmannen i 2011:**

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med barnevernstjenesten i Nordre Land kommune i 2011, jf. tilsynsrapport 04.07.2011. Dette var før etableringen av Land barneverntjeneste.

I dette tilsynet ble det konkludert med to avvik:

Avvik 1: Nordre Land kommune sikrer ikke dokumentasjon for at det gjennomføres tilstrekkelige undersøkelser i alle saker.

Avvik 2: Nordre Land kommune sikrer ikke at det foretas tilstrekkelig evaluering av tiltaksplaner i alle saker.

Kommunen hadde etter tilsynet flere tilbakemeldinger til Fylkesmannen om hvordan man hadde lukket avvikene. Fylkesmannen avsluttet oppfølgingen av tilsynet i brev av 05.10.2012.

Vedlagt saken følger korrespondansen mellom Fylkesmannen og kommunen i saken (se vedlegg 1-5).

Det er i radio- og tv-sendte «Dagsnytt 18» og i avisomtaler fremkommet at det ble laget falske barnevernsmapper og at de ansatte skulle ha blitt instruert i hva de skulle si i et barneverntilsyn i 2011.

Dette er svært alvorlig påstander som bør undersøkes nærmere.

b) **Driftsgjennomgang barnevernstjenesten 2010 – RO (Ressurssenter for omstilling i kommunene)**

Høsten 2010 gjennomførte RO en driftsgjennomgang av barnevernstjenesten i Nordre Land kommune. Resultatene fra denne gjennomgangen og oppfølgingen av denne antas også å være relevant å trekke inn som bakgrunnsinformasjon i saken.

c) **Kontrollutvalgets arbeid med internkontroll og barnevern:**

Som nevnt innledningsvis har kontrollutvalget fått flere presentasjoner omkring internkontroll av rådmannen de siste årene. Disse sakene listes ikke opp her.

Barnevernet har vært et prioritert område for kontrollutvalget, jf. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon 2008-2011, 2012-2015 og 2016-2019.

I 2011 gjennomførte kontrollutvalget, i regi av Innlandet Revisjon IKS, revisjonsprosjektet «Samhandlingen mellom barnehager og barnevernet». Denne revisjonen var mest rettet mot barnehagene, og i mindre grad relevant for saken i dag.

Når det gjelder Fylkesmannens tilsyn i 2011 og kommunes svar på dette, så er disse dokumentene ikke innhentet eller lagt frem for kontrollutvalget. De ble derimot referert muntlig i fm. sak i kontrollutvalget den 3/12-12 der kontrollutvalget fikk en orientering om barnevernet som ledd i en forundersøkelse. Man fikk da ingen indikasjoner i dette møtet om noe som var av

en slik art at det burde undersøkes nærmere. Nedenfor er utdrag fra møteprotokollen – kontrollutvalgets møte den 3/12-12:

SAK NR. 48/2012

ORIENTERING OM BARNEVERNET I NORDRE LAND KOMMUNE

Fra behandlingen:

Barnevernleder Ingrid Bratlien orienterte og svarte på spørsmål. I tillegg deltok rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen som supplerte barnevernleders orientering. Av tema som ble berørt kan nevnes:

- Bemanning/kapasitet og sykefravær.
- Lederrollen i barnevernet
- Antall meldinger (80 pr. d.d. i 2012) og hvem som melder/antall fra barnehagene
- Ny barnevernlov og antatte endringer
- Økonomi
- Antall omsorgsovertakesler i 2012 / saker i Fylkesnemda
- Antall plassering og ulike tilbud (akutt-, institusjons-, beredskaps- og fosterhjems plasseringer + spesielt tilbud om avlastning/Åsligata)
- Gjennomført prosjekt (styrking av foreldrenes omsorgsevne/to tiltaksarbeidere)
- Utviklingsarbeid i barneverntjenesten
- Fristoverskridelser i 2012
- Oppfølging av tidligere påpekte avvik etter tilsyn fra Fylkesmannen
- Oppfølging av medarbeidere i barnevernstjenesten

Vedtak, enstemmig:

1. Status for barnevernstjenesten i Nordre Land kommune tas til orientering.
2. Kontrollutvalget har innrykk av at kommunen har et bra fungerende barnevern som jobber målrettet som systematisk. Kontrollutvalget vil i den forbindelse peke på følgende:
  - Relativt bra bemannet.
  - Relativt lite sykefravær.
  - Lite overskridelser av lovpålagte frister mht. undersøkelser mv.
  - Økonomi i balanse.
3. Kontrollutvalget har notert seg følgende spørsmål til observasjon:
  - I hvilken grad påvirker økonomi de faglige vurderingene?

Fylkesmannen i Oppland

NORDRE LAND KOMMUNE	
Reg.nr. 8706/11	Saksbeh.
08.07.2011	
Arkiv kode P	F40
Arkiv kode S	
År/Saksnr. 11/255	Dok.nr. 4

Nordre Land kommune ved rådmann
2882 Dokka

Deres referanse
Vår referanse 2011/654-0 621 GBE
Saksbehandler Geir Berg, tlf. 61 26 60 31

Dato 04.7.2011

Nordre Land - tilsyn med kommunens arbeid med undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn - stadfestet rapport

Fylkesmannen i Oppland har gjennomført tilsyn med Nordre Land kommunes arbeid med undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn. Tilsynet ble utført som systemrevisjon der tilsynet undersøkte tilsendt dokumentasjon, gikk gjennom et antall barnevernmapper samt gjennomførte intervjuer med ansatte på alle nivåer i kommunen.

Hensikten med systemrevisjonen var å undersøke om Nordre Land kommune planlegger, gjennomfører, evaluerer og eventuelt korrigerer sin virksomhet, slik at oppgavene kommunen er pålagt etter barnevernlovens bestemmelser om undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak, blir lovmessig gjennomført

Tilsynet er del av embetets planlagte kommunetilsyn for 2011. Varsel om tilsyn ble sendt kommunen i brev av 24.1.2011. Åpningsmøte, intervjuer og mappegjennomgang ble gjennomført 4. og 5. mai 2011, og slutt møte med fremlegging av konklusjoner ble gjort 5. mai 2011.

Tilsynet konkluderte med to avvik:

Avvik 1:

Nordre Land kommune sikrer ikke dokumentasjon for at det gjennomføres tilstrekkelige undersøkelser i alle saker

Avvik 2:

Nordre Land kommune sikrer ikke at det foretas tilstrekkelig evaluering av tiltaksplaner i alle saker

Begrunnelsen for avvikene fremgår av rapportens kapittel 5

Fylkesmannen i Oppland ønsker kunnskap om hvordan ledelsen i den reviderte virksomheten sikrer seg at de avvik som er gitt faktisk blir lukket, at endringer faktisk skjer, og at dette kan dokumenteres overfor tilsynsmyndigheten.

For å sikre tilsynet tilstrekkelig kunnskap om lukking av avvikene, ber vi derfor om en plan som minimum må dekke disse momentene:

1. Tidfestet plan for hvordan avvikene skal lukkes.
2. Beskrivelse av metoder for implementering av eventuelle nye prosedyrer og lignende.
3. Beskrivelse av hvordan nødvendige ressurser blir satt av.
4. Beskrivelse av hvordan ledelsen i virksomheten sikrer seg at endringer faktisk skjer.

Det understrekes at det er **en plan for avvikslukking** som skal oversendes, og dette bes sendt innen 1.10 2011. Dersom denne fristen er knapp, bes det om underretting.

Vi vil også gjerne benytte anledningen til å takke for det gode samarbeidet under tilsynet.

Kristin Hille Valla

Beate Golten
fung. avdelingsdirektør

Fylkesmannen i Oppland

Stadfestet rapport fra tilsyn med kommunenes arbeid med undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn

Ved
Nordre Land kommune

Virksomhetens adresse: Nordre Land kommune, Storgata 2882 Dokka
Tidsrom for tilsynet: 24.1.2011 – 24.6.2011
Kontaktperson i virksomheten: Laila Nereng
Saksnummer 11/654

Sammendrag

Denne rapporten beskriver de avvik og merknader som ble påpekt innen de reviderte områdene. De to hovedtemaene for tilsynet er den kommunale barneverntjenestens arbeid med undersøkelser, jf. barnevernloven § 4-3 og evaluering av hjelpetiltak for hjemmeboende barn jf. barnevernloven § 4-5. Barns rett til medvirkning står sentralt og er undertema til begge hovedtemaene. Medvirkning vil i denne sammenheng si barnets rett til å bli informert, og til å uttale seg.

Tilsynet er gjennomført over to dager og er, som vanlig ved systemrevisjoner, basert på et antall intervjuer, dokumentgranskning og gjennomgang av annet relevant materiell. I dette tilsynet har vi undersøkt et antall aktuelle saker der det er innkommet meldinger til kommunens barneverntjeneste.

Tilsynet avdekket to avvik knyttet til hvert av de to hovedtemaene:

Avvik 1:

Nordre Land kommune sikrer ikke dokumentasjon for at det gjennomføres tilstrekkelige undersøkelser i alle saker

Avvik 2:

Nordre Land kommune sikrer ikke at det foretas tilstrekkelig evaluering av tiltaksplaner i alle saker

Dato: 24.6.2011

Geir Berg
revisjonsleder

Inger Berg, Heidi Fæste, Jorunn Ødegårdstuen
revisor

Innhold

Sammendrag	1
1. Innledning.....	4
2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold	4
3. Gjennomføring	4
4. Hva tilsynet omfattet.....	4
5. Funn	5
6. Regelverk	6
7. Dokumentunderlag	6
8. Deltakere ved tilsynet.....	7

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter systemrevisjon ved Nordre Land Kommune i perioden 24.1.2011 – dato for stadfestet rapport. Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet i inneværende år, og har grunnlag i veileder for landsomfattende tilsyn for 2011, initiert av Statens Helsetilsyn.

Fylkesmannen er gitt myndighet til å føre tilsyn med barneverntjenesten etter lov om barneverntjenester § 2-3.

Formålet med systemrevisjonen er å vurdere om virksomheten ivaretar ulike krav i lovgivningen gjennom sin internkontroll. Revisjonen omfattet undersøkelse om:

- hvilke tiltak virksomheten har for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av lovgivningen innenfor de tema tilsynet omfatter
- tiltakene følges opp i praksis og om nødvendig korrigeres
- tiltakene er tilstrekkelige for å sikre at lovgivningen overholdes

En systemrevisjon gjennomføres ved granskning av dokumenter, ved intervjuer og andre undersøkelser.

Rapporten omhandler avvik og merknader som er avdekket under revisjonen og gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor de områder tilsynet omfattet.

- **Avvik** er mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift
- **Merknad** er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten finner grunn til å påpeke mulighet for forbedring

2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold

Nordre Land kommune har ca 6700 innbyggere. Kommunesenteret er Dokka. Barneverntjenesten er lokalisert i rådhuset i Dokka. Barnevernleder har vanlige fullmakter. Barneverntjenesten er administrativt lagt inn i enhet Familie og Helse. Kommunen har kommunalsjefer og Rådmann.

3. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Revisjonsvarsel ble utsendt i brev datert 24.1.2011. Oversikt over dokumenter virksomheten har oversendt i forbindelse med tilsynet er gitt i kapitlet Dokumentunderlag.

Formøte ble ikke avholdt.

Åpningsmøte ble avholdt 4.5.2011.

Intervjuer

8 personer ble intervjuet.

Oversikt over dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket er gitt i kapitlet Dokumentunderlag.

Sluttmøte ble avholdt 5.5.2011.

4. Hva tilsynet omfattet

De to hovedtemaene for tilsynet er den kommunale barneverntjenestens arbeid med undersøkelser, jf. barnevernloven § 4-3 og evaluering av hjelpetiltak for hjemmeboende barn jf. barnevernloven § 4-5.

Barns rett til medvirkning står sentralt og er undertema til begge hovedtemaene. Medvirkning vil i denne sammenheng si barnets rett til å bli informert, og til å uttale seg.

Statens helsetilsyn har i sitt første landsomfattende tilsyn med barnevern valgt å ha fokus på kommunalt barnevern. Formålet med tilsynet er å undersøke om norske kommuner gjennom sine styringstiltak sikrer at undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak til barn som bor hjemme gjøres på en slik måte at barn og unge på disse områdene får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, jf. lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester av (heretter brukes offisiell kortform barnevernloven). Tilsynsmyndigheten skal samtidig undersøke om kommunene i dette arbeidet sikrer barns rett til medvirkning.

Barnevernets arbeid med undersøkelser er grunnlaget for å sikre at barn som trenger det skal få rett hjelp til rett tid. Kvaliteten på undersøkelsene er avgjørende for iverksetting av riktige tiltak til barn og unge og deres familier. Undersøkelsesfasen representerer en utfordring for kommunal barneverntjeneste fordi man skal gjennomføre en kvalitativ god undersøkelse innen fastsatte tidsrammer, og med de kravene som gjelder til varsomhet, jf. barnevernloven § 4-3 og saksbehandlingsreglene i kapittel 6.

Åtte av ti barn som har tiltak fra barneverntjenesten mottar frivillige hjelpetiltak mens de bor hjemme. Ved utgangen av 2009 utgjorde dette (på landsbasis) ca. 30 000 barn.

Det er sentralt for barn og for deres foresatte at tiltak fungerer som forutsatt og derfor er evalueringen av disse tiltakene viktig. Barneverntjenesten må derfor være oppdatert på om barna til enhver tid får den hjelpen de trenger og at tiltakene justeres i tråd med eventuelle endringer i behov. Barns rett til å bli hørt er nedfelt både i nasjonal barnevernlovgivning og i FNs barnekonvensjon.

5. Funn

Avvik 1:

Nordre Land kommune sikrer ikke dokumentasjon for at det gjennomføres tilstrekkelige undersøkelser i alle saker

Avvik fra følgende myndighetskrav:

Lov om barneverntjenester kapittel 4

Forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester § 4

Avviket bygger på følgende:

- Kommunen dokumenterer ikke alltid nødvendige og relevante opplysninger og vurderinger fortløpende i arbeidet med undersøkelser og evalueringer av hjelpetiltak
- Kommunen dokumenterer ikke alltid informasjon som fremkommer i samtaler med barn, foreldre og fra møter med andre samarbeidspartnere
- Kommunen oppsummerer ikke alltid skriftlig vurderingene/grunnlaget for beslutningen når en undersøkelse blir henlagt
- Det er lite spor av at midtveiseevalueringer foretas i undersøkelsessaker

Kommentar:

Fylkesmannen har merket seg at fristoversittelsene har gått ned fra 29.27 % ved siste halvårsrapportering fra 2010. Tallene ved siste kvartalsrapportering viste fristoversittelse i én sak.

Fylkesmannen har også merket seg at det foreligger rutiner for undersøkelsessaker, men at den ikke alltid er dokumentert fulgt

Det er videre mye som tyder på at mange av disse elementene er med i undersøkelsene, men det dokumenteres gjennomgående for lite

Avvik 2:

Nordre Land kommune sikrer ikke at det foretas tilstrekkelig evaluering av tiltaksplaner i alle saker

Avvik fra følgende myndighetskrav:

Lov om barneverntjenester kapittel 4

Forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester § 4

Avviket bygger på følgende:

- Kommunen har ikke rutiner som sikrer at hjelpetiltak for hjemmeboende barn blir evaluert
- Kommunen har ikke prosedyrer eller lignende ved innhenting av opplysninger, for å sikre tilstrekkelig informasjon om barnets totale omsorgssituasjon og effekten av tiltakene
- Kommunen sørger ikke for at det systematisk innhentes opplysninger fra eventuelle støttekontakter og besøkshjem og andre
- Det er uklart hvilken rolle tiltaksarbeiderne har i evalueringsprosessen
- Kommunen har ikke rutiner for samarbeid (møter, informasjonsrutiner eller lignende) mellom ansatte slik at all informasjon som eksisterer (klager, meldinger, møtereferater notater fra samtaler informasjon fra eksterne aktører mv) i saker med hjelpetiltak er samlet på evalueringstidspunktet
- Kommunen foretar ikke alltid en oppsummering (rapport, møte med referat eller lignende) før konklusjon i evalueringen
- Tiltaksplanene inneholder ikke alltid tidspunkt for evaluering

Observasjoner knyttet til begge avvikene:

- Kommunen har gjort vurderinger av sårbare områder knyttet til undersøkelser og evalueringer av hjelpetiltak, men det er ikke et fungerende system for melding av avvik, og det er heller ikke gjort klart for de ansatte hva som er avvik.
- Kommunen følger ikke systematisk med på om prosedyrer og retningslinjer som er iverksatt virker etter sin hensikt, for eksempel ved rapportering fra medarbeidere, avviksskjemaer eller personalmøter

6. Regelverk

Lov om barneverntjenester

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker

Forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester

7. Dokumentunderlag

Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og andre forhold av betydning som ble oversendt under forberedelsen av revisjonen:

- Internkontroll for barneverntjenesten i Nordre Land kommune
- Felles delegeringsreglement – Enhetsleder
- Avviksskjema for trusler og overgrep
- Rutiner for håndtering av voldt og trusler

- Årsplan for HMS og internkontroll
- Rapport om samhandling mellom barnehager og barnevern, levert av Innlandet Revisjon IKS
- Virksomhetsplan for resultatenheter "familie og helse"
- Plan for kompetanseutvikling for sosial- og helsepersonell 2010-2013
- Årsmelding barnevern 2010
- Arkivrutiner for barneverntjenesten
- Virksomhetsplan for Familie og Helse og Barneverntjenesten, 2011-2012
- Avviksskjema
- Stillingsbeskrivelse for leder i barneverntjenesten
- Stillingsbeskrivelse for tiltaksarbeidere i barneverntjenesten
- Administrativt delegeringsreglement
- Postrutiner for barneverntjenesten
- Plan for fagmøte på onsdager

Dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket:

- Et antall barnevernsaker ble gjennomgått

Korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen:

- Varsel om tilsyn datert 24.1.2011
- Endring av datoer for tilsyn, datert 4.2.2011
- Dokumenter oversendt fra kommunen fortløpende på mail.
- Diverse telefonsamtaler og e-poster for å klargjøre dagsprogram med videre
- Foreløpig rapport oversendt kommunen i brev av 16.5.2011

8. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det gitt en oversikt over deltakerne på åpningsmøte og sluttmøte, og over hvilke personer som ble intervjuet.

Navn	Funksjon / stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Ane Mo	Saksbehandler	X	X	X
Ingrid Bratlien	Barnevernleder	X	X	X
Britt Julie Bjørkeli	Tiltaksarbeider	X	X	X
Anne F. Haslerud	Saksbehandler	X	X	X
May Linda Perjord	Tiltaksarbeider	X	X	X
Mette Lillejordet	Saksbehandler	X	X	X
John Løvmoen	Kommunalsjef	X	X	X
Laila Nereng	Enhetsleder	X	X	X
Jarle Snekkestad	Rådmann		X	X

Fra tilsynsmyndighetene deltok: Geir Berg, Heidi Fæste, Inger Berg, Jorunn Ødegårdstuen

Nordre Land kommune
Familie og helse
Barneverntjenesten

11/255-11

Fylkemannen i Oppland
Postboks 987
2626 Lillehammer

Dokka 25.10.11

Vedlegg til plan over lukking av avvik i barneverntjenesten i Nordre Land kommune.

Vedlagt følger en skjematisk og konkret plan for å sikre dokumentasjon for at det gjennomføres tilstrekkelige undersøkelser i alle saker. Planen tar også for seg å sikre tilstrekkelig evaluering av tiltaksplaner i alle saker.

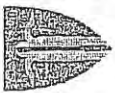
Er det fortsatt spørsmål omkring kommunens plan for avvikslukking, ta kontakt.

Med hilsen

Ingrid Brathien

Barnevernleder Nordre Land kommune

Nordre Land kommune
Familie og helse
Barneverntjenesten

Vedlegg til plan over lukking av avvik for barneverntjenesten i Nordre Land kommune.

UNDERSØKELSE:

Hva	Hvordan	Når	Hvem	Dokumentasjon	Ansvar
Melding	Gjennomgås i fagmøte	Innen en uke	Hele barneverngruppa i fagmøte	Innhold/begrunnelse og fokus i videre arbeid fylles ut i fagmøte, Fagtekst A (eget-dokument flettes/skrives ut)	Leder
Undersøkelse	Innkalling 1. gangssamtale Hjemmebesøk Enesamtaler barn Enesamtaler foreldre/anamnese Innhenting av opplysninger	Innen 6 uker	Saksbehandler(e)	Logg av alle samtaler Møtereferat i brev Skriftlig innhenting av opplysninger eller referat fra intervju underskrevet av instansene	Saksbehandler og leder
Midtveisevaluering	Gjennomgå mappa med all dokumentasjon	Etter 9 uker us	Hele barneverngruppa i fagmøte	Referat fra midtveisevaluering med videre fokus/eventuelle mangler, nye momenter. Skrives direkte inn i fagsystemet.	Leder
Fortsett undersøkelse	Gjenstående samtaler/utdypinger	Etter 10 uker	Saksbehandler	Loggføres	Saksbehandler
Sikre dokumentasjon	Gjennomgang av dokumentasjonen før	1 time	Saksbehandler og leder	Dokumenteres ikke	Leder

	gjennomgang av hele undersøkelsen i fagmøte/forberedelse						
	Gjennomgå undersøkelsen i sin helhet	Etter 11 uker	Hele barneverngruppa, saksbehandler legger frem	Referat fra fagmøte			Saksbehandler
	Gjennomgå undersøkelserapporten med forslag til tiltak med foreldrene og eventuelt barn	Etter 12 uker	Saksbehandler	Loggføres			Saksbehandler

Forankring i ledelsen for virksomheten:

For å sikre at prosedyren følges opp, deltar enhetsleder på fagmøte en gang pr. mnd.

EVALUERINGER AV TILTAKSPLANER:

Tiltak	Evaluering	Når	Dokumentasjon	Ansvar
Barnehage	<ul style="list-style-type: none"> I møte m/foreldre, saksbehandler og repr. fra barnehage. Gjennomgang av tiltaksplan 	En gang pr. halvår	Møtereferat og eventuelle endringer i tiltaksplanen	Saksbehandler
Tiltaksarbeider i hjemmet med 6 mnds varighet	<ul style="list-style-type: none"> I møte m/foreldre, saksbehandler, tiltaksarbeider – målevaluering, gjennomgang av tiltaksplan I møte m/foreldre, saksbehandler, leder og tiltaksarbeider. Evaluere varigheten og innholdet av tiltaket. 	1 g per måned Hver 3. mnd	Møtereferat og eventuelle endringer i tiltaksplanen Møtereferat og eventuelle endringer i tiltaksplanen. Eventuelt forlengelse/avslutning av tiltaket.	Saksbehandler Saksbehandler
Oppfølging av barn i form av jevnlig samtaler med saksbehandler i 6 måneder	<ul style="list-style-type: none"> I møte m/foreldre (og barn avh. av alder) Gjennomgang av tiltaksplan. 	Hver 2.måned	Møtereferat/logg	Saksbehandler

Besøks hjem med 1-års varighet m/mulighet for forlengelse	<ul style="list-style-type: none"> • I møte m/foreldre, saksbehandler og besøks hjem, gjennomgang tiltaksplan • Veiledning av besøks hjem • Kvartalsvise skriftlige rapporteringer fra besøks hjem 	2 g per år 4 g per år 4 g per år	Møtereferat og eventuell endring i tiltaksplan Loggnotat Skannes som inngående dokument i journal	Saksbehandler
---	---	--	---	---------------

Listen over tiltak er ikke uttømmende.

Generell oppfølging: Leder og saksbehandler har kvartalsvise møter med gjennomgang av tiltaksplaner for å påse at disse følges opp.

Postadresse: Postboks 173, 2882 Dokka **Besøksadresse:** Storgt. 28, 2870 Dokka **Telefon:** 61 11 61 46
Telefax: 61 11 60 03 **E-post:** postmottak@nordre-land.kommune.no **Foretaksnr:** 861381722

Nordre Land kommune
Familie og helse
Barneverntjenesten

11/255-9

Fylkesmannen i Oppland
Postboks 987
2626 LILLEHAMMER

15.mars 2012

Ny plan for lukking av avvik 1

Viser til brev fra fylkesmannen 13. februar -12, og sender med dette over plan for lukking av avvik 1 etter tilsynet i mai -11.

Vi vil følge det opprinnelige skjema for lukking av avvik, med enkelte forandringer.

Innkalling til 1.gangssamtale skal gå i posten samme dag som meldingen blir gjennomgått, og det er vedtatt undersøkelse. Under 1.gangssamtalen skal det avklares med foreldrene når det vil passe med hjemmebesøk/samtaler, slik at det på første hjemmebesøk skal legges en plan for hele undersøkelsen. Dette for at undersøkelsen skal komme raskt i gang. I tillegg vil barneverntjenesten starte arbeidet med å endre på rutinen for utsendelse av undersøkelsesrapporten slik at konklusjonen vil bli fattet innen fristen.

Etter 4 og etter 8 uker, skal saksbehandler og leder ha en gjennomgang av undersøkelsen så langt, og alt som er gjort skal være loggført til disse møtene.

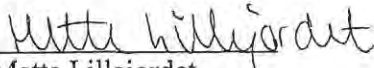
Innen 10 uker skal undersøkelsesrapporten sendes ut, og det skal være avslutningssamtale med foreldrene i løpet av uke 11 eller 12.

Innen 1. september skal nye rutiner være implementert slik at vi gradvis kan redusere møtene mellom leder og saksbehandler, og at dette vil bli en rutine uten "overvåking".

Det er blitt satt av i gjennomsnitt to "skrivdager" pr. mnd. resten av året for å kunne sikre seg at alt blir dokumentert, og få inn gode rutiner på området. Dette er dager som det ikke blir gjort avtaler, og ansatte er kun tilgjengelige på telefon ved ev. krise.

For at ledelsen skal sikre seg at endring skjer, skal enhetsleder og barnevernleder ha faste møter hver andre uke, og enhetsleder skal delta på fagmøter en gang pr. måned. Dette for å få interne drøftinger og for å kvalitetssikre tjenesten.

Med hilsen

Mette Lillejordet
Konstituert barnevernleder

Nordre Land kommune
Familie og helse
Barneverntjenesten

Journalforo tilsyn barnevern
11/255-11

Fylkesmannen i Oppland

Dokka, 28. juni – 12

Vedr. rapportering barnevern 2. halvår 2011

Viser til mottatt brev 7. mai – 12.

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med barneverntjenesten i Nordre Land i februar 2011. Det ble konkludert med to avvik som gikk på ikke alltid god nok dokumentasjon i forhold til undersøkelser og evalueringer av tiltak.

Avvik 2 ble lukket i møte med fylkesmannen i februar 2012, og avvik 1 ble lukket pr. brev i mars 2012.

Fylkesmannen var klare på at det ble gjennomført godt barnevernarbeid i Nordre Land, men at det ikke kom godt nok fram fra sakspapirer. Barneverntjenesten hadde ikke gode nok rutiner på evaluering av tiltak skriftlig, men at evalueringen ble gjennomført i muntlig kontakt med familien.

Etter tilsynet har det blitt utarbeidet skjemaer for hvordan evaluering skal foregå, og dette vedlegges.

Det har i tillegg vist seg datamessige utfordringer da dataprogrammet ikke har håndtert forskjellen på tiltaksplan/omsorgsplan ifht. barn under omsorg. Dette jobbes det med.

Fristoversittelsene 1. halvår var to saker som ventet på sakkyndig. Dette gjenspeiler de 13%.

Rapporteringen 1. kvartal 2012 viste fristoversittelse på 1 av 29 gjennomførte undersøkelser. Dette håper vi viser at vi er på rett vei. Første halvår 2012 har dessverre vært preget av høyt sykefravær, og at rapportering av 2. kvartal også vil vise fristoversittelse. Det nå er ansatt vikarer som starter i august.

Ta kontakt hvis noe er uklart.

Med hilsen

Mette Lillejordet

Mette Lillejordet
Konst. barnevernleder

NORDRE LAND KOMMUNE
FAMILIE OG HELSE

Fylkesmannen i Oppland
Helse og sosialavd.
v/ Inger Berg
Postboks 987
2626 LILLEHAMMER

Dokka, den 26. sept. 2012.

Oppfølging av tilsyn – Nordre Land kommunes arbeid med undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn.

Viser til deres brev av 19. september 2012, der dere ber en om bekreftelse på at virksomhetens ledelse har kontrollert og vurdert om tiltakene i forbindelse med lukking av avvik i barnevernstjenesten, har hatt nødvendig effekt.

Undertegnede har gått gjennom gjeldende rutiner med enhetsleder Laila Nereng. Dette inkluderer brev sendt til fylkesmannen av 15. september 2011 inkl. vedlegg om plan over lukking av avvik, og brev av 15. mars 2012. I tillegg har undertegnede gått gjennom halvårsrapporteringen, jfr. brev av 28. juni 2012.

Undertegnede er gjennom disse undersøkelsene orientert om at barnevernstjenesten i Nordre Land jobber ut fra utarbeidede rutiner og planer.

Barnevernstjenesten sikrer nå dokumentasjon i alle undersøkelser (avvik 1) og denne dokumentasjonen føres i barnevernets fagsystem Acos. Det er også utarbeidet en undersøkelsesplan som bidrar til sikring av dokumentasjonen samt satt av tid til dokumentering i hver enkelt sak.

Avvik 2, ad evaluering av tiltaksplaner, ble lukket i møte med fylkesmannen 8. februar 2012, gjennom at det ble utarbeidet nye rutiner for slik evaluering. Evaluering av tiltaksplaner skjer løpende, og minst en gang hvert kvartal. Denne evalueringen vil bli dokumentert. Videre er det sluttevaluering ved tiltakets avslutning. Denne sluttevalueringen blir dokumentert i Acos.

Vi håper med dette at fylkesmannen har fått de opplysninger som er nødvendige, for at fylkesmannen kan avslutte saken endelig.

Med vennlig hilsen

John Løvmoen
Kommunalsjef

Kopi:
Enhetsleder Familie og helse Laila Nereng
Barnevernsleder i Nordre Land

Postadresse:	Besøksadresse:	Sentralbord:	Telefaks:	Bankgiro:	Postgiro:
Landmov.5	Landmov. 5	61 11 60 00	61 11 63 19	2075 0703152	0813 5348008
2870 Dokka	2870 Dokka				
E-post: postmottak@nordre-land.kommune.no			Foretaksnummer: 861381722		

Fylkesmannen i Oppland

NORDRE LAND KOMMUNE	
Reg nr / 3051/12	Saksnot
15.10.2012	
Arkiv kode P	F40
Arkiv kode S	
Ar/Saksnr 11/255	Dok nr 14

Nordre Land kommune
Storgata 28
2882 DOKKA

Deres referanse
Vår referanse 2011/654-0 621 IBE
Saksbehandler Inger Berg, tlf. 61 26 60 97
Avdeling Helse- og sosialavdelingen

Dato 05.10.2012

Avslutning av tilsyn med Nordre Land kommunes arbeid med undersøkelser og evaluering av hjelpetiltak til hjemmeboende barn

Fylkesmannen viser til overnevnte tilsyn gjennomført i perioden 24.01.11 til 24.06.11. Det ble avdekket to avvik under tilsynet.

Kommunen ble bedt om å utarbeide en plan for lukking av avvikene innen 25.10.11. Etter gjennomgang av planen, ba Fylkesmannen i brev av 13.10.11 om ytterligere presiseringer for hvordan avvikene skulle lukkes. Ny plan ble mottatt innen fristen.

Fylkesmannen gjennomførte et møte med kommunen 08.02.12, der observasjonene avvikene bygger på ble gjennomgått og vurdert opp mot kommunens avvikslukkeplan og muntlig informasjon. Det ble konkludert med at avvik 1 ikke var lukket, og at kommunen skulle oversendte en ny plan for avvikslukking innen 01.06.12. Videre ba vi om en bekreftelse på at virksomhetens ledelse hadde kontrollert og vurdert om tiltakene hadde hatt nødvendig effekt innen 01.09.12.

Etter en gjennomgang av Nordre Land kommunes brev av 26.09.12, finner Fylkesmannen at de tiltak som er satt i verk er tilfredsstillende for å anse avvik 1 som lukket, og at tilsynet avsluttes.

Vi vil igjen benytte anledningen til å takke for et godt samarbeid med kommunens representanter ved forberedelse og gjennomføring av tilsynet.

Med hilsen

Hans Tomter e.f.
avdelingsdirektør/fylkeslege

Inger Berg
seniorrådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi:
Statens Helsetilsyn, Postboks 8128 Dep, 0032 OSLO

Nordre Land kommune**PROSJEKTPLAN FOR UTVIKLING AV LAND
BARNEVERNSTJENESTE 2017-2018**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.03.2017	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Prosjektplan – Land barnevernstjeneste 2017-2018 –
Forsvarlig barnevernstjenester

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Prosjektplan for utvikling av Land barnevernstjeneste «Land barnevernstjeneste 2017 -2018. Forsvarlige tjenester», tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Med bakgrunn i den oppståtte situasjonen i Land barnevernstjeneste har rådmannen utarbeidet en kortsiktig tiltaksplan, og en mer langsiktig prosjektplan for å sikre forsvarlige tjenester i barnevernet.

Vedlagt saken følger prosjektplanen for prosjektet «*Land barnevernstjeneste 2017 -2018. Forsvarlige tjenester*» til orientering. Prosjektet avsluttes høsten 2018.

Målene for prosjektet er formulert slik i prosjektplanen:

3.2. Mål for hovedprosjektet

Innen utgangen av 2018 har Land barnevernstjeneste forsvarlige tjenester, kjennetegnet ved;

- En tjeneste som sikrer barn og unge forsvarlig bistand til rett tid.
- I samarbeid med andre avdelinger i kommunene, er barnevernet en reell ressurs i barns levekår.
- Fylkesmannens pålegg ivaretas, snarest.
- For å sikre både det kortsiktige og langsiktige målet i hovedprosjektet, etableres to delprosjekt. Delprosjektene gjennomføres parallelt og med gjensidig avhengighet av funn, tiltak og prosess. Hensikten er å sikre hovedprosjektets måloppnåelse og retning for framtidig bærekraft i Land barnevernstjeneste og samarbeidet om barns oppvekstvilkår i begge kommunene.

Delprosjekt 1: Lovlige og forsvarlige tjenester med null fristbrudd innen utgangen av 2018, med fokus på kvalitet, kompetanse, intern organisering, internkontroll, kapasitet og økonomi.

Delprosjekt 1 har to arbeidsmål:

1. Kortsiktig: Fylkesmannens pålegg, sammen med daglig drift.
2. Langsiktig: Forsvarlige tjenester til rett tid. Metodisk jobb utført innen utgangen av 2018.

Delprosjekt 2: Barn og unges oppvekstvilkår - overordnet perspektiv med fokus på forebyggende arbeid og tverrfaglig samarbeid.

Delprosjekt 2 tar utgangspunkt i barnevernlovens § 1-1 Lovens formål:
Formålet med denne loven er:

- Å sikre barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.
- Å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Prosjektplan

Land barnevernstjeneste 2017-2018

Forsvarlige barnevernstjenester

Godkjent 06.02.17

1. Innledning og mandat.

Fylkesmannen i Oppland gjennomfører pt. et tilsyn i Land barnevernstjeneste. Bakgrunnen er en dialog med fylkesmannen over tid, og et konkret ønske fra kommunen om veiledning og råd fra fylkesmannen, i en situasjon der kommunen har store avvik og manglende forsvarlighet på flere områder.

Det ble fra sommeren 2015 leid inn inntil 4 årsverk private barnevernstjenester, pga. høyt sykefravær og vakanser¹, og i juni 2016 ble bemanningen styrket med ytterligere 2 faste årsverk. Tjenesten består nå av 17 faste årsverk og inntil 4 innleide årsverk. Det har ligget en forventning om nedtrapping av innleie fra høsten 2016, men barnevernsleder varslet at dette ville bli meget problematisk i forhold til å kunne tilby forsvarlige tjenester, og skrev et notat om dette. Nedtrapping av tjenestekjøp ble reversert av rådmannen, etter avklaring med Søndre Land. Barnevernsleder lanserte ideen om et regionalt barnevern.

Ordførere og rådmenn i Søndre og Nordre Land møttes den 11.11. og konkluderte med at barnevernslederens notat dokumenterte et økt behov for bemanningsressurser, og at ideen om et regionalt barnevern for Gjøvikregionen burde følges opp.

Fylkesmannens tilsyn med tjenesten startet den 11.11.16. og er todelt;

- Gjennomgang av saksmapper
- Systemrevisjon (tilsyn ift. planer, rutiner, prosedyrer etc.).

I møte med fylkesmannen den 22.11. ble rådmannen, enhetsleder og Leder av Land barneverntjeneste informert om de foreløpige resultater av tilsynet. Disse viser mange og alvorlige avvik i saksbehandlingen og tiltaksarbeidet.

Avvikene dreier seg bl.a. om avvik i internkontroll, dokumentasjon, manglende eller ufullstendige undersøkelser, uklare eller manglende barnevernfaglige vurderinger, avvik i gjennomføring av vedtak og manglende evalueringer.

Fylkesmannen identifiserte 13 kritiske saker som kommunen måtte følge opp straks.

I møte med fylkesmannen 5.12. på Lillehammer, gjennomgikk fylkesmannen på nytt resultatene etter gjennomsyn av 90 mapper. Både avsluttede saker og eksisterende saker. På møtet deltok Søndre Land med rådmann og tjenesteområdeleder. Nordre Land deltok med ordfører, rådmann, enhetsleder og leder av Land barneverntjeneste. Etter møtet ga fylkesmannen kommunen et varsel om pålegg, dersom ikke de kritiske sakene ble fulgt opp raskt. Videre at kommunen burde arbeide med ROS-analyser innenfor tjenesten, som grunnlag for å prioritere oppgaver og forbedringstiltak fremover.

Dette er bakgrunnen for at Nordre Land kommune har utarbeidet en kortsiktig tiltaksplan, og en mer langsiktig prosjektplan for «Land barnevernstjeneste – forsvarlige tjenester».

---

¹ Med full effekt fra januar 2016.

2. Gjennomførte kortsiktige tiltak (KT).

Tiltakene under henger sammen med de mer langsiktige hovedaktivitetene, jfr. kap. 8.1.

	Navn	Hensikt	Oppgaver	Delmål/milepæler
KT01	Sikre de 13 kritiske saker straks – oppfølging.	Sikre at sakene undersøkes forsvarlig, og at barn får den nødvendige hjelp.	Enhetsleder/Leder LBV gjennomgår sakene innen 13.12., og sikrer at det settes på saksbehandlere. Om nødvendig kjøpes (fremskyndes) kjøp av barnevernstjenester.	Plan for håndtering av kritiske saker er sendt fylkesmannen den 14.12. (foreløpig plan er sendt den 7.12.). Utkast til prosjektplan for Land BV-tjeneste er oversendt den 7.12.
KT02	Kjøp av private barnevernstjenester, inntil 3 årsverk.	Sikre tilstrekkelig saksbehandlerkapasitet.	Anbudsrunde er gjennomført. Inngå avtale med Barnevernskompetanse AS. Sikre videreføring av dagens saksbehandlerkapasitet fra 1.1.17, og helst fremskynde dette.	Signert avtale 12.12. og oppstart avklares 14.12.
KT03	Utlysning av nye faste stillinger med forbehold om kommunestyrets vedtak.	Sikre at det er mulig å ansette nye medarbeidere med ønsket kompetanse fra sommer 2017.	Leder av LBV og HR utformer stillingsannonse som publiseres.	Stillingsannonse publisert i uke 2 2017.
KT04	Innhente tilbud om bistand fra eksternt ressursmiljø (prosjektledelse, prosessledelse)	Sikre at et kompetent miljø kan bistå leder av LBV i å utvikle en forsvarlig tjeneste.	Rådmann kontakter RO, Ressurssenter for omstilling i kommunene. Det inngås avtale og skrives innkjøpsprotokoll.	Undertegnet oppdragsavtale 3. jan. 2017.

Status pr 06.02.17

1. 66 saker jf Fylkesmannens pålegg er sikret. Oppfølging pågår.
2. Barnevernskompetanse er innleid, inntil 2,5 årsverk pt. I tillegg er Trygg Start fortsatt inne med bistand i enkelte saker.
3. Utlyste stillinger: søkere 16. Prosess vedr tilsetting vil iverksettes umiddelbart sammen med HR.
4. Ressurssenter for omstilling i kommunene (RO) er inne med eksternt bistand. Er i gang med ROS-analyser i tjenesten.

3. Mål

3.1. Overordna mål for kommunene

I begge kommuneplanene er det fastsatt mål for barn og unge, og for de tjenestene som er viktige for disse gruppene. Barnevernets tjenester må ses i sammenheng med de andre tjenestene som retter seg inn mot et godt barneliv, forebygging av uønsket utvikling og ivaretagelse av barns rettigheter.

Mål og strategier i Nordre Land kommunes kommuneplan:

Arbeide for fortsatt å ha gode kommunale tjenester med garanti om barnehageplass, god kvalitet i skolen, attraktive kulturtilbud og høyt nivå på helse og omsorgstjenester, med garanti for at alle får rett omsorgstilbud når behovet inntreffer.

Barn og unge skal ha trygge oppvekstvilkår, gode utviklingsmuligheter og god helse.

Tilrettelegging for å oppnå god fysisk og psykisk helse.

Mål i Søndre Land kommunes kommuneplan:

Vi vil at Søndre Land skal være en attraktiv bo- og aktivitetskommune for folk i alle livets faser. I kommunen arbeider vi for at brukere av tjenestene innen oppvekst og helse skal være godt fornøyde. I skolen skal elevene ha et godt læringsmiljø, og en god skolehverdag.

Vi skal gjennom inkludering og deltagelse begrense forekomsten og utviklingen av psykiske helseplager og redusere sosiale helseforskjeller.

3.2. Mål for hovedprosjektet

Innen utgangen av 2018 har Land barnevernstjeneste forsvarlige tjenester, kjennetegnet ved;

- En tjeneste som sikrer barn og unge forsvarlig bistand til rett tid.
- I samarbeid med andre avdelinger i kommunene, er barnevernet en reell ressurs i barns levekår.
- Fylkesmannens pålegg ivaretas, snarest.

For å sikre både det kortsiktige og langsiktige målet i hovedprosjektet, etableres to delprosjekt. Delprosjektene gjennomføres parallelt og med gjensidig avhengighet av funn, tiltak og prosess. Hensikten er å sikre hovedprosjektets måloppnåelse og retning for framtidig bærekraft i Land barnevernstjeneste og samarbeidet om barns oppvekstvilkår i begge kommunene.

Delprosjekt 1: Lovlige og forsvarlige tjenester med null fristbrudd innen utgangen av 2018, med fokus på kvalitet, kompetanse, intern organisering, internkontroll, kapasitet og økonomi.

Delprosjekt 1 har to arbeidsmål:

1. Kortsiktig: Fylkesmannens pålegg, sammen med daglig drift.
2. Langsiktig: Forsvarlige tjenester til rett tid. Metodisk jobb utført innen utgangen av 2018.

Delprosjekt 2: Barn og unges oppvekstvilkår - overordnet perspektiv med fokus på forebyggende arbeid og tverrfaglig samarbeid.

Delprosjekt 2 tar utgangspunkt i barnevernlovens § 1-1 Lovens formål:

Formålet med denne loven er:

- Å sikre barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.
- Å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

3.3. Rammer

For å kunne ha ressurser nok til kjøp av tjenester, parallelt med at det rekrutteres, og tenkes et helt budsjettår, så anbefaler rådmannen følgende endringer i Land barnevernstjenestes budsjett for 2017 og 2018;

Utgift/år	2017	2018
Kjøp av tjenester (3 stillinger, jan. t.o.m. august)	+2,8 mill.	-2,8 mill.
Permanent oppbemanning (inntil 4 stillinger, f.o.m. juli-17)	+1,3 mill.	+1,3 mill.
Fradrag for konsekvensjustering av administrative utgifter fra 2016	-0,5 mill.	-
Sum	+3,6 mill.	-1,5 mill.

4. Organisering

4.1. Prosjektledelse.

Prosjektansvarlig (PA): Tjenesteområdeleder Berit Dokkebakke Navrud

Prosjektleder (PL): PL: Ressurscenteret for omstilling i kommunene (RO), i samarbeid med leder av Land barnevernstjeneste. PA har sekretærfunksjonen i styringsgruppa.

4.2 Øvrige roller

Prosjekteiere:	Hvem?	Hvorfor?
A-eier:	Formannskap/kommunestyre	Beslutning om ressurser/plan
Oppdragsgiver:	Rådmannen	Administrativt ansvarlig form iverksetting
Styringsgruppe:	TO-leder Velferd (PA), Rådmann, TO-Grunnskole, TO-barnehage, Kommunalsjef SLK, Ordfører NLK, Formannskapsmedlem NLK og SLK, Tillitsvalgt FO.	Ansaret ligger i TO-området. Sikre de nødvendige beslutninger, innspill, forankring.
Referansegruppe	Grunnskole, SLK/NLK Helsesøster, SLK/NLK Barnehage, SLK/NLK Ungdomsklubb, SLK/NLK Ungdomskoordinator SLK/NLK Politiet PPT, SLK/NLK Kommunepsykolog, SLK/NLK Kultur SLK/NLK NAV SLK/NLK Psykisk helse SLK/NLK	Barnevernets utfordringer må ses i sammenheng med aktiviteten i andre tjenester rettet mot barn og unge.

4.3 Prosjektgruppe

Prosjektgruppe bestående av:

RO	- Prosjektledelse, prosessveileder (koordinator)
Leder av Land BV	- Operativ daglig ledelse/prosjektoppfølgning
Teamledere	- Undersøkelse, Tiltak, Fosterhjem
HMS rådgiver	- HR NLK
Lean-rådgiver	- HR NLK
Merkantil barnevern	- NLK

Ansvar delprosjekt 1:

Leder Land BV og rådgiver RO.

Ansvar delprosjekt 2:

TO-leder Velferd og seniorrådgiver RO.

5. Beslutningspunkter, oppfølging og milepæler.

5.1. Beslutningspunkter

SG møtes før beslutningspunktene, og avgir sine anbefalinger til politiske saker.

	Beslutningspunkter BP	Dato	Beslutningsgrunnlag
BP01	Prosjektplanen godkjennes i formannskap og kommunestyre	14.12.16 20.12.16	Forslag til prosjektplan
BP02	Prosjektplan godkjennes i SG.	07.02.17	Forslag til prosjektplan
BP03	Gjennomføringsplan for Land barnevernstjeneste godkjennes i SG.	07.03.17	Forslag til gjennomføringsplan
BP04	SG drøfter rekruttering. Leder av Land BV tilsetter.	07.03.17	Arbeidsavtaler inngått, opstart avtalt.
BP05	Halvårsrapport behandles i kommunestyret ² , med særskilt rapportering fra barnevernsprosjektet.	September 2017	Halvårsrapport.
BP06	Godkjenning av statusrapport for barnevernsprosjektets 1.år	Desember 2017	Statusrapport
BP07	Vedta revidert gjennomføringsplan	Jan 2018	Forslag til gjennomføringsplanen

---

² Kommunestyret blir orientert hver mnd om status i prosjekt Land barnevern.

	Beslutningspunkter BP	Dato	Beslutningsgrunnlag
BP08	Godkjenne sluttrapport	Sept 2018	Protokoll kommunestyret

5.2 Oppfølging

PL rapporterer status til PA jevnlig for å sikre framdrift og god prosess utenom beslutningspunktene, det gjennomføres et ukentlig møte mellom PL og PA.

6. Milepæler

Nr.	Milepæl	Dato	Målbart resultat (en beskrivelse/kriteria)
MP01	Godkjenning av prosjektplanen.	20.12.16	Protokoll kommunestyret.
MP02	Godkjenning av prosjektplan	07.02.17	Styringsgruppe.
MP03	Godkjenning av gjennomføringsplan.	07.03.17	Referat styringsgruppe, ev. sak til politisk behandling.
MP04	Forsvarlig barneverntjenester.	01.10.17	Rapportering til Fylkesmannen Internt stikkprøvetilsyn (m bistand fra fylkesmannen).
MP05	Statusrapport 1 år godkjent.	Des 17	Protokoll formannskap/kommunestyre.
MP06	PA eller PL orienterer i kommunestyret i begge kommuner.	Hver mnd	Status gjennomføring.
MP07	Revidert gjennomføringsplan.	Jan 18	Referat styringsgruppe, ev. sak til politisk behandling.
MP08	Avslutning av prosjektet, overføring til drift.	Sept 18	Protokoll kommunestyret.

7. Risikoanalyse og kvalitetssikring

7.1 Kritiske suksessfaktorer

Risikoanalysen skal identifisere FAKTORER, som kan hindre prosjektet i å nå sine mål. Skala 1-5. Sannsynlighet (S)*Konsekvens (K)=Risikofaktor (RF)

nr	Risikofaktor	S	K	RF	Tiltak
1	Nok ressurser til å drive prosessen.	2	5	10	Sikre budsjettvedtak.
2	Prosjektledelse blir langvarig syk / slutter.	2	3	6	Avtale med RO må sikre prosjektledelse hvis hovedansvarlig for oppdraget blir syk.
3	Ledelse i barnevernstjenesten/lokale ressurspersoner slutter/sykmeldes.	3	4	12	Stedfortredere/andre interne ressurser må avklares og settes inn (i bl.a. ledelse), og være tett på prosessen.
4	Høyt sykefravær blant barnevernsmedarbeiderne.	3	5	15	Fremdriften må revurderes, tiltak må utsettes, kjerneoppgavene sikres. Økt kjøp av tjenester bør iverksettes.
5	Interne motsetninger.	3	3	9	Avdekke og avklare motsetninger når dette hindrer barnevernsarbeidet.
6	Manglende tillit i organisasjonen.	3	3	9	Lederskap og medarbeiderskap.
7	Manglende samarbeid / kommunikasjon med andre avdelinger i kommunene.	3	4	12	Bygge relasjoner og samarbeid gjennom fokus på gjensidig avhengighet og behov for hensiktsmessige strukturer.

8. Gjennomføring

8.1 Hovedaktiviteter

Nr.	Navn	Hensikt	Oppgaver	Resultat – MP
HA01	Planlegging	Sørge for at prosjektet er planlagt, forankret og sikret framdrift.	<ul style="list-style-type: none"> - Planlegge prosjektet - Arbeidsfordeling - Utarbeide prosjektplan 	Godkjent PP i fra TO-leder (PA), rådmann/ordfører 12 desember.
HA02	Forankringstiltak	Politisk og administrativ faglig forankring.	<ul style="list-style-type: none"> - Prosess i Land BV-tjeneste. - Behandling i formannskapet (14.12.) og kommunestyret (20.12.) 	Personalmøte der utkast til prosjektplan presenteres (gjennomført 7.12.). Protokoll: Godkjenning av videre arbeid i hht. prosjektplan og rammebetingelser.
HA03	Oppfølging av Fylkesmannens tilsynsrapporter (stikkprøvetilsyn og systemtilsyn)	Prioritere tiltak (jfr. HA05 gjennomføringsplan), avvikshåndtering og utvikling av tjenesten.	<ul style="list-style-type: none"> - I gjennomføringsplanen (HA04), og ev. i forkant (pga. frister), lage en plan for avvikshåndtering/utvikling av tjenesten. 	Gjennomføringsplan (plan for avvikshåndtering) utarbeidet innen 01.03.17.
HA04	Gjennomføre prioriterte ROS-analyser	Skape rask forbedring innenfor håndtering av meldinger, undersøkelser og tiltak, samt frigjøre kapasitet til å jobbe med kortsiktige forbedringstiltak.	ROS-analyser på bakgrunn av lovkrav innen følgende områder; <ul style="list-style-type: none"> • Undersøkelser • Fosterhjem • Akuttsaker • Tiltak • Organisering 	ROS vedr kapasitet gjennomført 8.12, ikke konkludert i påvente av flere ros-gjennomganger. ROS vedr øvrige punkt gjennomføres i uke 6-10 i 2017.
HA05	Gjennomføringsplan Land BV – forsvarlighet.	Oppfølging av ROS-analyser og fylkesmannens konklusjoner.	Oppstart uke 6, 2017: Utarbeide gjennomføringsplan og sikre oppgave- og ansvarsfordeling. Hovedinnhold; <ul style="list-style-type: none"> - Internkontroll - Faglig kvalitet og kompetanse - Rutiner og fagsystem - Samarbeid med andre - Vurdering av bemanning 	Godkjent gjennomføringsplan 7.3.2017.
HA06	Vurdere videreføring av igangsatte tiltak: (OBS! Gjøres i fbm. Gjennomføringsplan , jfr. HA04)	Sikre gjennomføring og at nye tiltak og rutiner tas i bruk.	<ul style="list-style-type: none"> - Kurs/kompetanseheving - Prosessveiledning - Juridisk veiledning - IKT-løsninger <ul style="list-style-type: none"> o Bærbare PCer o Videokonferanseuts 	Dels iverksatt, eller under iverksettelse høsten 2016. Lagt i gjennomføringsplanen innen 01.03.2017.

Nr.	Navn	Hensikt	Oppgaver	Resultat – MP
			<ul style="list-style-type: none"> tyr <ul style="list-style-type: none"> ○ Elektronisk arkiv - Fysiske rammer - Interkontroll <ul style="list-style-type: none"> ○ Rutiner/Internuke ○ Rapportering - Interkommunalt samarbeid/GLT <ul style="list-style-type: none"> ○ Barnevernvakt ○ Tiltaksteam ○ Tilsynsførerordning - Samarbeid med andre tjenester 	
HA07	Utlysning: Rekrutteringstiltak	Sikre at det er mulig å ansette nye medarbeidere med ønsket kompetanse fra sommer 2017.	- Ut fra ROS på kapasitetsbehov utformer Leder av LBV og HR stillingsannonse som publiseres.	Stillingsannonse publisert uke 2 2017.
	Tilsettingsvedtak	Sikre nok kapasitet og faglig kvalitet.	Tilsette kvalifiserte medarbeidere etter gjennomført ROS-Kapasitet og etter at RO har hatt innledende prosess.	Tilsetninger er utført innen 01.04.17.
HA08	Innhente erfaringer og kunnskap fra andre kommuner	Undersøke «beste praksis».	Avtale møter, få oversendt og lest dokumenter	Notat med ideer som kan brukes også i Land barnevernstjeneste innen medio mars.
HA09	Delprosjekt Barn og unge – forebyggende arbeid og samarbeid mellom eksterne/interne tjenester	Fokus på forebyggende arbeid og gode oppvekstvilkår for barn og unge.	Prosess med ansvarlige ledere og referansegruppe, prosess ute i enhetene/avdelingene.	Rapport med anbefalinger om styrket og bedre koordinert forebyggende arbeid innen 01.06.2017. Innspill til revisjon av Kommuneplanens samfunnsdel.

9. Økonomi.

9.1 Hovedprosjekt

Kostnader	Beløp	Finansiering	Beløp
RO i 2017 (jf. Oppdragsavtale, signert 3. jan. 2017)	400.000,-	NLK/SLK	400.000,-
Sum	400.000,-	Sum	400.000,-

Det er søkt om skjønnsmidler kan bidra til prosjekt «Land barnevernstjeneste – forsvarlige tjenester».

10. Framdriftsplan

Framdriftsplanene er et kontinuerlig arbeidsdokument, og vil bli arbeidet med i prosjektgruppa i samspill med ansvarlige for de ulike delaktivitetene i prosjektet.

Når	Aktivitet	Hensikt
6. jan 2017	Møte med oppdragsgiver Møte med TO-leder Velferd og leder Land BV	Forventningsavklaring og informasjon om utfordringene i situasjonen i barnevernet. Ønsket resultatoppnåelse. Operasjonalisere prosjektplan, prioritering og fordeling av arbeidsoppgaver.
17.-18. jan 2017	Prosjektplan Arbeidsgruppe 1 Arbeidsgruppe 2	Fokus på milepæler, risikoanalyse, kvalitetssikring og gjennomføring. Avklare aktivitet og gjennomføring.
23 jan 2017	Personalmøte Land bv	
24. jan 2017	Møte i styringsgruppa	Informasjon og avklaring med utgangspunkt i prosjektplan versjon 20. jan 2017.
25. jan 2017	Orientering i formannskapet.	Orienterere om status og framdrift.
6.-7. febr 2017	ROS-analyser Møte i styringsgruppa kl 14.00 7/2 kl. 1400-1530	ROS-analysen gjennomføres med utgangspunkt Barnevernloven i alle teamene i Land barnevern. Godkjenne endelig prosjektplan.
21. feb 2017	Orientering om	

	foreløpig/utkast til sluttrapport i kommunestyret i NLK	
6. mars	Orienterer i kommunestyret i SLK Orienterer i ledergruppene i NLK og SLK	
7 mars	Møte med styringsgruppa 7. mars kl 1400-1530	Godkjenning av gjennomføringsplan
4.-5. april	4 april kl 1230-1530 Samling referansegruppa 5 april kl 0900-1130 Møte med Rådmannens ledergruppe 5 april kl 1230-1530 Samling mellomledere	Barnet i sentrum, fokus på voksenrollen og felles forståelse av barns behov. Samt fokus på forebyggende og tverrfaglig samarbeid.
24. april	Møte i styringsgruppa fra kl 14-15.30.	
25 april	Orientering i kommunestyret i NLK	Orienterer om ferdig sluttrapport fra Fylkesmannen, samt om status prosjekt Land barnevern.
22 mai	Orientering i kommunestyret i SLK	Orienterer om ferdig sluttrapport fra Fylkesmannen, samt om status prosjekt Land barnevern.
1 juni 2017	Innspill til kommuneplanens samfunnsdel (SLK og NLK) Rapport med anbefalinger om styrket og bedre koordinert forebyggende arbeid.	Forankring i kommunens styringsdokument. Å bedre det forebyggende og tverrfaglige samarbeidet i kommunene.

Nordre Land kommune**REFERATSAKER**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	13.03.2017	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:	Vedlegg:
1. Kommunestyrets møte 21.02.17 – k.sak 11/16 Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019	Vedlegg 1
2. Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor sin uavhengighet (4 egenvurderinger fra Innlandet Revisjon IKS)	Vedlegg 2
3. Status for forvaltningsrevisjonsprosjektet «Ansettelsesprosedyrer»	Vedlegg 3
4. Kontrollrapport vedr. skatteoppkreverfunksjonen i Nordre Land kommune	Vedlegg 4
5. Neste møte: Tidspunkt/saksliste	Muntlig orientering

FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene tas til orientering.

VEDLEGG 1

Saksbeh.:	Jarle Snekkestad	Arkivkode:	216
Saksnr.:	Utvalg		Møtedato
11/17 Kommunestyret			21.02.2017

Lnr.: 2223/17
Arkivsaksnr.: 16/2349
Arkivnøkkel: 216

Saksbehandler: JSN

Utskrift til: Kontrollutvalget

KONTROLLUTVALGETS PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2016-2019

Vedlegg:

Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune behandlet saken i sitt møte den 30. november 2016 som sak 47/2016.

Følgende vedtak ble fattet enstemmig:

1. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2016-2019 godkjennes.
2. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer og igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som fremgår av planen. Kontrollutvalgets prioriteringer gjennom året rapporteres til kommunestyret løpende og/eller i kontrollutvalgets årsrapport til kommunestyret.

Administrasjonens innstilling:

Kontrollutvalget vil råde Kommunestyret til å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2016-2019 godkjennes.
2. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer og igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som fremgår av planen. Kontrollutvalgets prioriteringer gjennom året rapporteres til kommunestyret løpende og/eller i kontrollutvalgets årsrapport til kommunestyret.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 2. desember 2016

Hans Moon
kontrollutvalgets leder

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 21.02.2017 sak 11/17

Behandling:

Vedtak:

1. Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2016 - 2019 godkjennes.
2. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta omprioriteringer og igangsette undersøkelser på eget initiativ, dersom det i planperioden oppstår behov for kontroll på andre områder enn det som fremgår av planen. Kontrollutvalgets prioriteringer gjennom året rapporteres til kommunestyret.
3. Med utgangspunkt i Fylkesmannens endelige rapport om Land barneverntjeneste ber kommunestyret om at kontrollutvalget starter opp en forundersøkelse angående de avvikene som fremkommer i rapporten på internkontroll og ledelse.

Rett utskrift:
24. februar 2017

.....

Lillehammer, 06.01.2017
J.nr./Referanse: 2017-035 /BH

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet – (Sett inn navn på OA-revisor her.)

BJØRG KÅSEN

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederlig vandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jmfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Hovedkontor:

Postadr.: PB 988

2626 Lillehammer

Tlf 61289080

Faks 61289081

E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:

Studievegen 7

2815 Gjøvik

Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:

Besøksadresse: Kirkeg. 76

2609 Lillehammer

Org. nr. 987769386MVA

Bank 16041146927

- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 79

Revisjonsforskriften kap. 6

ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14

ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11

ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7

Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet i forhold til kommunene Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land:

Pkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Innlandet Revisjon IKS.</i>
Pkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som disse kommunene deltar i.</i>
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til disse kommunene som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor disse kommunene som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor disse kommunene som hører inn under kommunenes egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Pkt 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen

Björg Hagen
Björg Hagen

Oppdragsansvarlig revisor/ daglig leder

Lillehammer, 5.1.2017
J.nr./Referanse: 2017-027/RG

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet – Reidun Grefsrud.

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederlig vandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenrevisjon av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Hovedkontor:
Postadr.: PB 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 79

Revisjonsforskriften kap. 6

ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14

ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11

ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7

Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet i forhold til kommunene Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land:

Pkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Innlandet Revisjon IKS.</i>
Pkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som disse kommunene deltar i.</i>
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til disse kommunene som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor disse kommunene som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor disse kommunene som hører inn under kommunenes egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Pkt 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen

Reidun Grefsrud
Reidun Grefsrud

Fagansvarlig/Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Lillehammer, 5.1.2017
J.nr./Referanse: 2017-030/KL

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet – Kristian Lein

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederlig vandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Hovedkontor:
Postadr.: PB 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 79

Revisjonsforskriften kap. 6

ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14

ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11

ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7

Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet i forhold til kommunene Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land:

Pkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Innlandet Revisjon IKS.</i>
Pkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som disse kommunene deltar i.</i>
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til disse kommunene som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<i>Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i> <i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i> <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor disse kommunene som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor disse kommunene som hører inn under kommunenes egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Pkt 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen

Kristian Lein

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Lillehammer, 17.januar 2017
J.nr./Referanse: 2017-049/GSL

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet. - BURO SELFORS LUND

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Hovedkontor:
Postadr.: PB 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 79

Revisjonsforskriften kap. 6

ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14

ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11

ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7

Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet i forhold til kommunene Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land:

Pkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Innlandet Revisjon IKS.</i>
Pkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som disse kommunene deltar i.</i>
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til disse kommunene som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<i>Før slike tjenester utføres, foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i> <i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i> <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor disse kommunene som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor disse kommunene som hører inn under kommunenes egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Pkt 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen

Guro Selfors Lund

Guro Selfors Lund

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Vedlegg 3

Gjøvik, 5. desember 2016.
J.nr./referanse: 14-16/NL/ks

Innlandet Revisjon IKS
(e-post)

Att.: Bjørg Hagen, Reidun Grefsrud og Kristian Lein

**Melding om vedtak i kontrollutvalget i Nordre Land kommune. Sak:
PROSJEKTPLAN: ANSETTELSESPROSEDYRER**

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune behandlet saken i sitt møte den 30. november 2016 som sak 44/2016.

Det ble fattet følgende vedtak (enstemmig):

1. Forslag til prosjektplan tas til orientering.
2. Kontrollutvalget ber Innlandet Revisjon IKS gjennomføre et revisjonsprosjekt rettet mot etterlevelse/praktisering av kommunens ansettelsesrutiner. Som minimum bes om at følgende rutiner gjennomgås:
  - Referansesjekk
  - Innhenting av politiattest (inkludert å vurdere kommunens ansvar/rolle for å sikre at det stilles samme krav til innleide leverandører/tjenesteytere og andre kommunen har samarbeid med ved tilrettelegging av tilbud til barn og unge).
3. Revisjonsprosjektet bes gjennomført innenfor en ramme på 150 timer under forutsetning av at minst halvparten av timene/jobben gjennomføres i 2016.

Med hilsen
for utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken
Studievegen 7, 2815 Gjøvik
Tel. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no

Skatteetaten

Saksbehandler
Håvard Myreng
Rolf Øverjordet

Deres dato

Vår dato

15. februar 2017

Telefon
996 35 101
61 05 37 88

Deres referanse

Vår referanse

2017/68488

Kommunestyret i Nordre Land kommune
Postboks 173
2882 DOKKA

VEDLEGG 4

Kontrollrapport 2016 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Nordre Land kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Om skatteoppkreverkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2016	Antall årsverk 2015	Antall årsverk 2014
2,3	2,5	2,5

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 Oslo
skattost@skatteetaten.no

Besøksadresse
Se www.skatteetaten.no eller
ring gratis 800 80 000
Org. nr: 991733043

Sentralbord
800 80 000
Telefaks
22 17 01 21

3. Måloppnåelse

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Nordre Land kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 576 584 035 og utestående restanser² på kr 25 009 670, herav berostilte krav på kr 1 485 544. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 6. januar 2017.

3.2 Innkrevingsresultater

Vi har gjennomgått innkrevingsresultatene per 31. desember 2016 for Nordre Land kommune.

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	14,1	99,47	93,50	94,74	94,04
Arbeidsgiveravgift 2015	103,2	99,60	99,70	99,71	99,86
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	35,3	97,03	98,40	97,20	99,17
Forskuddstrekk 2015	247,2	99,91	99,90	99,93	99,96
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	25,4	100,00	100,00	100,00	99,95
Restskatt upersonlige skattytere 2014	8,7	99,80	98,80	99,35	98,61

3.3 Arbeidsgiverkontroll

Resultater for kommunen per 31. desember 2016 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall kontroller (5 %)	Antall utførte kontroller i 2016	Utført kontroll 2016 (i %)	Utført kontroll 2015 (i %)	Utført kontroll 2014 (i %)	Utført kontroll 2016 region (i %)
285	14	14	4,9	6,6	4,9	4,2

4. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2016 ikke gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret. Siste stedlige kontroll ble avholdt 25. august 2015.

Skattekontoret har i 2016 gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll, skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll.

5. Resultat av utført kontroll

- *Intern kontroll*

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

- **Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap**

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- **Skatte- og avgiftsinnkreving**

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av innkreivingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- **Arbeidsgiverkontroll**

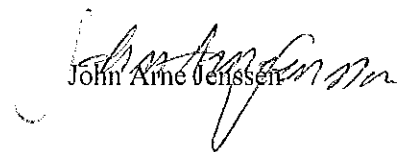
Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og utføres i tilstrekkelig omfang.

6. Ytterligere informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger for 2016 verken gitt pålegg eller anbefalinger.

Vennlig hilsen

Cathrine Sjong Bakken
fung. avdelingsdirektør
Skatt øst

John Arne Jenssen

Kopi til:

- Kontrollutvalget for Nordre Land kommune
- Skatteoppkreveren for Nordre Land kommune
- Riksrevisjonen